

Æ GOSPEL AKORDIŪ TU

94126

Smith

33

SENT LUK.

12668

IN MIKMAK.

PRINTED FOR Æ BRITIC AND FOREN BEIBEL SØSEIETI, BEI
EIZAK PITMAN, BAR (BATH).

1856.

THE PHONETIC ALPHABET.

The phonetic letters in the first column are pronounced like the italic letters in the words that follow. The last column contains the names of the letters.

CONSONANTS.

Guttural.

K	k	..	leek	.....	kɛ
G	g	..	league	...	gɛ
H	h	..	hay	....	hɛtɛ
Y	y	..	yet	.....	yɛ

Lingual.

T	t	..	fate	.....	tɪ
D	d	..	fade	.....	dɪ
C	c	..	vicious	...	ɪc
J	j	..	vision	....	ʃɪ
S	s	..	hiss	.....	ɛs
Z	z	..	his	.....	zɛ
ʒ	ʒ	..	wreath	...	ɪʒ
ʒ	ʒ	..	wreathe	..	ʒɪ

Labial.

P	p	..	rope	.....	pɪ
B	b	..	robe	.....	bɪ
F	f	..	safe	.....	ɛf
V	v	..	save	.....	vɛ
W	w	..	wet	.....	wɛ

LIQUIDS.

L	l	..	fall	.....	ɛl
R	r	..	rare	.....	ɛr
Ū	ŋ	..	sing	.....	ɪŋ
N	n	..	seen	.....	ɛn
M	m	..	seem	....	am

VOWELS.

Guttural.

A	a	..	am	.....	at
ʌ	ʌ	..	alms	.....	s
E	e	..	ell	.....	et
ɛ	ɛ	..	ale	.....	ɛ
I	i	..	ill	.....	it
ɪ	ɪ	..	eel	.....	i

Labial.

O	o	..	on	.....	ot
ʊ	ʊ	..	all	.....	ʊ
U	u	..	up	.....	ut
ʊ	ʊ	..	ope	.....	ʊ
U	u	..	full	.....	ut
U	u	..	food	.....	u

DIPHTHONGS: ei, ai, oi, ou, iu.

as heard in by, ay, voice, now, new.

N O T .

In ðis volium “g” iz yuzd, temporaryli, for ðe konsonant in {*ske*, *vicious*, *ocean*}, bikoz, in konsekwens ov a deficensi ov ðe teip “k,” bœð “c” and “k” ar yuzd for “k” in ðe Mikmak Gospel ov Djon, letli printed in Halifaks, Nœva Skocia {*Nova Scotia*}.

ÆE GOSPEL AKORDIØ TU

LUK.

TCAP. 1.

MUDDU pigwelkubunuk kisip-kødji-kuuukwodji-
iagun-udumii-dibunn eguls køguel tsnul kisi
mulgikt-lamsitasigul tsn eumuudiikwu ;

2 Stuge telagunudumuukup tsnik wedjsdegemk
umskwes pøktumkæsk nemidúudibunn, sk elp
wedji unokubem-imbik keluswokun iktuuk ;

3 Ns utçit, Tiopil, mouikpumein, nin elp
welidædumep, tsn kisi ulikinudumuuksi m'sit
køguae iktuuk wedjsdegemk umskwes pøktumkis'k,
n'kuukwodji-pskei-waikumulin ;

4 Kuulsmsn ukudjidjidun ukedlewein eguls
køguel tsnul kisi kinudumuuksiibunn.

5 Ns telisksup unsgwegumul Helødøøk etli-
eligewite-witok Sudiisku, psdulissok ehkusnok
teluissisnok Sækulin, wetskunasisnok Abiu
umouimimku, sk utebitemu teluisilisunu Elise-
bet, Elvøøk utusúu.

6 Ak kitk negumou sabewibunik usksluk
Nisksæmul, sk pemsdibunik m'sit Uktçisskumal
utublu-dskunum iktuuk, sk ukuukwodjs-dskun-
um-iktuuk.

7 Ak mægwe wendjunigubuniik, mudu Elisebetœk muu kisi pumigats-kuubunok, sk kitk lœk kisi-guibunniik ns tilisipu.

8 Ns tsn tilisip Sskulin psduliss-euluugwetç tsn teli kiskadjâdasik utluugœwokun usksluk Nikskemulu ;

9 Tsn telinkulsçsdok psduliss-euluugwokun, negum tedabuodeskatch upiskwsn Uktçisskumal utçî-sls-suudumœgwomuku uweipkœgwus-ouwénu.

10 Tœku m'sit mouiœmi etlislsuudumadjik kudjumuk telipkidji-weipkœgwusou-elidju.

11 Ns Uktçisskumou utansalemul elimœswssi-djul utininku, kskumidjul inskunegel weipkœgwusigune batkwi-slsuudumokun.

12 Ns nemiatç Sskulin wenmadjidœssit, sk wœgwodœssudi elnisœssik utininku.

13 Ksdu ansalewit sladjul : Muu ukwœgwodœssiu, Sskulin ; mudu uktedouemkewœum nudasik, sk uktebitem Elisebet uskwœuodul ukwisul ; sk tuluidaduks Sœnu.

14 Ak usugœwidœssudi, sk ulœdi uskœtuks, sk pigweltsk wedji ulidœsultidjik uskidjinuudim iktuk.

15 Mudu espédou usksluk Uktçisskumal ; sk ms n'samuugwok megœbœsk, kins melkigunsk n'samuugœwokun ; sk utçutçuisluksidou sabewit m'tçidjskumitç tsn teli-kusiuh-skidji-nuáidju.

16 Ak likiwonskɛsladɔ pugwɛlnidɔ Isɛl unidjintɔ Uktɛisɛskɔmou iktuk tɛn utinin nɛgɔmou wɛnikskamultiiditɛ.

17 Ak nigɔnssidɔ Elieɛl utɛdidjɛskɔmidju iktuk ɛk umɔlgigɔnɔdim iktuk, kuɛlɛmɛn utɔlɛkiwonskɛ-duon ungiɛgɔ ukwomlamunɔul midjuɛsdjidju iktuk, ɛk utɔlɛkiwonskɛlɛn tɛnɛ elistɔmudilidji sabɛwuultilidji unɔstɔɔgɔn-ɔm-mou iktuk ; ɛk utɛlɛlɛn mimadjɔuinɔ ukiskadjɛ-dasultinɔ utɛit Uktɛisɛskɔmalɔ.

18 Tɔku Sɛskɔlin ɛladjuɔ : ? Taliktɛdidjɛdɛdɛs ut. Mɔdɔ nin kisigɔwi, ɛk n'tɛbitɛm kisigɔwiskwɛit.

19 Ansɛlɛwit ɔsitegɔlɔladjuɔ ɛladjuɔ : Nɛn Gɔb-liɛl, tɛn kɛkɔmi uskɛlɔk Nikskɛmɔ, ɛk wɛdjilgimik n'kelɔlnin, ɛk n'tɔlɛ-ɔlɛ-agɔnɔdɔmɔulinɔ.

20 Ak, ɛdu, mɛ n'tɔuwɔwɔn ɛk mɛ kisigɔlɔsiɔn misɔku nɛ nɛgɛk tɛn tutɛɔ kɛkɛikiskadjɛsk m'sit ɛgɔlɛɔ : mɔdɔ mu kɛdlamsitɔmɔnɔl n'kelɔswokɔnɔmɔl ; tɛnɔl kɛkɛi-kiskadjɛsdɛsidɔl utɛtpɔgɔmɔou iktuk.

21 Nɛ mimadjɔuinɔk ɛskɛbɛdidjuɔ Sɛskɔlinɔl, ɛk ɔskɔlɛiultidjik utɔlipkitkɛdɔmɔlin ɔktɛi-sɛs-sɔdɔmɔgɔwɔmku.

22 Nɛ tɛwɛtɛ mɔgɛwɛtɛ kisikɛlɔlɛgɛwi, ɛk kɛdjɛdidjuɔ ukisi-ɔskɔlɛptɛgɛlin ɔktɛi sɛssɔdɔmɔgɔwɔmku. Ak ɔpɛtɔnk wɛdji kɛlɔladji, ɛk nɛgɔu mu nɛdɔuɛkw.

23 Ns kisi ksksysk nsgwegul tsn tellugwetç, elemiet wáku.

24 Ns kulabis eguls nsgwegul utebitemul Elisebetul bøkçinenes-touælitç, tøkwi mimugwosit kulabis nanidjik depknuusedjik, eet :

25 Mudu Uktçisskumou kisi tulselit eguls nsgwegul tsn tilisip ankamidok ukuskssduun nuntagógunum mimadjuinu iktuuk.

26 Ns usukumsæwe depknuuset ansalewit teluisit Gubliel, wedjilgimut Niksksmewiktuuk, elkimut ukçigunk teluisik Nasslet, Galiletk tuæ.

27 [Pegisinkul] nokskwelidjul tsnul kedumaliæwi-didjul tçinnumul teluisilidjul Sæsep, Dsbidek tælæl ; Nokskwet teluisit Mæli.

28 Ak ansalewit piskwst eumulitç, eet. Kwé, kil tsn welsluksin, Uktçisskumou tegweadiyok ; welsluksin ebidjik utinewou iktúgu.

29 Na nemiatch Mæli, wedji unmadjidæssit ukeluiswokunum iktúgu, sk ankidetk tsn teæek ule usukægulsuudin.

30 Ksdu ansalewit eladjul : Mu ukwegwodæssiu, Mæli, mudu wedji wedjidun welstimbæwe Niksksmewiktuuk.

31 Ak edu upkødji-nenestouæduks sk ukwisiduks sk tuluidaduks Sesus.

32 Espeædou sk tuluiduksidou Mouiespæek Niksksm ukwisul : sk Uktçisskumou Niksksm igunnumuodul utçul Dsbidul eligewitæwe ukudpuudin.

33 Ak elp tuli eligewitewidou Sskøbul wik aptçuu, sk uteligewitewuudim ms aptçuu kskøysnuuk.

34 Tøku Mæli eladjul ansalewilidjul : † Tali-giskadjiedou ut mudu tçjinum muu kedjisk.

35 Usidabuuguet ansalewit, eladjul : Sabewit m'tçidjiskumitç, [Wedjiulinikskøm,] mestades-kultou, sk mouiespeek Nikskøm umølgigunøødim sktçigudssduultou ; ns utçit uls sabewit midju-sdjitç tsn utçuuhskidjinuudou vktinink tuluidaden Nikskøm ukwisul.

36 Ak edu køøgumou Elisebet bøkçi-nenes-touæek kedou-wuhkwisit, tsn teli kisi-guiskwø-idju, sk eguls tçel usukumewel udepkønusitemul tsn teluuduksit, (tsn telimkuisip,) muu ukisipum-ikitsnu.

37 Mudu muu køgue Nikskøm mesi'guuk.

38 Tøku Mæli eet : Anksøm, n'sskømøm, wno-kubem-iskwumul ! Tuliátç n'tininku tsn teluenu. Tøku ansalewit wedjipkøtumkssit eumulidju.

39 Ns neguls nsgwegul wenægæssit Mæli sk noksiliet milkumigeek mskumigou, vktçigunk Sude tulé.

40 Ak piskwát Sskulinul wiik, sk wesksøgul-madjul Elisebetul.

41 Ns tsn tilisip Elisebet nuduotç Mæleul usksøgulmkuunu, midjuusdjidjul tçipsilidjul utlamilugv, sk, Elisebet wodjuuedjul sabewilidjul m'tçidjiskumidjul, (ietç, Wedjiulinikskøm-ulu.)

42 Tøku kesigouet, eet : Welsluksin kil ebite-wiktugv, sk elp welsluksit tsn utgwh-skidjinuidou vktininkv.

43 Ksdv ? tsmi wedji igssk ut nin n'tininkv, n'sskvmsm ukwidjul vpkisins evmv.

44 Mvdu, snkaptv, telinkuseiiu kuuskvgulvmtimkewvm igssk n'situokvnbk, midjuvdjtg wedji tçipsit usvgwidssud iktuk n'tlamilúgv.

45 Ak welek ebite tsn kedlamsitk, mvdu kis-kadjsdsidvl tsnvl wedjivlimkvsidjul Uktçisskvmou iktuk.

46 Tøku Máli eet : N'tçedjskvmittç megidelvmdadjul Uktçisskvmal :

47 Ak n'ksmlsmvn kesiutçiusvg-ewidssik Nikskm eviktuk n'westouvukvmv.

48 Mvdu snkaptvmutç unokvbem-iskvumvl ubenøki-dædskvnmv ; ns utçit, snkaptv, wedj-sdegemk nigetç m'sit tsn tesankviedjik tvlvvividsk nuleinv.

49 Mvdu tsn kesimvlgivnut kisitvslidjul meskígv kvgvæl ; kevmeek uvvsvnmv :

50 Utevlidelsvdim ehk utinevou iktuk tsnik tçipslsvdidjul tes ankvæædidjv.

51 Kisiuhtçikisidok mvgigvnøsvdi upitvnøgv iktuk. Kisiutçissvsladjiv emteskvultidjiv ukvovlamvnuvl upvsøki-dædskvnmvuvou iktuk.

52 Kisiutçiv-nissvldjiv espøtilidjiv ukvudpvudim-

uou iktuk, sk kisi epsitkwsladji benøgøtilidji.

53 Wedji kisadaluuodji kewisultilidji keluulkul køguel, sk elp miləsultilidji edjigulsladji siguøtilidji.

54 Abøgønnumuadjul unokubemul Islelul ; uteulideelsudim migwidēdasin.

55 Tsn teliuskumabunigu kwtçjnskūn, Ablshsmøø, sk tsn elsbeksilitç yaptçuu.

56 Ns Msi tegweadididjul Elisebetul eduk kulabis nesidjik depknuusedjik, tøkku tutçu elemiet wiiku.

57 Ns tetpugsk igssk Elisebet umidjuus-djidjuminu, sk wegwisiet.

58 Ns widigedul-tiididjul sk tsnik wøgumouul nuudumssditç Niksksmul utadji puçgveli-ēulidelumulin Elisebetulu, sk widji mouuli-dssultidjik.

59 Ns ugumultçinewē nsgwek pedjidsdjik umimkuusk-ussnou midjuusdjidjul, sk teluidsdidjul Sskulin, widji wisunkēu-sdidjul útçul.

60 Ksdu ukwidjul usitegulusilidjul, teluelidjul : Møgwetç, ksdu tuluiduksidou Ssn.

61 Eladidjul : Mou wen køgumsk ns teluisikw.

62 Tøkku upitunuok wedji kelulsdidjul utçul, [pibsnimsdidjul] tsn teliulidetk utuluiduk-silinu.

63 Ak wigutk ewiikugemkewē, sk ewiikuget, teluet : Teluisit Ssn. Tøkku m'sit pskuleiul-tidjik.

64 Tøku rsnkumi-pantsdasik utuunu, sk wilnu kisilugwek, sk kelusit, sk emtøgwoladjul Niksksmul.

65 Ak wøgwodsswokun igsk m'sit wenik utinewokun, tsnik behugwodum-údidjik : sk eguls m'sit køguel m'sit nsdami etul-agunudasigul milkumigeek Sudiu iktuk.

66 Ak m'sit wenik tsnik nudumsdidjik igduudidç ukwomlamunuou iktuk, teluedjik : ? Taledou út midjuadjitç. Ak Uktçiss-kumal upitun tegweadi'ditç midjuadjidju.

67 Ns Sskulinul utçul wodjuiedjul sabewilidjul m'tçidjiskumidjul, [Wedji uliniksksmul,] sk nigsniktçidji-tegewinu-obuuguet, teluet :

68 Uktçisskumou medøgwolkusitç Islél uniksksmul, mudu emitugwoladji umimadju-enumpmu, sk abateluodji.

69 Ak epsitkwsladjul usumuuul usetøgunæl utçit kinuu, unokubemul Dabidul wiiku.

70 Stuge telihtçigulusip utunuok sabewul tilidji, unigsnik-tçidjitege-winúmpmu, tsnik ehkubunik wedjsdegemk usitkumu kisitasigegu.

71 Eietç, kuudjuhsetou-igunenu tsni kedusulkwiku, sk upitunuok m'sit tsnik sikadjelumuulkwik.

72 Wkiskadjsdun eulidelsudi tsn telimap kutçinsku sk umigwidedumun sabewik ukisagunudumum-kewem :

73 Eluidumasudiek tsn teliluwidumasip Ab-lshamek kwtçinuóku,

74 Uktigunum-sgunenu kudjuhsetou-igunenu upitunuwok tsnik kedueulkwigu, kuksmsn unokubemidou uktinenuw, sk mu ukwegwods-sul-tinenu,

75 Sabewud' iktuk sk kukwodj-sdskun iktuk usksluk Niksksmul tsn telipkidou-sultiigwu.

76 Ak kil, midjuisdjitç, tuluiduksiduks Mou-iespák unigsnik-tçidjitegewi-numul : mudu niganou-tiikum-uoduks Uktçisskumouw.

77 Utigunumuon umimadjulinuump n'setu-ógun tsn usetógun iktuk tule, sk uteluwewu-diwol utsbiksiktasinu,

78 Kuniks-kaminu ukusi eulidel-sudim iktuk tsn wedji mitugwolulkw wopk tsn ukpudeik wedjisku.

79 Uwosugwsduon tsni ebultilidji béguni'-psk iktuk, sk tsn tet n'puokun aktçigadek, sk ukugi-nudum-sgu-nenu ukadinul utulidsn wontokódié ouhtiu.

80 Ns midjuisdjitç pemigis sk pemimulgigunus utçidjskum-idjuiktuk ; sk ehkus boktskum iktuk misøku nagwek tsnek elineysludek Islelégu.

TCAP. 2.

NA edruk tilisip wedjip-ketumkisk-subunek ut-pludskunek eligewitok teluissisunok Sisul Ogustus m'sit tsn tesskamiksidjik uwisunumuol utwai-gasinu.

2 Ns eguls ewaigasigek wisun iktuk umskwes kisi-tasigek tsn tilisip Seilinius etligubulnolewidedek Silivku.

3 Tókuu m'sit wen eliet utçigúnnumku utçit uwisunum utwai-gasinu.

4 Ak elp Sosep wedjitekødjui-imumst Galiletku, uktçigunuk teluissik Nasaletku; eliet Suidisku, Dsbidøø utçigu'numku, tsn teluissik Betlém; mudu Dsbidek wedsbeksit.

5 Utçit uwisunum utwai-gasin; sk widjedii-didjul Msiwul tsnul kedwai-maliwii-didjul, nenes-touélidjul.

6 Ns tsn tilisip eumiididek nsdel tet, unsgwegumul kiskadjesgul umidjuus-djidjuminu.

7 Ak umskwesewel ukwisul weskidjinu-ilidjul, sk tetpogwæsladjul, sk igsladjul weisisk ibatkwod-ulul-tiididju; mudu mu ewegeenuuk itliktugunadimk utçit negumouu.

8 Ns uls mskumigek tçetçkeluæ-utçwi nudjødskæ-didjik memkæek eumudidjik; etli ankweusdidji mouelidji weisis depkigu.

9 Ak, edu, Uktçisskumou utansalémul igslidjúl eumádidju, sk Uktçisskumou ubaktadegum kiutögubaktadek eumádidju; tøkui lók wegwodssultidjik.

10 Tøkui ansalewit eladji: Mu ukwegwodssultinou: mudu, snkspten, pegisidulok ulia-gunudumokun tulé meskik usugewidssudi, utçit kilou sk tsn tessksmiksidjik.

11 Mudu kiskuk etliuhskidjinuit Dsbid utçigúnunku nudjuhsetouáwet utçit kilou, Uktçisskumou Klistewit ns.

12 Ak uls kunugwosudidou uktinewou iktuk, wedjiadoksop midjuasdjitç tetpögwssdasit sk elisink weisisk ibatkwoDalultiididju.

13 Ns tçidjiguóku tegweusdidjúl ansalewidjúl mouipugwelkik [ansalewidjik] wssögwe mouiemá tulsek, muáwolsdidjúl Niksksmul, telwedjik:

14 Tulikpmin-siduksitç, Niksksm mouiespek wssögw, wontokódi iitç usitkumúgw, ulidssknum iitç mimadjuinu iktuk.

15 Ns kisinkulss-didek ansaliwitkik, elumidá-didek wssögw, tçitçkelue-utçwi nudjòdsksidjik telimtultidjik: Lidsnetç telibesuk Betlémku sk numidudi-duksunu uls kögwe tsn kiskadjsdasik tsn Uktçisskumou teli kisi kunuadúlkwu.

16 Ak noksipedjidssdjik, sk wedjissdidjúl Mslilul sk Sösepul, sk midjuasdjiidjúl elisilnidjúl weisisk ibatkwoDalultiididju.

17 Kisi numissditç, agunuidummuudidjik tsn telagunuidumuut eguuls midjuusdjidju.

18 Ak m'sit tsnik nuudumssditç pskulastumiiditç telimkwiditç tçitçkeluε-utçwi nuudjødsksdidji.

19 Kædu Msli ankøtkul m'sit eguuls køguæl, sk ankidstkul ukwomlamun iktugw.

20 Ns apskwedssdjik tçitçkeluε-utçwi nuudjødsksdidjik, etlikpumi-delums-didjul Niksksmul sk etli muuwolsdidjul, utçit m'sit eguuls køguæl tsnul kisi nuudumiididjul sk kisi numiduudiididjul, tsn telimkwidip ansalswilitku.

21 Ns kiskadjisgul ugumultçin tsisgul nsgwegul utçit midjuusdjitç umimkus-ksudasin, teliwisunkeut Sesus, tsn teliwisunkeutup ansalswididjul eskw munssk eumugwek ukwidjul utlamiluku.

22 Ns kiskadjisgul nsgwegul Msli uwokumsdimk-εwεum tulæl, stuge Møisøø telkitkup, pegisulssdidjul midjuusdjidjul Salusalemku utigalsnou uskaluk Uktçisskumalu.

23 Stuge teluigasik Uktçisskumou utubludskunum iktuk, eietç: M'sit albsdudjitç tsn meltamigidumk, sk elp m'sit yapés tsn meltami-bunetkwimk Uktçisskumou utaligamidul.

24 Ak utwlipkidunumuenuou pegidunumadimkewe stuge teluemk Uktçisskumou utubludskunum iktuk, eietçku, tsbusidjik nutkweegik

wendjuiplesk kiasns tsbuisidjik nutkweegik plésku.

25 Ns, edu, tçainum Salusalemk ehk, Simiun teluisit, tetpskstçainumuit, sk, sabéwit, tsn eskibedok Islelul ulkwidjæl-dimkewewmu, sk sabewilidjul m'tçidjaskumidjul (Wedji uliniksks-mul) utinink eumulidjul.

26 Ns wedji kunnudum-uksip sabéwit m'tçidjaskumittç uiktuk mu unmiduun n'puokun eskw munask unmiæn Uktçisskumal uklistewitemul.

27 Negum wedjipkisink sabéwit m'tçidjaskumittç uiktuk uktçi slesudumøgwomku tsn tilisip ungiigu pegisulsittç midjuædjidjul Sesusul utulsuksilin stuge wedjin-kulsgæs-dasik utpludskun iktuk.

28 Tøku weswæladjul upitunku; sk muuwoladjul Nikskemul, sk eet:

29 Nuuguu, Alsusin, tulipkøtkimaduks kunkubem wentokøed iktugu, stuge, tsn teluenn,

30 Mudu n'puvigul nemiduudittç kuustøgunum,

31 Tsn kil kiskadjsduun uskaluok m'sit tsn tessksmiksilidju.

32 Wosadek utçiwosøgwæduon tsn tessksmiksilidji, sk ukupmide-dskunumuou ukmimadjuinumk tsnik Islelek wedsbeksidjik.

33 Ns Sösepe sk Sesus ukwidjul pskuleiagwiidittç tsn telimkústitç midjuædjiidju.

34 Ak Simiun weligululadji, sk eladjul uk-

widjul Mslivl : Ankaptén ! ns midjuusdjittg wedji igslut pigwelnidji Islel iktuk ussku-duides-ultilin sk elp unskidsslinu, sk utçit kunø-gwosuudi tsn upkwodjiuh-skuuudasidou.

35 Ak espugwósik saptestedou kil uktçidjskumitcku, kuulsmsn pigwelkul m'kæmlsmunn utankidss-wokunum uoluukudjidji-dasinu.

36 Ns elp nsdel tet nagsniktçidji-tegewinu-iiskw ehk, teluisit Ans, Paniuel utúsul, Esalek wedsbeksit ; kisiguiiskw ns, kisi nokskwedek telipkitksl-tiidibunu utçiinummumú eluigunuk tesi buunkuk.

37 Ksdu nige sigúskwøit, eduk ugumultçin tesin-skugi-bunst tçel néu ; tsn muu elipkøtum-kssikw uktçi slssudum-øgwomku, ksdu elugø-wodjul Niksksmul depkik sk ns gwek, sunewim-kewe iktuk sk slssudumokun iktuk.

38 Wls ebit piskwst uktçi slssudum-øgwomku ns tilisip tesadjietç, sk elp muuwoladjul uktçiss-kumal, sk weskuumadji utçit midjuusdjitç m'sit weni tsni Salusalemku eskibedulitç wedji abat-elad-imku.

39 Ns tsn tilisip kiskadjs-duuuditç m'sit kø-gwe tsn Uktçisskumou telkidumultç, eliapskwsdidjik Galiletku utçi-gúnumuoku, eietç, Nasal-etku.

40 Ns midjuusdjitç pemigit sk pemi mulgignut m'tçidjskumidj-uiktuk, sk wodjuuæt n'setu-

øøgun sk Niksksm utuulsdskunum utinink ehk.

41 Ns ungiigu elsdilidji tesibuunkok Salusalemku wigubaltimk pøgewimku.

42 Ns tsn tilisip Sesus metlssibunstø tøl tåbu wedji ligisøgwedsdjk Salusalemku wigubaltimkewe utpludskun iktuk.

43 Ns tsn kskai-kiskadjs-duuuditø nsgwegul, apskwedsdjk wigwóku ; Ksdu albsdudjitø Sesus nenksst Salusalémku, ksdu Søsep sk ukwidjul mu kedjisdigul ununkssilinu.

44 Ksdu etlidelumdidjul, utugweuonou, pemidsdjk neuktigiskok, tøkui alkwilusdidjul wøgumou iktuk sk tsni nenadultiiddiju ;

45 Ak tsn tilisip mu wedjisdikw, apskwsdidjk Salusalémku alkwilusdidjul.

46 Ns kulabis kisinsugunssk etliwedjiiddjul uktçislsuudum - øgwomku, ebilidjul megweiik nudji kinsmus-dilidju, djiksetuódji sk pibsnimádji.

47 Ns m'sit tsnik nuudusdidjul, pskulastumiiditø unbstuøøgunum sk utusidem-timkewemulu.

48 Ns tsn tilisip nemiéditø pskuleiidjk ; sk ukwidjul eltøl : Kwis, § køgue wedjatulssliek. Ankapten, kwtø sk nin wenmadji-kwilulek.

49 Tøkui eladji. § Køgue wedji alkwiluiok. § Mu kedjiduok depksdik nin n'tlugwodumuøn nutø utumódskunumu.

50 Ksdu muu nestumaidikw tsu telimkwii-
didju.

51 Tøku nisske-widjeuodji, pedji - dssdjik
Nasaletku, sk ssktuodji ungiiguu. Ksdu
ukwidjul nenksduulidjul m'sit eguls køguel
ukwomlsmunku.

52 Ak Sesus peminsetuæk sk pemigít, sk
pemiulsluksit, Niksksm-ewiktuk sk tçiinumu-
iktuk.

TCAP. 3.

NA tsu tilisip Teibilis Sisu telipkidji elegswit-
ewidek metlssibuunkuk tçel nsnewæk pøktumki-
ssk; tilisip Puns Pilst etligubulnøl-swidek
Suudiáku, sk Heløst etlisskumou-idek Galiletku,
sk widjagudaididjul Pilipul etlisskumou-ilidek
Eitipliáku sk Tlakøneitisku; sk Leisenis etliss-
kumou-idek Abeilinigu.

2 Anus sk Keiib etli-uktçipsdliss-ewiididek
[Leswipewiktuk,] tøku tuitçu Niksksm ukelus-
wokunum igágek Sænek, Sskulin ukwisul, bokts-
kum iktuk.

3 Tøku Ssu pegisinkup m'sit mskumigou tsu
behkwæssik [Sibu teluisik] Suldun, etlipestun-
kup apskwededskune bapteisewsl-dimkewe utçit
eluwewudil utsbiksiktasinu.

4 Stugtç teluwiigasik wiigadigun iktuk

Essiøøk nigsnik-tçidjitege-winnuók ukeluis-wok-
numul: Tsn wen etlintouet bskskum iktuk
teluet: Floutigsdumúkw Uktçisskumou utoúhti,
utoúhtiidjul kuukwodouh-tigadumúkw.

5 M'sit mulisgegul tetpskumigsas-dasidul, sk
m'sit kumduun sk nemskumi-gegul, pskumigs-
-dasidul, sk woktçuudegul ouhtil kúkwodouti-
gasidul. Ak kskeegul ouhtil muusigsdasidul.

6 Ak m'sit masgei numiduodou Niksksmul
ustøgnumu.

7 Ns Ssn telimádji mouipugwelnidji tsn
pedjidslidji ututçi-bapteisews-dasultilin utinin-
ku: Kilou, wedsguudumuuyok m'teskuuikt-
úgu, ? wen keginuis-duloksup kuisimuktumunou
ukweiudi tsn keduiigsak.

8 Ns utçit kisdukw usugslisn minitçkul
tsnul welksdigul apskwededskun iktuk, sk mu
ukbøktçi-tulimultinou, Ablshsmøøk ns kuitçi-
nuok. Mudu telimulok Niksksm kisduus utçi
nigian eguls kundewiktuk midjuusdjitç utçit
Ablshsmøø.

9 Ak nigætç tumiigun egdsasik utçibuskud-
uk kumútç iktuk, sk m'sit kumúdjul tsnul mu
welimsninugul, tumtéden sk késegeden.

10 Ns mimadjuinuk pabsnemsdidjul, eedjik:
? Talsdsksdidesenen ksdu.

11 Usidemadji sk telimadji: Tsn wen tsbúgul
wesketkul kábul, igunumuotç neukte tsnul mu

weskødumligwø : sk tsn weskøtk mitçiptçewē elp
tølsdegetç.

12 Tøku nuudji mousdsksdidjik eligewitewē
suliewē pedjidsdidjøl Sønøl ubapteisewš-lugw-
nouø, elšdidjøl : Nuudjikinsmuen, ? talsdsksdid-
desenen ninénø.

13 Telimadji : Muu øktølugwølsnou wen
utadjigisspš-bšnkødumøøn sk tsn telkidasiç.

14 Ak sumsgønisk pibšnimšdidjøl, elšdidjøl :
Ak ninén ? talsdsksdidesønen. Telimadji : Muu
øktatçkunøuonou wenø, sk muu økøspuøgwølsnou
wenø, sk ølidedømuøkw øktsbšnkøduou-ømuøou.

15 Nš tsn tilisip mimadjuinøuk etliskibedøuu-
ditç, sk m'sit wenik ankideløum-šdidjøl økwom-
lamøuøou øktøuk Sønøl øklistewilin kisns muøø,

16 Søn øsidemadji telimadji m'sit tsn tesilidji :
Nin ømuøtç bapteisewšluløk sabøugwøøn øktøuk,
kšdu mē wen adji muøgigønuøt muenkuøde nin
wetçkuøiet, tsn nin muu telikpømøiu n'tapkwšduøøn
øtalkuøepišuøø. Negøm bapteisewšlnøktøu
sabøwit m'tçidjškømidj-øiktøuk (Wedjiøuliniks-
kšm øktøuk) sk buøkte øiktøuk.

17 Tsn kekuønk øpuøwedestškøneøm øpit-
ønkø, sk øliwøkømsøduøduø øtlipøugwedøgødøimk,
sk mousduøduø økølømkømuøøl lamigwømk økøøl-
ømkøø-gwømuø øktøugø, sk nuøgwšduøduø øigøwi-
bøi-gwøistškøøn buøktewøiktøuk tsn mē n'kššøuøøuøuk.

18 Ak Søn øp øktøgøøl puøgwølkøøl køgøuøel

wedjipseduun-umuoedji mimadjuuinuuuuu tsn teli
uli-agunuudum-uodju.

19. Ksdu Heløt gubulnøl wedjiptegimut
Ssnek utçit Helødiusul, Pilipul widji-gudiididjul
utebitemul, sk utçit m'sit uktugul uteluwewu-
dil tsnul Heløt kisi psdsøgul;

20. Ap metç uls uktuk kisitulsdok Ssnul
pidjladjul lsplisunku.

21 Ns tsn tilisip m'sit wenik bapteisewsludjik
Sesus elp kisi bapteisewslutç sk slsitudumstç, ns
wssøk pantsdasik.

22 Ak sabewit m'tçidjaskumitç [Wedjiuliniks-
kəm] wetçkwinišssit teligit stuge ples, kekuabs-
sidjul Sssusul, sk keluswokun wetsak wssøk
teluek: Kil n'kwis kesalkusin, tsn kesiuulide-
lumul.

23 Ak Sesus eduk bøktçinsin-skegibuunsst,
tsn telidelumkuisit Søsepul utçinu. Søsep Hilei
ukwisul,

24 Matat ukwisul, Libei ukwisul, Melkei
ukwisul, Djans ukwisul, Søsep ukwisul.

25 Matateius ukwisul, Emus ukwisul, Neum
ukwisul, Eslei ukwisul, Nagi ukwisul,

26 Meat ukwisul, Matateius ukwisul, Simiei
ukwisul, Søsep ukwisul, Suds ukwisul,

27 Søans ukwisul, Liss ukwisul, Søløbubul
ukwisul, Salteivul ukwisul, Nilei ukwisul.

28 Melkei ukwisul, Adei ukwisul, Køsam
ukwisul, Elmodam ukwisul, El ukwisul,

29 Səsi ukwisul, Eliesul ukwisul, Səlim ukwisul, Matat ukwisul, Libei ukwisul,

30 Simiun ukwisul, Suds ukwisul, Səsep ukwisul, Sənan ukwisul, Eleiskim ukwisul,

31 Milia ukwisul, Minan ukwisul, Matats ukwisul, Netan ukwisul, Dəbid ukwisul,

32 Səsi ukwisul, Əbed ukwisul, Bəəs ukwisul, Salmon ukwisul, Nəson ukwisul,

33 Aminidab ukwisul, Əlam ukwisul, Əslom ukwisul, Peles ukwisul, Suds ukwisul,

34 Səkəb ukwisul, Əsək ukwisul, Əbləhm ukwisul, Təls ukwisul, Nəkul ukwisul,

35 Səbuk ukwisul, Ləgou ukwisul, Pəlek ukwisul, Həbul ukwisul, Səls ukwisul,

36 Kenan ukwisul, Alpaksad ukwisul, Sem ukwisul, Nouə ukwisul, Ləmek ukwisul,

37 Matusuls ukwisul, Ənək ukwisul, Səled ukwisul, Məlelil ukwisul, Hənun ukwisul,

38 Enos ukwisul, Set ukwisul, Ads ukwisul
Nikskəm ukwisul.

TCAP. 4.

NA Sesus wodjuuedjúl sabewilidjúl m'tçidjs-
kumidjúl [Wedjuulimkskæmul] wedji apskwæsít
Suldun sk wedji lsluksít m'tçitçskæmitç uiktuk
boktskum iktuk.

2 Ak telipkidjikwtçslut mundu iktuk misøku
neuin-skugi-guanssk, sk elp ns telipkidjæek mægwe
midjisikw; kædu tsn tilisip eguls nsgwegul
kækei-kiskadjisk, tøkku tutçu kewisink.

3 Ak mundu eladjúl: Kil eduk Nikskæm
ukwisitç uktinin, tulitpluden uls kuudou upib-
unokunisnu.

4 Ak Sesus usidemadjúl, eladjúl: Teluiigasik
mimadjuinu mu utçi pumousin pssuk pibun-
okun iktuk; kædu utçipumousidou m'sít Niks-
kæm ukeluswokunum iktugw.

5 Tøkku mundu eligisøgwsladjúl espudjilidjúl
kumduun, sk neysduodjúl m'sít eligewsgimul
usitkumuk wiskiúu.

6 Ak eladjúl mundu: M'sít uls slsusúdi
igunnumultesk ukupmidelswidim; mudu igunnum-
wimkup, sk igunnumsk tsn wen welidedum n'tig-
unnumuonu.

7 Ns utçit tçinkweduin nusksluk m'sít kil
uktaligamiduks.

8 Tøkku Sesus usidemadjúl, eladjúl: Nudek

liyú, mundu! mudu teluwiiigasik tçinkwedu Uktçisskumou kunikskuum uktelssuumenu, sk negum pssuk luigó.

9 Tøku mundu elssladjul Sesusul Salusalémku, kekwaladjul ukskudægyn iktuk uktçi sssuudumøgwomku, sk eladjul: Ns eduk kil Niksksm ukwisitç uktinin, utçinissgúlsi tetu.

10 Mudu teluwiiigasik tulitplumadu utansalém utçit kil uktininku uktançwægyn;

11 Ak unskunultsk upátunuou iktuk kuksmsn mu ukst ukusigouigsnun kundewikutgu.

12 Tøku Sesus usidabuguet eladjul: Teluemk, mu ukudjsslou Uktçisskumou kuniksksumu.

13 Ns tsn tilisip mundu kskeikissdok ukwedjaldimkewem, [pøktumkssit,] nskuladjul kitçksdjitçku.

14 Ns Sesus apskwssit sabewit m'tçidjskumitç umuligigynødim iktuk Galiletku, sk utagunudumokunum elisk kskemsitssik m'sit uls mskumigouu.

15 Etlikinsmuet utsls-suudumøgwomuou iktuk, sk m'sit weni kepmideelumtçi.

16 Ak pegisink Nasaletku tsn tet etligipu, sk tsn telinkulsgssdok piskwst sssuudumøgwomk stlsmuudi-giskuk sk kskumssit utegidumun wiigadigunu.

17 Ak igunumutç wiigadigun tsn wedjikisit-
asik Essiöök nigsnik-tçidjitege-winuók uti-
ninku, sk tsn tilisip banankssdok wedjidok tsn tet
ns telwiigasik :

18 Uktçisskumou utçidjskumidjul n'tinink
emmolidjul, mudu kisi ssmakunit nuuli-agun-
dum-uon auledjuinuugv. Elkimip n't'nusslän
tsnik ukwomlsmunuol nukpegssdasigv.

19 Ak n'pestunumuon kistedjuuk utuwol-
ks-luksul-tinou, sk, negabigøltidjik unmid-
sk-dinou, sk n'tedjigulgimsn tsnik wedigøl-
tidjik utuwolks-luksul-tinou, sk n'pestunumun
neuktibuunkv wedji ulsdasik Uktçisskumou
utininku.

20 Ns sebankssdok wiigadigun ap igunumuotç
nuudjøddegelidjul ; tøkku ebssit, sk m'sit tsnik
slssudum-øgwomk emmuudidjik kesi ankamss-
didjul.

21 Tøkku bøktçi-tulimadji : Kiskuk uls
ewiigasik kskeikiskadjisk vksituokunumuou ik-
tuk, (tsn nuudumuudiyok.)

22 Ak m'sit wenik witisewiktum-ussidjul, sk
pskulastumididjul eguls ulikeluswokunn tsnu
wedji twisgv utúinku, sk telwedjik ? Mu tv ut
Søsep ukwisul.

23 Tøkku Sesus teli madji : Mismutç tulimid-
oksup uls kwelewistúdi, Mulbulwin, n'pilsa kilv.
Tsn telsitumeiegup ukiskadjian Kεpulniumku, elp
tulssdegé uls kumvtkígv.

24 Ak teluēt : Telisk tsn telimulok mouwen nigsniktçidji-tegwinu tetpekudælum-uksikw umutkigu.

25 Telišk telimulók, pigwelkusuniik siguu-skwsjik ekubuniik Islel umutkigu Eliæœ unsgwegumkulu, tsn tilisip wæœk kepsugssigek nesibunkgek tçel usukum-tæsididek depkunu-sedjik, sk meduægek ouwisousimkek mskumigek ehkusnek.

26 Kædu Eliæœ mœgwe elkimatubunok eguls emudilíbu, kædu elkimus uktçigunk Seidunk tuls teluisik Seleptu, ebilidjul emulidjul sigu-skwołu.

27 Ak pigwelkusuniik utçigiwinúgwik emudisuniik Islel umutkigu Eliæœ unsgwegumkul, kædu mouwen negumou wokumæsdasiksap ; kædu Nemunœ tsnêh tulsék Silieku wokumæsdasisunáh.

28 Ns m'sit wenik slæsudumœgwomk emudidjik tsn nuudumiiditç eguls kœguel wedjutçuisdidjik ukweiudu.

29 Ak kækumidédjik sk wedji djigulsldidjul uktçigunku, elslæsdidjul kækibunskæduk nems-kumigegu tsn tet utçigunumuou etlidasiku, kedui tçitunkwi-nisegædidjul.

30 Kædu megweiik elisioutes-kuodji, pœktum késit.

31 Ak pedji-nisagæssit Kepulniikumku, uktçi-

gunk Galilétku, sk keginuudumuodji stlssmuudi giskugulu.

32 Ak kesi pskulastumiiditg ukwegi-nmad-imke-wemu; mudu ukeluswokunum kesimulgigunok.

33 Ns tçainum ehk slssuudumógwomk tsn kekunadjul mundul medjigelidjul pisilidjul utininku, sk kesigouiseskwet :

34 Teluēt: Bunadjæuin ! † talslulek, Sesus, Naseletk ewádjuin † pegisinun ukskeiksugslinen. Kedjul tsn wenin ; Nikskäm ukwisul sabeewilidjul.

35 Tøku Sesus petkimadjul, eladjul: Buñewistu, sk utçi tuwolkési utininku. Tøku mundu elnisegetg megweik etlimouielittg, sk wedji tuwolkésit, sk mægwe atçkuntēs-máguul.

36 Ns pskuléiudi igák m'sit utinewoku, sk telimultidjik † Köguae tu ut keluswokun ; mudu slsusud iktuk sk mulgigunød iktuk wedjitplumadji medjigøtilidji mundúu, sk wedji tuwolkidssdjik !

37 Ak utagunuum - okunum eliák m'sit nsdami uls mskumigou mestásik.

38 Tøku kækumássit tæwiet slssuudum-øgwomku, sk piskwát Sîmuul wiiku. Ns Simu utebitemul ukwidjul meduék epsimkewe matunótg, sk edamsdidjul utçit ébit [unussslenu].

39 Tøku Sesus økøktçi-buiguussidjul sk petkuatk epsimkewe, sk epsimkewe bunslutg, sk enkuseiiu ébit wensgæssit sk elugøwodji.

40 Ns tsn tilisip kulkwssietç nsgøssit m'sit wenik tsnik kekuunsdidji uksinuugøwinuuu, kskeiyisi-milsmuuugul ukusunuugø-wokunumuol, pegisulsdidji tsn sumulidju. Tøku Sesus igssdøgul upitunn utinewoku, sk nessleradji.

41 Ak munduuk wedji tuwolkidssdidji pigwelnidji, kuøgouudidjik, teluedjik : Kil Klis-tewin, Niksksm ukwisul. Tøku petkimadji, wetkuladji ukelusultinouw ; mudu kedjissdidjul uklistewinu.

42 Ns tsn tilisip wopk eskitpuuk Sesus øøktumkssit, eliet boktskum iktuuk : sk mouipugwelkik kwilussdidjul, sk pedjidsdjik tsn sumulidju ; sk kwedji-nunugslsdidjul mu unskslugunouw.

43 Ksdu telimadji : Mismútç telipseduantes Niksksm uteligewitewuudim ap uktugul uktçigunul mudu ns wedjilgimimkup.

44 Ak etlipseduuk-ul slssudumøøgwómulu Galiletk tulél.

TCAP. 5.

NA mouipugwelkik mimadjuinuuk medjim-
kugussditç Sesusul unuudumunou Nikskemul
ukeluswokunum, sk Sesus kskumit ksspemk
tsn teluisit Genessletu.

2 Ak nemidøgul tsbuugul wenjuulkul ed-
egul ksspemku; ksdu nemedjwi tçiinumuuk
kisi kupdedésinik, etliksispslssididji utsabiwón.

3 Ns Sesus tebsssitç neukteetçk wenjuulk,
Simuul utúlkwo, sk edsmadjul kitçks sbk-
tutçkél utulgwidjssduulin utúlu. Tøku ebssit
sk etliuhtçikinsmuodji mouipugwelnidji wendj-
ulkuudúgu.

4 Ns tsn tilisip bunewistok, eladjul Simuul:
Liyú sbktuuk, upkussabieduks ukpædulsn nem-
ædjigu.

5 Simu usidabuguet, eladjul: Alsusin, neuk-
titpsk utigunssiégup, ksdu møgwe køgwe ne-
baduégup. Ksdu kil ukeluswokunum iktuuk
utçipkssisbiedes.

6 Ns tsn tilisip kisi tulsdks-diiditç, telipig-
welnidji nemædjiv pedulssididji, tçel utsabiwol
segwisksilidjul.

7 Tøku wsdumuussdidji wigumouu uktuk
wendjuulk emmuudilidjiv, upedjidsslin utsbø-
gunum-sgunouú. Ak pedjidssdjik, sk teliuhtç-

wasduwidjɔl kitk wendjuuulkuul tɕel bɔktɕiktɔb-
 ɕɔl.

8 Nɛ Simu Piel nemidok eguls meskuɔs-desin-
 kul Sesusul utɕigúnku, ɛt : N'kúli, Sskumou ;
 mudu psdstegewi tɕiinumu.

9 Mudu pskuleiit négum, sk elp m'sit tsnik
 tegwɛusdidjɔl pskuleiultidjik telim-kedssditɕ
 nemɛɛdjiu.

10 Ak elp teli pskuleiidjik Sák sk Sán, Sebudi
 ukwísu, Simuul mouɛmsdidjɔl wigumouul.
 Tɔku Sesus eladjɔl Simuul : Mu ukwegwodssiu :
 nige wedjssdegemk pɛɛɔladuks mimadjulinuuu.

11 Nɛ tsn tilisip nstskumsduwiditɕ utuluol,
 tɔku noktumiididjɔl m'sit kɔgwɛl, sk nusuugu-
 sdidjɔl Sesusul.

12 Nɛ kulabis tsn tilisip Sesus ehk neuktɛtɕk
 eguls ukɕigunul tɕiinum kesinukwotɕ wiskus-
 wokun teluisik lepuls, [wetɕkiemkewɛ,] nemia-
 djɔl Sesusul sk ɔgulumkwedesink sk edsmadjɔl,
 ɛt : Sskumou, ulidɛɛɔmum, kisi wokumsslik.

13 Tɔku Sesus sábinskɛssit, samɛsladjɔl, ɛt :
 Welidɛɛm, wokumeyɛn ! Ak enkuseiiu wiskus-
 wokun lepuls nskulítɕ.

14 Tɔku Sesus tebluimadjɔl mu wenu
 utulimslínu. Kɛdu ɛt : Liyú neyslusi psɔblissɛ
 wiktuk, sk upkidunum-weduks pegidunumadim-
 kewɛ utɕit ukwokumɛldim-kewɛum tsn Mɛisɛ
 kistuligitkupu, utɕit eluwidumasudi utinewou
 iktuk.

15 Ksdu utagunuum-okunum adji pugweli mestassik; sk mouipugwelkik pedjimouidssdjik unuudumunou sk elp utçinsøltinou ukusinu-gewokun-umuol negum utiniuku.

16 Ns Sesus pøktumkssit, eliet boktskum iktuuk, sk slsuumst.

17 Ns neuktetçk eguls nsgwegul Sesus etli-kinsmuet, sk ebultidjik Palusisk nsdel tet, sk Nudji-kinuudumuusdidjik utpludskun iktuuk, tsnik kisiuhtçidssdjik m'sit ukçiguntçiidjul Galiletu, sk Sudisku, sk Salusalemku, sk Uk-çisskumou umulçigunødim ehk nsdel, tsn emuudilidju unsslsnu.

18 Ak edu çaiinumuk pegisulssdidjul çaiinumul tebilidjul n'pøgun iktuuk mæl-kudsslidjul, sk alkwiuuiiditç tsn tulkisi-piskwslssdis uti-gálsnou usksluk Sesusul.

19 Ns tsn tilisip mu wøjiduuudikw tsn teli piskwslssdis mudu teli pigwelnidji mimadjuuinuuu, tøku tokçuidssdjik kekwek wendjiigwomku, sk nisslssdidjul sapteskumulitç pøgwodigunu nespidepit unpøgunugu, megweiik etlimouielitç mimadjuuinuuu, usksluk Sesusul.

20 Tsn tilisip Sesus nemidok ukudlamsitu-okunumuou, eladjul çaiinumul, çaiinum, uktel-uuwewudil sbiksiktasigul.

21 Tøku nuudjiwii-gugedidjik sk Palusisk bøkçai moui wistuudidjik, teluedjik : ? Wen tu

nut tsn teliwinsbuuguet, ? Wen kisi sbiksiktumues eluwewudal, pssuk Niksksm.

22 Ns Sesus kedjiduotq utulidss-wokunumuol sk usidemadji, eladji. ? Koguae wedji wegwsma-duul-tiyok ukmlsmunuwou iktuk.

23 ? Tegen adjinkumssisk teluen ? ukteluwewudil sbiksiktasigul, ? kisans teluen, kumsssi, pumiyu.

24 Ksdu kulsmen uktgidj-idudoksop Ulnu ukwisul utuskosodumun slsusudi mskumigek utsbiksiktumun eluwewudil, — toku eladjul tciinumuul tsnul mskudslidjul — kumsssi, su-sdu kumpogun, sk elemiyu kiiku.

25 Ak enkuseiiu kskumsssit usksluok, sk weswdok tsn ekwtqisinkop, sk elemiet wiiku, kepmidelumadjul Niksksmul.

26 Toku m'sit kisi pskuleiultidjik sk kepmidelum-sdidjul Niksksmul, sk kisi wegwodssul-tidjik, teluedjik: Mudu piltuoptumuuugul kiskugv !

27 Ns kulabis poktumksssit nemiadjul nudjimous-degelidjul eligewitewe suliewen, tsnul teluisilidjul Libei, ebilidjul tsn tet eligewitewe suliewe itli-bankudasik; sk Sesus eladjul: Nusugwai.

28 Toku Libei noktuk m'situ, sk kskumsssit, nusugwodjul.

29 Toku Libei pugweli-waigubsladjul wiiku;

sk puugweli mouægik nuudji mousdskd-didjik, sk uktugik, witpidssdidji.

30 Ns tsnik etli nuudji-wiigugedidjik sk Palusioetidjik utinewou iktuk, smselims-didji Sesusul keginssmuolidjin, teluedjik ? Kogwe wedji wibumøk sk widjinsamu-gøldiyok mudjimous dsksdidjik, sk psdsdegewinuugv.

31 Sesus usidemadji, eladji: Tsnik weløetidjik møgwe wedumidelum-ssdiguul mulbulæwilidjul; ksdu kesinuuguudidjik wedumidelumssdidjul.

32 Muu pegisinu n'wigumsn sibewultidjik, ksdu pegisin n'wigumsn psdsdsksdidjik uteluwewu diwol utapskwedæedumunou.

33 Ns telimssdidjul: ? Kogwe utçit Ssn keginssmuodji siouiu sunewultilidji sk slssuudumssdiligji, sk elp Palusisk keginssmuus-didji sunewultilidjin, ksdu kil keginssmadjik midjisultidjik sk nesamugøtidjik.

34 Sesus eladji ? Kissls-gøk musimalie wigumá ussunewultilin tsn tilisip musimalie tegwewódjv.

35 Ksdu nsgwegul igssdul tsn musimalie utçuhsuulutç utinewokv; tøkuv tutçu sunewultidsk neguls nsgwegul.

36 Ak elp kwelsbuguet, eladji: Mouwen igssduk upkwaiisigun sskwæ mtøkwon tsn wedjimunsasik pilé m'tøkwonv. Tulsdegetç, pilé upkwaiisigun tuminsduus sskwéuv; mudv pilé

upkwisigun mu welks diidikw sskuwé m'to-
kwonu.

37 Ak elp mouwen igssduuk pilé megøbssk
sskuwæk puuteiku. Tulsdegetç, pilé megøbssk
psskselus sskuwæ puutein, sk kitk uksugss.

38 Ksdu pilé megøbssk ismutç egadumk
pälæk puuteiku, sk kitk usudús.

39 Ak mouwen kisinsamugwotç sskuwé
megøbssk, nsnkumim-unwegekw pilén; mudu tel-
wet, sskuwæ piamikeluulk.

TEAP. 6.

NA stlssmuudi giskuk teluisik tsbuouwe
umskwesewen, Sesus elsibæssidjul kulum-kwom-
uagsæl igssdskunn, sk keginuudumuodji menu-
duudidjul kulumkwoksiel undjewol, sk malkø-
dumididjul, wedji pukws-duudidjul upitunuoku.

2. Tøku slt Palusisk elsidji ? Køgus wedji
tulsdsk-diyok tsn mu depksdinuk tulsdegen
stlssmuudi giskug.

3. Ak Sesus usidemadji, eladji : ? Mu kiskid-
um-udiuoksop tsn Dsbidøø tulsdeges, kewisinkek
sk tsnkik tegwæusdisunnu.

4. Tsn telipiskwss Niksksmul wiiku, sk wesw-
dok subnek sk malkøtkusunek tsnek neysdasigek
pibunokunek, sk elp igunumuosunek tsnk teg-

wædegúu; tsnek muu depksdinuugwek wen umalkæðumun ensuumís pásuk pásulisskik.

5 Tøku eladji: Ulnu ukwisul elp slsuusilidjul stlæsmuudi giskugv.

6 Ns uktuk stlæsmuudi giskuk Sesus piskwæst slssuudum-øgwomku, sk keginuudumuuet; sk tçainum nsdel ehk inskune upitun nepk.

7 Ns nuudji-wiigugedidjik sk Palusisk snksm-ædidjul, ukudjidjæsnouú ukwisinpilsin stlæsmuudi giskugv, kulsmæn uweedjiduouú uumsimænouu.

8 Ns Sesus kedjiduodjul utalidæss-wokunum-uol, sk telimadjul tçainumuul tsnuul nepk upitun: Kumæssi! megweiik kumi! Tøku kskumæssit, telibuuguit.

9 Tøku Sesus eladji: Pibænimultoksup neuk-tætçku: ? Tetpugæsk stlæsmuudi giskuk ulædegen, kisns eubulædegen. ? Usetouiduun, mimadju-okun, kisns nébadegen.

10 Tøku teli-ali-kiutøkylabæssit, snksmadji m'situ; tøku eladjul tçainumuul: Sibinskæssi: sk negum telædeget, sk upitun abadjiuulæek sk teliuulæek stuge uktuk.

11 Ns negumou kesihkweiultidjik, sk moui-agunnuudum-adjik tsn tulslædis Sesusulu.

12 Ns telisk eguls nsgwegul Sesus utulien kumduun iktuk uhnadji-slssuudumæn, sk neuktit-pæsk telipkidji-slssumadjul Niksksmul.

13 Ns wopk eskitpuuuk wigumadji keginuud-

umuodji tsn ehku, sk ninssunadji neuktinskuk-silidji tçel tssbu, tsni teluwiiidadji apøstalewidjik ; (eietç, nuudjilgimudjik.)

14 Simu tsn teluwiiidadjul Piel : skumtuk Andule widjigudiididjul Pielulu ; Ssk sk Ssn ; Pilip sk Bstalimiu ;

15 Matiu sk Tums, Ssk Alpiu ukwisul, sk Simu tsn elp teluisit Siløtis.

16 Sudds widjigudiididjul Sskul, sk elp Sudds Iskaliøt, —tsn nuudjikunussdeget —.

17 Ns kulabis wetçkwi-nisike-widjeuodji, sk kskumit pskumigek, sk elp mouipugwelnidji keginuuduumuodji sk elp løk kesi pugwelkik mimadjuinuk, tsnik wedji dssdjik m'sit Sudds iktuk, sk Salusalenu ; sk neegou uktçigumúk elsksskeígn, tsn teluisik Teil sk Seidun ; negumou pedjidssdjik unuuduonou, sk utçinsøltinou ukusimuu-gøwokunumuolu.

18 Ak m'sit tsnik wedji unmadj eudjik medjigøøltidji m'tçidjkskumíten, (munduuugn,) sk nessslúdjik.

19 Ak m'sit tsnik etlimouegik mimadjuinúk kwedji-samslss-didjul, mudu mulgigunøødi wedji tuuwolekssik utininku, sk nessladji tsn tesilidji.

20 Tøku anksmadji tsni keginssmuodji, sk teluet : Welsluksultiyok kilou ewledjuuinutut, mudu wssøk utelig ewsgim kilou wetaligamulti-yók.

21 Welshuksultiyók kilou tsen kewisultiyok nigédju, mudu kisadalultidoksúp. Welshuksultiyok kelou tsen nigetç utkidemultiyok ; mudu usugewøltidoksúp.

22 Welshuksultiyok tsen tilisip mimadjuinuk sigadjidélmulok, sk tsen tilisip utçi-tepkisslnek, sk tsen slmimuløk, sk utçi-djigulsduudiditç uk-wisunumuol stuge winsudin, utçit Ulnu ukwisul.

23 Usugewids-sultikw ! ns nsgwek, sk unsku-yadidoksúp ulidsswokun iktuk ; mudu uktsbsnkuduou-εumuou edu m'segikdedou wsségw ; mudu utçuoku kisitulsls-dibunigú nigsniktçidjitege-winu-gwón.

24 Ksdu esgei ! utçit kilou, tsen milesultiyok ; mudu kisimsinømøk kulidsswokunumuou.

25 Asgei ! utçit kilou tsen kisadalultiyok ; mudu kuwisultidoksúp. Asgei ! utçit kilou tsen weskwøltiyok nigédju ; mudu unmadjids-sultidoksúp, sk utkidemultidoksúp.

26 Asgei ! utçit kilou tsen tilisip m'sit wenik ulimuloktsk ; mudu utçuoku telssks-dilisonigú tsenku mu kedlewegw nigsnik-tçidjitege-winugw.

27. Mudu telimulok tsennuduiyok : Uksalúkw tsnik kedanuløku.

28 Uligululukw tsnik slmimuløku ; slssudumelseúkw tsnik atçkunøuløku.

29 Wen utkumsk neukte kuudjинуon, ulikiwon-
sksdou ap uktúgv. Ak tsn wen wedjsdusk ukpi-
duuugunum, muu ukutkuuloú ussdsduun vksbumu.

30 Igunumu m'sit wen tsn kogue kwiludum-
úsku, sk tsn wedjsdusk uktaligam muu uktaba-
djikwiludumuou aptgv.

31 Ak tsn teli ulidedum-uidiyok mimadjuin-
uuk uktslslugunou, ns elp kilou tulsuukw.

32 Mudu psruk vksalok tsnik kesalnøok ? wen
muuwolnoktou. Mudu psdstegewinuuk kesals-
didji tsni kesalkwiididju.

33 Ak ulslók tsnik welsnøok ? wen muuwol-
noktou: mudu psdstegewinuuk ns teldsksdidjik.

34 Ak psruk msksduuok tsnik wedjiskibed-
uok kogue kuudjimsinum-uonou ? wen muuwol-
noktou; mudu psdstegewinuuk emksduusdidji
psdsksdildidji kuulsmn utésidunn udji sba-
djimsinummuonou.

35 Ksdou vksalúkw tsnik kedanusløku, sk
ulsdsksdikw, sk msksdwi-gsdikw, sk muu kogue
kuudjiskibedunou apv; sk uktsbnkuduoueu-
muou m'svgikdedou, sk undjunidou uktinewou
Mouiespek Niksksm, mudu negum welsuodji tsni
muu muuwolkugwin, sk tsni eluwewultilidju.

36 Ns utçit eulide-dsksdikw stuge kутçuou
telieulidedegetç.

37 Muu uktunmadji-ilsudsksdinou, sk ms un-
madji-ilsuumuksultiuok. Abiksiktsksdikw, sk
sbiksiktulokten.

38 Nsduødsksdikw sk nsduæulokten, welnug-
asik, esnumksdasik, mouumkudestasik, paltum-
kudesk; tula-igunum-uksultidoksop ukklamse-
woku. Mndu tsn telnugudiyok ap kilou tulnug-
ouulokten.

39 Ns kwelikeluladji, teluuet ? Eduk negabig-
week kisi pumi-guldskunus negabigweelidjul
? Eduk kitk muu kisilipidjæekw upsugeegun iktuuk.

40 Tsn keginismuoksit muu adjiespeik sk keginis
madjulu; ksdu m'sit wen tsn kisikinsmuoksit
tuleedou stuge kisikinsmadjul.

41 ? Koguae wedji ankaptumatg aptgedjitck
pesitg widjigudiyok, sk muu nemiout tumoktsu
pisit ukpukigwu.

42 Kisns ? talikisi-tulimsk widjigudiyok, atg-
kân, ke ! mensdøep pæsinu ! tsn kil muu nemiout
tumoktsu pisit ukpukikwu. Kil weskidjiulam-
kusin, tumk utçi tuwolkâl tumoktsu kil ukpuk-
ikwu, tøkku tutçu pskei numidegeduks ukтуol-
ksæduon pæsitg widjigudiyoku.

43 Mndu wintçigul minitçkul muu wedjigwen-
úgul keluulk kumuutçu; kisns keluulkul
minitçkul muu wedji gwenugul wintçik kumu-
utçu.

44 Mndu m'sit kumuutç wedjiktçidjidumk tsn
telimsnïku. Ksdu mimadjuinuuk muu wedji
munøduudigul tuputateel koguminoks iktugu;
kisns skudøeminn nibisøkunuudj iktugu.

45 Welmudok mimadjuuinu wedji tuolkadogul keluulkul koguel ukwomlsmun keluulk usuliewe-ekumudim iktuk. Kasdu winmudok mimadjuuinu wedji tuolkadogul wintcigul koguel ukwomlsmun wintcik usulieweekumudim iktuk. Mudu m'tuun wedji kelusik m'ksmlsmun umegenum-ugewum iktuk.

46 ? Koguae wedji tuluiidiyok n'sskumsm-inen, n'sskumsm-inen, sk muu teldskadiogul tsul koguel telimulogul.

47 M'sit wen tsu pegisink tsu eum sk nutkul n'keluswokunumul sk teldogul, neysdultoksul tsul wenu eladiididjul.

48 Aladiididjul stuge tsu tcuinum etlidok wenjiigwom, sk munkatk sk pidalkatk sk sunadi kskwadok kundewiktugul. Ak usen igak, sk sibuu kesigoutogwodesk uls wendjiigwomku, kasdu mogwe kisi mateskumuk; mudu sunadi kekwasdasik kundewiktuk.

49 Kasdu tsu wen nutkul n'keluswokunumul, kasdu muu telddegogul, eladiididjul stugs tcuinumtsu etlidok wiik mskumigegul, mogwe sunadi-nuk; sk sibuu kesigoutogwodesk, sk enkuseiui kewiak, sk uls wendjiigwom ukskeiksugadumkewum miskiik.

TEAP. 7.

NA kisewistok tsn mimadjuuinuuu telineudadju, eliet Kepulniumku.

2 Ns tçiinum tsn etlikspitun ewit kuskimtulnaskunilidji sumsgunísu unokubemul kesinukwol-idjul tsnul kesiksaladjulu, sk keget nebilidjulu.

3 Ns nuudumatç Sesusul elkimadji kisiguuu Leswibísu tsn tet emulidju utudsmenou upugisilninu sk ukwisin-ssslín unok-ubemulu.

4 Tsn tilisip pedjidssditç tsn tet Sesusul emulitç kesi mulgidamssdidjul, telwedjik: Mis-mutç pegwodasit uls ukiskadjsdsasin utininku.

5 Mudu kesatk telinkudskumiksiikwu; sk kisidúlkup neukte uktslssudum-ççgwominuu.

6 Tóku Sesus widjççuodji. Ksdu tsn tilisip tebøkteskuk wendjiigwomku, kspitun elkimadji wigumísu utulimanou: Sskumou, mu uksepçasiu; mudu mu telikpumeiu ukpiskwsn niiku; sk elp nin mu telidççlusiuep n'tulikpumein nin n'tulien tsn emunu.

7 Ksdu psuk tulué keluswokun sk n'tslbsd-uusum n'ççedou.

8 Mudu nin slsumkuusi sk elp slsumkik sumsgunisk; sk elp uls tçiinum telimk, liyé, ns bs eliet; sk uktuk telimk, tçuguuuye, sk ns bs wetçkuuuet. Ak telimk nenokubem, ns tulsdege, ns bstel sdeget.

9 Ns Sesus nuuk eguls keluswokunn, pskul-astumwadjul, sk kiwonskibuugussit, telimadji mouipugwelnidji tsni muusugwodjin : Telimulok muu kisi wedjiduep telim sugaik uktlamsituokun Islel iktugun.

10 Ns tsnik kisilgimuudjik eliapskwedssdjik wendjiigwomku wedjisdidjul unokubemul neselidjul tsnul kesinukwolibunn.

11 Ns edusewe nssgwek Sesus eliet ukteigunk teluisik Nen, sk mouipugwelnidji keginuudumuodji widjeuodji, sk mouipugwelkik ap uktegik.

12 Ns tsn tilisip wedjuoussit ksgunsdasik ukteigunku, n'puinu edu tewslut, psuk neuktubis-talitg ukwidjul utininu, sk siguuskwol ukwidjulw. Ak pigwelkik mimadjuumuwuk tul-ek ukteigunk tegweusdidjul ebilidjul.

13 Ns nemiateg uksskumsminu ebilidjul, ewli-delumadjul, sk eladjul. Muu uktttkidemiu !

14 Ak pegisink sk samssdok euksbilskune, sk tsnik pemabilasultidjik wontokubu-guedssdjik, sk Sesus eet : Albsdus, teli mul, unsgssi.

15 Ak tsn nepkus nemtsssit, sk boktewistok. Ak Sesus igunnumolitg utinin ukwidjulw.

16 Ak wegwodssudi mesunugwiiditg m'situ ; sk kepmaidelumssdidjul Niksksmul, teluedjik : Espeek nigsnikteidji-tegewinu kskumssdasit tsn emuudiigwu, sk Niksksm emitugwoladji umim-adjuuinumpmu.

17 Ns uis utagun-udum-sk-uum behkwassik m'sit Suidis iktuk sk m'sit maskumigou ouiu nsdélv.

18 Ns Ssn nuudji bapteisewádeget keginssmuodji keginuussdadji eguls m'sit kəguélv.

19. Təku Ssn wigumadji tsbusilidji keginuumuodji tsn ehkv, sk elkimadji tsn Sesusul əmplitç utulimsnou ? Kil tu negum tsn kedwipkisink ? kisns mə skibsdəsunen ap vktvk.

20 Ns tilisip eguls tçainnumuuk pegisiniiditç tsn tet Sesusul əmplitç, teluedjik ; Ssn nuudji bapteisəwdeget, elkimanamutp tsn əmun, n'tulipibəni-muulinen, ? kil tu nvt tsn kedwipkisink ? kisns mə skibsdəsunen ap vktvk.

21 Ns bs tilisip wedjinessduodjul pigwelnidji ukv.inugəwokun-umuol, sk tsnul kesinu-gwogwai didjul, sk elp nessleradji pigwelnidji tsni munduu pisultilidji utinəwoku, sk igunnumuotç nemidəgəmk pigwelnidji tsni negabigəøltilidji.

22 Təku Sesus vsidemadji, eladji : Lssdikw, agnuudumúkw Sənu, tsnul kəguəl nemidwəgəl sk nuudwəgəl. Negsbigəøltidjik nemidsks-didjik ; əskssultidjik pemidsdjik ; tsnik wetçkis-didjik wokumsludjik ; kebistskvnədidjik nuudw-múdidjik ; nebuididjik minuəsludjik ; sk əule-djultidjik weli-agunu-dumudjik.

23 Ak kesi ulslut tsn ms n'tinin utçə nabidabok-teskumuot.

24 Ns kisipkøtum-kssdilitç tsni Ssn elkimabuni, Sesus bøktçuskuumadji pigweli mouælidji utçit Ssnul, sst ? Køguæ elidsyóksup bskskum iktuuk kunmidunouu ? nssun wedji msdanskus utçuusun iktuuk.

25 Ksdu ? køguæ elidsyoksup kunmiidunouu. ? tçainum teligunesit nuktákul utapsunn. An-kaptumukw ! tsnik welkuudssdidjik sk elp welksdumuudidjik emmuudidjik eligewilidji wigwólw.

26 Ksdu ? køguæ elidsyoksup kunmidunouu. ? nigsnik-tçidjitege-winuu. Kedul eduk telimulok, nigsnik-tçidjitege-winuu tçel mætçw.

27 Mudu uls ns negum tsn teluwigasigup tsn telæku, snkaptumukw ! igsnisbuugweddes nuudsgun-uudmsgunum utigsnis-ilsdun uktohtiw kuuskslúgw.

28 Mudu telimulók tsnik øbitewiktuk wedju-skidji-nultidjik mouwen emukw tsn adji nigsnik-tçidjitege-winuikw sk Ssnul nuudji bapteisewædegelidjul. Ksdu tsn piamibunøgweek wssøk utelige-wsgimku adjiespeek muenkuude negumw.

29 Ns m'sit mimadjuinuuk mudumiiditç, sk nuudji mousdks-didjik eligewitewæ suliewæ emtøgwolssdidjul Niksksmul mudu negumou wedji bapteisews-ludunik Ssn ubapteisewsdskunum iktuuk.

30 Ksdu Palusisk sk nuudji kinsmuudidjik

utpludskun iktuk alwoptumiiditç Niksksmul
 utulide-dskunum utinewou iktuk, mudu mu
 kisi bapteisewslugwidigubun Ssnulu.

31 Tøku uksskumsmínu telimadji: Ns utçit
 ç køgwe napkedudes eguls telsgudum-uddiiditç,
 sk ç tsu køgwe eladultiididju.

32 Teløtidjik stuge midjuadjitç ebultidjik
 itlintuis-kssdimku, sk elkømiktað-ultidjik sk
 telimtuultidjik, pipugwouulegup sk mu smsksl-
 -diuøgup, mewimulegup sk kilou mu utkidem-
 -ultiuøgup.

33 Mudu Ssn nudji bapteisewð-deget pegisin-
 kup mu malkødumu-gubunek pibunokunek, sk
 mu nesamuøgwógubunék megøbsøgégu, sk telu-
 eyok, mundul weskwuadjul.

34 Ilnu ukwísul pegisilnidjul midjisilidjul sk
 nesamuøgwolidjul, sk teluøyok, ankaptén, tç.inum
 mesiktskunnt sk wikpet, nudji mousdskð-didjik
 eligewitewe suliewe sk nudji psdsksdidjik wig-
 umouul.

35 Ksdu n'setuøøgun wedji tetpsku-dædasik
 m'sit unidjun iktuk.

36 Ns neuktæedjit Palusisk wigumadjul
 Sesusul uwibudinouu, sk elipiskwst Palusiul wiik
 sk igsslsit kweiitç bataludigu.

37 Tøku, ankapten, winmødok ébit uls
 ukçigunk tule nudumatç Sesusul utigsslsin
 kweiitç batsludigu palusi wiik, pegisidok ouøi-

gwołokun tçitç keluualk kuudewéé wodjuuluus-kiok smskun-sudín.

38 Ak kskumit kweiiçk ukwotk udégu, utkidemít, sk bøkçiksispsduodjuł ukwodul usskpiguunn eúkul, sk usabuun iktuk wedji kssumuodjuł, sk weskgeltumuodjuł ukwodul, sk wedji smskun-tumuodjuł smskunsud iktuugu.

39 Ns Palusi tsn kisi wigumadjul Sesusul nemiatç ébilidjuł telidssit ukwomlsmunku, ut tçianum nigsniktçidjitege-wanuitç uktçidjius eguls ébilidjuł tsnul wenul sk tsn teleelidju, tsnul samsldjuł, mudu winmudok ns.

40 Ksdu Sesus usidemadjul, eladjul: Simu, me koguæ elp nin keduitulimúl. Teluet nudji kinsmuen, kulúsi.

41 [Sesus eet:] Ehkusunok nudji msksduiigedok, tsbusilisunigu tetadegúu. Nsukteedjilidu tetasubunek nsn kuskimtul-nskun obskuudiksuhunek, sk nut uktugsk nsninskuk-obskuudiksubunek.

42 Ak mudu mөгwe koguæek weskdumiidiksubunek tsn sbsnkudumiididju, ns utçit nslgis utigunumuon tsn tetúdjú. Ns utçit tulimi ç tegensk piamiksalkuuduguusk.

43 Simu usidemadjul, eet: Telidædum tsnu adji pugweli-igunumu-osunek. Sesus eet: Tedabuðemun.

44 Tøku eli kiwonskibuğuassidjuł ébilidjuł,

sk eladjul Simuul ? Nemiit ut abit ; piskwáep
kíik ; mu igunumuwutup sabugwon n'kátul
n'kúsispádúun ; kádu uls ebít kásiutçiksis-pádøgul
n'kátul usákpiguunn iktuk, sk kásiutçíkssi-gwot-
kúl usabúun iktuk.

45 Kíl mu wesksagulumíútup, kádu ut ebít
wedjsdegemk tsn tilisip piskwáp munák buuniuh-
ssagultum-ugul n'kátul.

46 Kíl mu mimkweníútup ; kádu ut ebít
wedji smákontugul n'kátul smákusnud iktúgu.

47 Ns utçit telimul uteluwewudál tsnul telí
pugwelkúl, sbiksiktasigul ; mudu kesiksaluet.
Mudu tsn wen kitçksdjitç wedji sbiksiktutç,
negum elp kitçksdjitç kesaluet.

48 Tøku eladjul ebilidjul : Ukteluwewudál
sbiksiktasigul.

49 Ns tsnik wenik wábumadji bøktçi tulimtul-
tidjik ? Wen tu ut tsn elp sbiksiktugul
eluwewudál.

50 Kádu Sesus eladjul ebilidjul : Kíl ukud-
lamsituokunum westouúisk. Upkøtumkassi
wontokød iktuk.

TEAP. 8.

NA kulabis Sesuus siouteskungul uktęigunul sk uktęigun tęiidjul etlipsedunk sk etli-agun-utkuli agunuumokun utęit Nikskumul uteli-gewssęim; sk neuktin-skuksidjik tęel tsbusidjik apostalewidjik tegweusdidjul.

2 Ak skumtuuk slt ebidjik tsnik wedjinsędasul-tibnik winsultilidji munduum, sk ukusunu-gęwokunumuol. [Ns teluisultidjik] Msli tsn elp teluisit Madlen, tsnul kesiutęituol-keds-ibun eluigunuk tsidjik munduum;

3 Ak elp Sęans Kiusse utebitemul, Helęst unokubemul Kiusęul, Suisęn, sk pegwelkik uktęigik ebidjik tsnik wedji lugęwss-didjul utaligamuou iktuk.

4 Ns tsn tilisip mouidsędik pigwelkik mam-adjuinuum tsnik pedjidsędik tsn tet enuwlidju, wedjidsędik msit uktęigunul, tęku kwelewistok, pesludeget, ęet:

5 Nudji-leggedjul uskiniminn tawiet utęlegęn uskinimin-umul. Ns tsn tilisip etlegętę uskiniminumul inkutę uskinimin elnisisęul ksskouhtigul sk ekwtulkedssmkul, sk sisipk muus-igiskuduk telek kespęduudidjul.

6 Inkutę elnisisęul kundewiktuuk sk telinkuseiiu sskulisk kękteęul, mudu muu weliutok-tęęenuęul.

7 Inkuutç elnisigul kouiksømus iktuk, sk kouiksømusiik nespisksliedjik sk sikteguniidi-djul.

8 Ns ðktugul elnisigul keluulk mskumigou, sk sskulisgul, sk weligwegul, kuskimtulnksun eliadji-pisøwigwegul. Ns kisi tuluedek eguls kesigouet, eet : Tsn wen weskiduwokunit unuudumun nuutç.

9 Ns keginuudumuodji pibs-nimtçi, telimtçi § Talek ut kwelewistudi.

10 Sesus eet : Kilou igunumuksul-tiyok ðkdjididunou kimuudugswél Niksksm uteligewitewuudim tulél. Ksdou ðktugik psøk muudumiididjul psludegem-kewel, (kwelewistudílu.) Kuksmsn unmidunou tsn nemiduudidju ; sk muu unustumunou tsn køgue nuudumiididju.

11 Ns uls teluek kwelewistudi. Uskinimin Niksksm ukeluswokunum ns.

12. Eguls tsnul ksskoutik elnisigul, ns tsnik nuudumuiditç Niksksmul ukeluswokunum. Tøkuu tuitçu mundu pigisink sk wedji tuwolksdudjul keluswokun ukwomlsmunuóku ; kuksmsn muu ukudlam-situmuud-dinou sk ustsadinou.

13 Eguls tsnul elnisigul kundewiktuk, eguls ns negumou tsnik mesunumiiditç kelúswokun ulidssuud iktuk. Ksdou negumou møgwe utçibnskultiiikw, sk muu pegi-djiktamsitum-ud-

iikw; ksdu tsn tutçu kwedjaldimkewe igssk, kskunum-ssdidjik.

14 Ns tsnul elnisigul kouiksømus iktuk, eguls ns negumou tsnik nuudumussditç Niksksmul ukeluswokunum; tøkui pøktumkiddsjik, sk sespedædskunn sk milesudiil, sk usugewi-ds-sudil usitkumug-ewél siktegmüiditç keluswokun, sk mu køkwodji-minultiikw.

15 Ksdu tsnul elnisigul keluulk mskumigou eguls ns negumou nuudümüiditç keluswokun ukwomlsmunou iktuk keluulk sk køkwodjisk, sk weli kulødüüiditç, sk weli msnultidjik nægoúv.

16 Wen kisi skusigwesk wosøgunumokun mu aldjuugumuk eptskun iktuk, kisns igssduk upkewæk n'pøgun iktuk; ksdu igssdok wosøgunum-okunutkw iktuk, kulsmæn tsnik piskwedssdjik unmidunou wosøgwegu.

17 Müdu mөгwe kөгuе kisi mimugwod-asinuk tsn ms wedjidasinugu; kisns ankuns-dasinuk tsn ms uktçidjidasinugu, sk elisnuk mesuudugu.

18 Ns utçit ankweasultikw! tsn teli mudskediyokv. Müdu m'sit wen tsn weskøotk kөгuе, me aptç adjü igunumuoden. Ksdu tsn wen mu weskøødumukw tsn kөгuе, tsn telidssit utuiskøødumun utçuuh-sussduoden.

19 Ns Sesus ukwidjul sk widji-gimádji-tçii-

umuu pedjidssidji tsn tet shk, ksdu mesjutcu-
ouidssidjúl teliuhtçuaielidji mimadjuinuuu.

20 Ns elut: Ukítç sk widjigimtçik tçinuu-
uuk kudjumúk kskumultidjik, keduinumiiskik.

21 Tøku usidemadji telimadji: N'kitç sk
widjigimkik ns egwet tsnik Niksksmul ukelus-
wokunum nuudumuusditç sk elugwodum-uáditç.

22 Ns eguls neuktetç ns-gwegul Sesus
tebssit wendjuulkudugv, sk pemi-kimudum-
-uodji widjeuodji. Tøku telimadji: Usukum-
ssnetç ksmæk kuuspemku. Tøku busídjik.

23 Ns pemsktegeeditç Sesus nebat. Tøku
kesjutçuusuk kuuspemku, ak wodjuboktøøgwedjik
sk nenestouinsæk tsn teløltiididju.

24 Tøku pedji-dssidjúl sk nestuaslsdidjúl,
elsdidjúl: Alsusin, slsusin, kesksikw. Tøku
Sesus kskumssit petkuutk utçuuusun sk utku.
Ns bs wonatkwiák sk eubunisk.

25 Tøku eladji ? Tsmi tet shk ukudlam-situ-
okun-umuou. Ksdu negumou wegwods-sultidjik,
pskuleiultidjik, telimultidjik, ? Taleek ut tçai-
num, mudv teblutk utçuuusun sk sabugwon, sk
saktadjúl.

26 Ns økwssdjik, Gadeliniewsk umutkiuóku,
tsn tetpsgeiiu Galiletku.

27 Ns nstskumssitç tçainuumul ssugadiididjúl
tsn wedjuelidjúl uktçigunk, tsn munduu sæk
weskwéadji, sk møgwe ssunssmuuk, sk møgwe

etlugsdumuk wendjiigwomku, ksdu etlugstk
utkuudskun-ekadik.

28 Ns nemiatç Sesusul, seskwet sk elimsskun-
sdesinkul uskslúku, kesigouét, eet ?Taliutumeiuin,
Sesus, Uktçiniksksm ukwisul: edamuul mu
kunmadjeu-inu.

29 Mundu kisitplumadjul emegwom-uksilidjul
mundul utçi tuolkssilin tçjinumuul. Mundu
siouwu mesunabunn sk tçjinum kelsgupisip pis-
ksdskun iktugv, sk usukumut-kubidegunn
ukwodul; ksdu uktçi-pilskunn segwisksdøgunn,
sk mundu elteskadubunn boktskum iktuk.

30 Ns Sesus pibsnimadjul, eet ?Taluusin.
Teluét, N'tubluimi; mundu pegwelkik munduuk
kisi piskwedsdidjul tçjinumuul.

31 Ak adamsdidjul mu utulgimkunou utulid-
snou wolkøgumigegv.

32 Ns nsdel tet smuudidjik mouipugwelkik
kulkwiisuk etladalultidjik kumdun iktugv. Ak
munduuk edsmädidjul Sesusul utusidelumku-
nou upidjidénou kulkwesu iktugv. Ak uside-
lumadji.

33 Tøku munduuk wedji tuolkidsdjik tçjin-
umu iktuk, sk eli pidjidsdjik kulkwisu iktugv,
sk m'sit mouægik kulkwiisuk medøgwei-ibul-
tidjik kskibunsktek kuuspemku, sk etli-aptulam-
ultidjik.

34 Ns tsn tilisip eguls tsnik nuusmädidji

kulkwaiisib, nemiduuditq tsn teli kiskadjiák, wesimultidjik, elidssdjik sk agnuudumuusdidji uktqigunku sk uktugul mskumigulu tsn teliáku.

35 Toku elidssdjik nadji ankaptumiiditq tsn telssik : sk pedjidssdjik tsn tet Sesusul eumvilitq sk wedjissdidjul eguls tçainumul tsnul munduuk kisiutçi-tuolkidssdidjul, ebilidjul wedjuou Sesusul ukwotku, ssunsmulidjul sk psgeelidjul. Tokuu wegwodssultidjik.

36 Ak eguls tsnik nemiduudiidip, agnuudumuusdidji uktugiu tsn telinssluksilitq nut tçainum tsn eumvilibuni munduu utininku.

37 Ns m'sit moukwotkik Gaduliniewsk umvutkuok eumuudidjik, edamssdidjul Sesusul upoktumkssilinu ; mudu meskiik wagwodssudi igsk utinewoku. Ak Sesus tebssit wendjúlkuuduk, sk abadjssit.

38 Ns tçainum tsn munduuk kisiutçitui-dssdibunn, edamadjul Sesusul uwidjeedinou. Ksdu Sesus pøktugimadjul, eladjul,

39 Abadjssi kiiku ; sk agnuudeen tsn telim sugiigul køguel Niksksm kisi tulsduskul. Ak tçainum pøktumkssit sk alagunutk m'sit tsmi uktqigunku, telimadji tsnul køguel Sesus kisi tulshúdjulu.

40. Ns tsn tilisip Sesus abadjssit mouegik mimadjuinuuk weswlsdidjul mudu eskumslslibunn.

41 Ns edw tçainum tsn teluisit Djaeilus pegi-sink, etlialsusit slsitudumsoogwomk ns, meskun-adesinkul Sesusul kweittçk ukwotku, edamadjul upiskwslin wiiku.

42 Mudu psuk neuktubistadjul utusul, eduk metlssi-bunslidjul tçel tsbbu, sk kedwinpolidjul. Ns Sesus elietç kesi pugwelkik mimadjuuinuuk tetkussdidjul.

43 Ak ebit tsn kis metlssibuunkuk tçel tsbbu muldewiet, sk eliksoktk m'sit umimadju-okunum mulbulewit-ewiktugw, sk mou wenu kisinpilku-gul.

44 Pegisinkul Sesusul udégw, sk samegsduotç skwssi utokwonw. Ns bs enkuseiü bunidjuik umuldemw.

45 Ns Sesus eet, ?Wen samegsslit. Ns kskeiptogwosultiiditç, toku Piel sk tsnik tegwe-ussdidjul teluedjik: Alsusin, nemiidjik kesipig-welkik ouibugwuudúskik, sk medjimkuguskik, sk ?teluen, wen samegsslit.

46 Sesus eet: Nsdu wen smegsslit; mudu kedjedu mulgigunsoedi utçitúüw n'tininku.

47 Ns ebit tsn nemidok mu umimugwol-kusinu pedji-nunkudesink, meskunadesink usks-luk Sesusul sk pskeitulimadjul m'sit weni usksluok tsn kogwe wedji samegslapw sk tsn teliwiskinseek.

48 Sesus eladjul: Túw, ulkwidjsssi; ukud-

lamsituokunum westouísk, wontokøed iktuk lipkøtumkæssi.

49 Ns tsn tilisip etliwistok wedjiet tsn wen etli-slsusilidjøl slsseudumøøgwomk wiik, tsn telimadjøl: Uktusák nepkák: muu ukudum-æuou nuudji kinsmuetu.

50 Ns Sesus nutk usidemadjøl, teluet: Muu kuusudumu; pæruk uktlamsidén, sk n'sædou.

51 Ns Sesus piskwæstç wendjiigwomk muu usidelumsgwi weni upiskwedælin pæruk Piæløl, sk Sækul, sk Sænøl, sk utçøl sk ukwidjøl ebitésu.

52 Ns m'sit utkidemuultidjik sk mewimsdidjøl ebitésul. Kædu Sesus eet; Muu ukut kidumuul-tip! ebites muu nebukw, pæruk nebat.

53 Tøkuu maligemææ-didjøl, mudu kedjisdidjøl unbulinu.

54 Ns kækei-tuæskimadji, sk weswæladjøl ebitesul upitønku, sk elkømiktuadjøl, eladjøl: Abités! unsgæssi!

55 Ak utçidjuskumidjøl abadjæsilidjøl, sk ns bæ skumtuk wensgæssit, sk teblumadji utusum-slinu.

56 Ak ungiigu pskuleiilidji; kædu Sesus telimadji mou wenuul utulimælin tsn telikiskadji-sku.

TEAP. 9.

Tøku Sesus mouhkwimadji neuktin-skuk-silidji tçel tsbu pemi-kidumuodji, sk igunumu-otç mulgigunøødi sk utslsumslin m'sit munduu sk ukisinsá-lsnou wiskusultilidjiu.

2 Ak elkimadji utagunudumuonou Niksksmul utelige-wsgimu sk unsslsnou kesinuugu-dilidjiu.

3 Ak eladji : Muu vktnimudinou køguel, tçel muu obtunul, kinsns mundi, kinsns pibunokun, kinsns suliæwe ; sk mou wen utkunumutç kábulu.

4 Ak tsn bs wendjiigwom piskwedsdoksyp, uls tet tulugsdum-udidoksyp, sk ns tet utçipkøtum-kids-doksyp.

5 Ak tsnik wenik muu weswsluluøøk, tsn tilisip utçipkøtum-kidsyok ns vktçigunku, utçi mundes-kumuúkw tçigsdjewedjul vksduóku utçit eluwidumasudi utinewou iktuak.

6 Ns pøktumkidsdjik behkwi-deskumii-didjul vktçiguntçiidjul etli uliagunudum-uudidjik sk etlinsdsks-didjik m'sit tsni.

7 Ns Heløt gubulnøl kskei-nutkul m'sit tsnul køguel wedji kiskadjisgul Sesusul utininku ; sk sswidédeget mudu slt teluedjik Ssn nudji bap-teisewsdeget minuúnsip.

8 Ak slt teluedjik Elie meswásit ; sk vktugik teluedjik neuktedjit sskewægik nigsnik-tçidjitege-winuugwik minuúnsit.

9 Ak Helot teluet : Temkwedeεgubunok Ssnógu ; ksdu ? wen eduk ut nuudumei kskei-
tulsdegedjul eguls kεguεlv. Ak kesiktún-umi-
adjul.

10 Ns apøstalewidjik tsn tilisip apskwedsslitç
agunuudumuásdidjul Sesusul tsnul teli kiskadjs-
-duuuditçv. Ak weswsladji, pøktumkassit
kimuudugu, elidsdjik boktskum iktuuk, tsn tulé
uktçigun tsn teluisik Betsedu.

11 Ns mouipugwelkik tsn kedjiduuuditç, nu-
suuguásdidjul, tøkku weswsladji sk agunuudum-
-uodji Niksksmul uteligewεgimv ; sk kisinsladji
tsni weni wedumi-dedumulitç unsøtilinv.

12 Ns welsgwél neuiktinskuksidjik tçel tsbus-
idjik apøstalewidjik, pedjidssdjik tsn Sesusul
εumulitç, elsidjul : Upkøtkím mouεεgik utuli-
dssnou uktçi-guntçiidjul, sk wendjágwom-ékadil
ouwiyuv, ukutku-niidinouv sk mitçiptçewe
uwedji-dasultinouv ; mudu εmuudiikw uls tet
bsktskum iktuuk.

13 Ksdu Sesus telimadji : Kilou sumúkw.
Teluedjik : Møgwetç adji kuuukunumuεek pssuk
nsnkul pibunokunn, sk tsbusidjik nemεdjigu, mu
tegadu nadjip-kwodelum-uek mitçiptçewe utçit
m'sit eguls mimadjuinuuugu.

14 Mudu eduk nsn bituimtul-nskunidjik
tçiinumuuk. Aladji pemikinuumuodji : Tuls-
dsksdikw imoupidssnou insninskuksinou telpul-
tiididju.

15 Ak teldsksdidjik, ksslsdidji m'sit utubid-slinu.

16 Tøku Sesus weswsdøgul eguls nsnkul pibnokunn sk tsbusilidji nemedjin, sk elsum-kulabssit wssóku, muuwet, sk segwiskibunegsd-døgul, sk igunumuodji pemakinu-dumuodji utigsdunou usksluok mouipugwelnidji.

17 Ns m'sit midjisultidjik, sk kisadalultidjik, sk weswsduudidjul piuibunegul tsnul eskwiágu, neuktinsksgul tçel tsbbu potaliewel wodjuisgul.

18 Ns tsn tilisip neuktislsudumatç pemakins-muodji tegweadji Ns pibsnimadji ? Wen teluedjik mimadjuinuuk n'tninewinu.

19 Usitegululsdidjul, teluedjik : Ssn nuudji bapteisewsddeget. Uktugik teluedjik, neuktædjit sskewégik nigsnik-tçidjitegewinuugwik minuunsit.

20 Aladji : Ksdw kilou ? taluwyok n'tnin ewinu. Piel usidemadjul, eladjul : Kil klistewin, Niksksm ewiktuk telæouin.

21 Ns telitplumadji mou wen utulimsnou.

22 Tøku aladji : Ulnu ukwisul mismutç unmadji-aguudul pugwelkul køguæl sk utçi al-womkuusidou kisigu iktuk sk uktçi psduliss ewiktuk sk nuudji wiigugedit ewiktugu, sk neþ-øksidou, sk minuusluksidou, sk sistewe nsgwegu.

23 Ns telimadji m'sit tsn tesilidji : Wen uk-tunusu-guítç, utuugulsitç, sk suusduutç uklu-tçi-ewem tesigiskuk sk nuuuguitç.

24 Ksdu tsn wen kwedjusetouidok umimadj-u-okunum n'dudou; sk tsn wen entok umimadj-uokunum utçit nin ntinin, usetouidudou.

25 ? Tali ksniewis wen kskiutaligamitç m'sit usitkumu sk enusitç, kusns djigulsuksitç.

26 Mndu tsn wen wedjintageek n'keluswokun-um iktuk, Uhu ukwisul utçintageedul utinin iktuk tsn tilisip upkisink ukupmidè-dskunum iktuk, sk utçul sk sabewultilidji ansalewilidji ukupmidè-dskunumuou iktuk.

27 Ksdu kedlewe iktuk telimulok, tsnik wenik kskumulidjik uls tet tsnik ms ukwtutumiidikw n'puokun misoku numiduuditç Nikskumul uteligè-witewuudimu.

28 Ns eduk eluigunuk tesugunsek kisi telu-emk eguls keluswokunn, Sesus weswladji Pielul, sk Ssul, sk Sskul, torku toktçuimtumst kekwi-kumduuk, utslsuumann.

29 Ns etli-slsuumatç ssewsmugwssik usiskwu, sk utokwon wobssdigul sk bktstégul.

30 Ak tsbusidjik tçinnumuk moui-wistudiididjul; eguls negumou Mçis sk Alie.

31 Tsnik elimeswssididjik boktadek iktuk, sk weskuumuéditç Sesusul upoktumks-dimkewum tsn twli kiskadjadou Salusalémku.

32 Ns Piel sk tsnik tegweadji kesi mulgi neebudidjik. Ns tugisdiiditç nemidusditç uboktadegum, sk nemisididji eguls tsbusilidji tçinnumuuu mouibuuguiédidji.

33 Ns Mōis sk Alie wedjip ketumks-diiditç tsn Sesusul eumulitç, Piel eladjul Sesusul: Alsusin, welisk uls tet uktimnenuu. Lidunetç nesiskul wigwomul: neuktetç kil kiik, sk uktuk Mōis wiik, sk uktuk Alie wiik, mudu muu kedj-duuk tsn teluedju.

34 Ns késkw etliwistok sluk wedjisk sktçigs-dslugwiiditç, sk wegwodssultidjik negwosidsditç sluk iktugv.

35 Ak wedjiutewádulidjul sluk iktuk, teluel-idjul: Wls mouiksalkusit n'kwisu, Djiksetúkw.

36 Ns kisiútewádulitç Sesus wedjuit unekt-ugwslugwenu. Ak mөгwe kelusultikw, sk mөгwe telimsdigwi weni eguls nsgwegul tsn, telaptsks-diididju.

37 Ns édasewe nэгwek kisi nisskidssditç kum-dun iktuk mouipugwelnidji ssugwasdidji.

38 Ns neuktédjit tçjinum widjitekøtk, nedouet teluet: Alsusin edamul uktanksmán n'kwisu, mudu negum psuk neuktubistei nidjnu.

39 Ak edú mundul mesunúdjul sk wiskei sees-kwet, sk segwiskinsludjul, sk pisoutunast sk wssgntç kisi buussludjul sk wedigssludjul.

40. Ak edamkubunik pemikinsmadjik utedjig-ulslnou, ksdu edjulitulsdsk-dibunik.

41 Sesus usidemadjul, est: A'gei! kilou mek-tumudiyok sk eluwewultiyok neuktankuæeyok! ? Talipkidjit-kweultoksap ? talipkidji-kisi-bugwudul-toksap: tçugwasdwi ukwisu:

42 Ns wetçkúietç mundu meskuneegedjúl, segwiskinísladjúl. Ksdu Sesus petkimadjúl medjigelidjúl mundul, sk nessleradjúl sbsdúsul, sk sbadjásladjúl utçigv.

43 Ns m'sit wenik pækulastumiiditç Niksksmul meskiik umuligunódim : ksdu tsn tilisip negumou pækuleiivltiitç tsn m'sit kçguel Sesusul kisadulidjúl Sesus eladji pemikinudumuodji :

44 Egsdúkw eguls keluswokunn uksituokunumuou iktuuk : mudu Ilnu ukwisul igsluksidou tçinumuupitun-uokv.

45 Ksdu muu kedjiduuudikw uls keluswokun sk mimugwodutç, sk muu nestumiidikw ; sk tçipatumiiditç upibsnimsnou ns tsn teleekv :

46 Ns kwedji wegws-madultidjik pemikinudumuodjik tsn tegen piamikpumeedou.

47 Ns Sesus kedjiduodjúl utalidss-wokunumuol ukwomlamu-nuou iktúgv, tçkuu weswsladjúl midjuusdjidjúl kweitçk igsladjúl ehkv.

48 Ak eladji : Tsn wen ususladul eguls midjuusdjidjúl n'wisunum iktuuk nin ususlidou. Ak tsn wen ususlidou, ususladul tsnul elkimilidjulu. Mudu negum tsn mouiaptçsedjit kilou tsn tesiok, ns negum espedou.

49 Ns Ssn usidemadjúl, eet : Alsusin nemiigutv nsdu wen wedji-djigulslabuuni munduun kil ukwisunum iktuuk, sk petkimkutv mudu muu widji nusuugulúkw.

50 Ak Sesus eladjul: Muu ukputkimou, mudu tsn wen muu pekwodji-delumuluúkw ns kigumánu.

51 Ns tsn tilisip kiskadjisgul nsgwegul ukudu-unsngsluksin kikadjiliét Salusalémku.

52 Ns nigsnkimadji nuudagunudum-udididji; sk negumou elidsadjik, piskwedssadjik Sameliewsk utçiguntçidjum-uou iktuuk ukskei-igáni-kiskadjs-duonou kəguəu ;

53 Ksdu muu weswslédigwi mudu keduuuliet Salusalémku.

54 Ns tsn pemikinuu-dumudjik Ssk sk Ssn nemiduuuditg, elsdidjul Sesusul: N'sskuməminen ʔteli ulidédumun n'tulitpludumunen buktou utçinissin wəssək, ukskeik-sugslən, stuge Aliəə teldeges.

55 Ksdu Sesus kiwonskibuugussit, petkimadji, eet: Muu kedjiduok tsn telidégeyoku. Mudu Ulnu ukwisul muu wedjipkisinuk ukskeiksugsduon mimadjuinuu umimadjuokun-umuolu; ksdu wedjipkisink ustouisnu. Təku elidsadjik uktuk uktçigún-tçitçku.

57 Ns pemimti-dssditç tçiinum telimadjul Sesusul: Sskumou, nusuugultes tsn psuk tet elienu.

58 Sesus eladjul: Wəkwisk weskəduumiididjul wəkwiswigwomul: sk sisipk muusigiskuduuk tulək weskəduumiididjul usemuólə: ksdu Ulnu ukwisul məgwe weskəduumuk tsn tet elkwesumssitçu.

59 Ak Sesus eladjul vktugul: Nusugú.i. Ksdu eet: Sskumou, vsidelumi tumk n'tulien n'tutkuudslsn nútçu.

60 Sesus eladjul: Usidelum nebuuudidjik utkuudslsnou unpuinumuoohu. Ksdu kil liyó elagunudén Niksksm uteligews-gimu.

61 Ak vktuk elp eladjul: Nusugul, n'sskum-sm, ksdu vsidelumi tumk n'tulien nadji adie-wiktuon eguls nigunsk emmuudidjik.

62 Ksdu Sesus eladjul: Tsn wen igsdok upitun elgesigone iktuk sk spskulabssit, mu depksdiidikw Niksksmul uteligews-gimu.

TECAP. 10.

NA kulabis vkskumsm.inu kegunuugwoladji ap vktugi eluigunuk-tesinsküksilidji unignidálin átsbui widjedultilidji m'sit vktçigunul sk m'sit nádami tsn tet negum kedúliedju.

2 Ns utçit telimadji: Mismutç peskwesouú-dimk meskiik, ksdu tegeledjidjik lugøwinuuugu. Ns utçit tsmúkw etlisskumouit peskwesouúdimk utulisbuugwedun lugøwinuuu upeskwesouud-imku.

3 Lidskw, ankaptumukw! telisbuugwedu vktinewou stuge tçitçkelueutçitçk boktusumu-iktugju.

4 Mu ukpumsduonou suliewe-ekumuudi, kisns mundi, kisns wenjuksununk; sk mou wen ukbusul-ewiktuonou ouhtigu.

5 Ak tsn pssuk wendjiigwom piskwedisyok, tumk tuluedoksap, wontokosodi iitg uls wendjiigwomku!

6 Ns eduk wontokosodi ukwisul ehk nsdel, ukwontokosodimuou uls wendjiigwomk nugsssidou; ksdu mu emuk, ukwontokosodimuou ap liabadjssidou uktinewoku.

7 Ak uls wendjiigwomk tulugsdumudikw tulimidjisultidoksap sk tulisamu-goltidoksap tsn kogue tuligunumulok; mudu lugowinu pegwodok utsben-kuduou-wemu. Mu uktankudewidsp wendjiigwomul.

8 Ak tsn uktigun pedjidsiyok, sk usuwslnek, malkodum-uididoksap eguls tsnul igdsasidul kuksluoku.

9 Ak n'sslukw uksinuigowinugu, tsnik emudidjik uls uktigunku, sk tulimadoksap, Nikskam utelegewitewudim wedjuoussik uktinewoku.

10 Ksdu tsn pssuk uktigun pedjidsiyok sk mu usuwsluluok, ultuwidskw ouhtel uls uktigun sk tulimadoksap:

11 Utgisdjewedjumul uktigunamuou tsnul okskidadesultigul n'tinenaku, elipuoktestwegul uktinewoku. Ksdu uktidjidukw Nikskam uteligewit-ewudim wedjuou-ssik uktinewoku.

12 Ksdu telimulok adjinkumasiadou Sodumu ns nsgwek [kespskumiigu] muenkuude ns vktçigunn.

13 Asgei! utçit kilou, Kolesin-eultiyok! asgei! utçit kilou Betseds-wultiyok! mudu kiskadjisk-subunn Teilku, sk Seidunku, eguls meskigul koguæl tsnul keskadjisgul vktinewou iktuuk, kis sák apskwededsks-diidisok, pultiidisok tupkwon iktuuk sk wedji-ssunoltiidisok pihsigunsgewé ssúnn.

14 Ksdu adjinkumasiadou Teilku sk Seidunku ilsudskun iktuuk muenkuude kilouu.

15 Ak kil, Kepulnim, tsn eli-unsgdsasin wssogu, mundusgik vlnissgélulten.

16 Tsn wen djiksetulók, elp nin djiksetuit. Ak tsn wen almidélumulok, elp nin almidélumit, elp alwidélumadjul tsnul elkimilibunn.

17 Ns apskwedssdjik eguls eluigunuk-tésin-skusidjik ulidssud iktuuk teluedjik: Sskumou, tçel munduuk wedji skudu-i-namudjik ukwisunnum iktugu.

18 Eladji: Nemiigup mundu utçi wiski-nisien wssøk stuge wosogwedeskél.

19 Ankaptumúkw, igunumulok alsúsudi uktektçibuuguidssnou m'teskumúgu, sk skolpiunku, sk nudjiktan-tegewinu m'sit umulgigun-øødim, sk ms koguæ kisi atçkuneiuluóku.

20 Ksdu mu kudji-ulidss-sultinou mudu

mɔnduuk wedji-slsuum-kuisultidjik kilou uktin-ewokɔ ; kɛdu utɕi ulidssultikw mɔdu ukwisu-nɔmuol etliwiigasigul wssɔɣɔ.

21 Nɛ bs tilisip Sesus welidssit m'tɕidjaskum-idju-iktuk, ɛet : Nuu, muivolul, kil etlisskum-ovin wssɔk sk mskumigek, mɔdu wedji mimug-wodadjul eguls pigwelik-tɕidjidsks-didjik utin-ewokɔ sk nestuɔltidjik, sk neysdadjul midjus-djitɕkɔ. Nɔt nɛ, Nuu, mɔdu teliuli-dɛdumɔn.

22 M'sit kɔguɛl wedji igunnumuimkul Nɔtɕigɔ. Ak mou wen kedjisgul ɛutɕilidjul pssuk Wegwisit ; sk mou wen kedjisgul Wegwisilidjul pssuk ɛutɕit sk elp tsɔn wen ɛutɕit welidɛtk ukeginuɛduɔnɔ.

23 Tɔku elibuguussidji pemikinsmuodji, telimadji kimudúɣɔ : Welɔtigul m'pukigul tsɔnɔl telnɔmi-degegul eguls kɔguɛl tsɔnɔl nemiduudiyɔɣul.

24 Mɔdu telimulók pigwelkubuniik nigsnik-tɕidji-tege winugwik sk eleg-ewitkik pswotumudii-dibɔnek unmidunou tsɔnɔl kɔguɛl kilou nemiduudiyɔɣul, kɛdu mu nemiduudii-digubunigul, sk elp unudumɔnɔu tsɔnɔl kɔguɛl kilou nuudumudiyɔɣul, kɛdu mu nuudumudii-digubunigul.

25 Nɛ, ankaptɛn ! tsɔn wen nudji kinudumuɛt utpludskɔn iktuk, kskumssit, kedwikw-tɕɛladjul Sesusɔl, sk ɛet : Nudji kinsmuɛn ? talsdegedɛs nuadjimsinɔmɔn aptɕi mɛmadjiwokɔn.

26 Sesus eladjul. ? Tsn kəguε ewiigasik ut-pludskun iktuk ? Talkidumun.

27 Usidemadjul, eet: Utçiksaladuks Uktçiss-kumou kuniksksmum m'sit uktçidjskumidj wiktuk sk m'sit ukmulgigun-əədim iktuk, sk m'sit ukta-lidssud iktuk; sk elp tuliksaladuks widigediok stuge uktinin teliksadumun.

28 Sesus eladjul: Kəkwodjju sidabu guen. Ns tulsdege sk pumouhsiduks.

29 Ksdu welidətk ukwuukwodjlsun, ns utçit eladjul. ? Wen tu widigediok.

30 Sesus usidemadjul, eladjul: Tçianumok wedjili-nissgəssip Salusalemku misəku Selikə-ku; sk tedabu tesku abunigu ksmutəneskuu, tsnkik musigsəsdibunn sk tçilsksnsls-dibunn, sk pəktumki-dsbuniik, nskulsdibunn skudin-pulibunn.

31 Ns tedabu deskup wenok psdulissok elniss-gə-sisənok uls oúhtiv; nemiabunn sk siouəsbunok ksmouhtigu.

32 Ak elp nsdu wenok wedsbeksitok Libeiek tsn nsdəl əhkubunnok, pegisinkubunn skksmabunn, təkku sioussibunnok ksmouhtigu.

33 Ksdu nsdu wenok Səmeliewstçok pemiebunok, pegisinkubunn tsn tet əmvlídju, sk nemi-abunn, əulidelumábunn.

34 Ak pegisinkubunn əmvlítçv sgitçkəbilum-wobunn ulsgunumvl, kuəsdwəp mime sk megə-

bæsk, sk kekwslabunn uttuem iktugv, sk elslabunn wendjiigwomk itliktugv-nidimkv, sk sespedelumabunn.

35 Ns edus eskitpuuk tsn tilisip pøktumkssitek, tæwolksdø-gubbunigv tsbugv dineliavl, (suulæwæ ns,) sk igunnumuobunn itliktugvniidimk etlisusilidjvl, sk telimabunn: Ankweiu uls tçainum, sk tsn køgwe eliki-æspi-kskøðumun, ankuwsbn-kudultes tsn tilisip abadjssiávv.

36 Ns tegen nigeæ neget næsidjik tçainumuuk telidelumvt uwidigedinou nvt tsn tedsbutesk-usbunigv ksmutvneskúv.

37 Teluet: Negum tsn eulidelumavunn. Sesus eladjvl: Ksdu kil elp liyé, ns tvlsdegé.

38 Ns kulabis pemidssitç, elipiskwæst vktçig-untçádju, sk ebit teluisit Mslt piskwsladjvl wiikv.

39 Ns widjigvdiididjvl ebidjvl teluisilidjvl Mslv, tsn elp ebit kweittçk Sesusvl ukwotkv sk djiksetvnuodjvl ukeluwokvnumvl.

40 Ksdu Mslt wedjisespenumst tsn teliktu-pigwelugøwotç [Sesusvl] sk pegisinkvl, eladjvl: N'sskvmsm, smu sespededumún widjigvdiék n'buunslugvun n'nevktulugwenv. Tvlim tçv-guuvietç sbøgvnumvitç.

41 Sesus vsidemadjvl, eladjvl: Mslt, Mslt, sespededegen, sk wemadjidæðumun pigwelkv køgvel:

42 Ksdu neuktetçk kəguə kesihtumi-dédasik. Ak Msli ninssúnk uls keluulk atkunwokun tsn ms utçsduodju.

TEAP. 11.

NA Sesus etlislsuudumadek nədami, tsn kisi slsuudumadek neuktədjit pemi-kinuudum-udjik, eladjul: Sskumou, tuli kinsmuin n'tsls-suudumsnenu, stuge Ssn teli kinuudumuop pemikinsmuotku.

2 Sesus eladji: Alsuudumeiyəgwél iidoksup, Nutçinen wssək eumun, ukpumidedasitç ukwisunum; uklelegewitewudim tçugúiatç; kuulidedskunum tuliatç mskumigek stugétç telisk wssəku.

3 Tesigiskugewe n'pibunokun-uminen tesigiskuk igunumuin.

4 Ak sbiksiktumuin n'teluəwudinul, sk ninen sbiksik-tskudjik m'sit tsnik tetuinamudjik. Ak mu uktulsəlin ssimtimkewe iktuuk; ksdu utçu-suslin m'tuəşgun iktuugv.

5 Təku eladji ? Wen kilou uskwəuotç wiguməsdjul, sk lietç sktstpsək, sk tulimatç, mskə-duwi nesiskul pibunokunn.

6 Mudv nin nigumstç pegisink niik tsn teli pumietç, sk məgwə weskəduwu kəguə n'tigs-duon uskslukv.

7 Ak negum lsmigwomk usidematç sk tulimatç, mu ukudumeyuwu: kssgun kepsstek sk nidjink mouisultiek n'pøsgunugv; edjeli-nvmtçassi n'tigunvulinv.

8 Telimulok tilistç mu wedji nvmtçassikw utigunvuvonv utçit uvigvadinouv, ksdu utçit telimvnsamtç nvmtçassidov sk tvlipugweli-igunvuvodov tsn teliutvmidçdvmlidjv.

9 Telimulok touudikw, sk igunvuvulokten; kwilvuvúkw sk wvdjidvudoksvp; msssktçemvukw, sk pantsdvulokten.

10 Mvdu m'sit wen tsn edouvvet mesvuvok; sk tsn kvilk wvdjidok; sk tsn wen msssktçek, pantsdvuoden.

11 Wen kilou tsn wendjvunit, ukwisvvl kvilvudvmtç pibvuvokv ? igunvuvuvós kvudov: kvilvudvmtç nevççdvjvl, ? utçv igunvuvuvós m'teskvmvvl utçit nevççdvjvl.

12 Kvilvudvmtç wsv ? utçv igunvuvuvós skolv-pivv, (ns tvutçitç.)

13 Ns kilou tilistç teliwinvudvudvdiyók, kedjivudvdiyok vktigunvuvuvonov kelvuvkvvl igunvuvmad-vmkçvvl kvnidjvuvuvók, tadvvdjv advi ulidés Kvutçvov wsvøk tvlé utigunvuvuvon savvivilidjvl m'tçv idjvkvmidjvl (Wedjv ulinvkskv-mvvl) egvvl tsvi kvilvudvmtçdv.

14 Ns etlitvuvolvkslvdvjvl mvvndvvl mu nedovvveligvvl. Ksdu mvvndv kisi tvvuvolvksitç uti-

nink, tçiinum tsn mu nedouwegup kelúsit. Tòku mouegik mimadjuinuuuk pskveiultidjik.

15 Ksdou slt negumou teluedjik: Wedji tuwolkssladji munduu uktçi mundu iktuuk Belsibubégu.

16 Ak uktugik kwedjssdidjul kwiludumuuss-ditç uneysssgunou kunugwokun wssøk tule.

17 Ksdou kedjiduodjul utslidsswokun-umuol sk telimadji: M'sit tsn tesuk eligewági nouskss-dasik upøkwodji-delsin, skwiskadasis: sk wendjii-gwom nouskásdasik kuuiús.

18 Ns mundu nouskáslusitç, upkwodjidálsitç s tali-kisi-buguús uteligewitewudimu. Mundu teluweyok nudji-tuwolkssln munduuuk uktçi mundu iktuuk, Belsibubégu.

19 Ksdou nin utçi tuwolkssluk munduuuk Belsibubek, s wen tu utinink kunadjunuok wedji tuwol-kssdidji. Ns utçit negumou ilsumu-loktsk.

20 Ksdou utçi tuwolkssluk munduuuk Niksksm utuluwigun iktuuk, mismutç Niksksm utel-egewitewudim kisi igssk tsn smuudiyoku.

21 Tsn tilisip melkigunnt tçiinum wepkums-kunit keligátk wiik, utaligamul wontokøød iktuuk ehkul.

22 Ksdou tsn tilisip adjimul-gigunulidjul pegi-silnitç sk wiswigunemtçul, wedjssdadjul m'sit upugumskunn tsnul eligasidjul; tòku utkunu-otumplitç kukwssskunn.

23 Tsn muu tegweadiuek pøkwolit; sk tsn muu widji mousdegewek, ns sessdeget.

24 Tsn medjigék m'tçidjekumitç, (mundu,) kisiutçituwolkssitç tçainumul, etlipumiet niuhkumigegul, algwilk stlasmúdi, sk mөгwe wędjiduukw, tøkku telimsit, sbadjassi niik tsn wędjituisepu.

25 Tsn tilisip pegisink wędjadok kisi puassik sk wellugwodasik.

26 Tøku pøktumkssit sk pegisuladji eluigunuktesildji munduum adji winsultilidji muenkuude negumu; sk piskwedssdjik sk etlugsdumuudidjik nsdél tet; sk elumikespisk uls tçainum adjimtuæek muenkuude umskwésu.

27 Ns kisi tuluetç eguls kөгuélw ébit tsn ehk mouiém iktuuk nedouet, eladjul: Welæek midjuusdjitç wiik tsn pemlsukup, sk elp melsgetçkik tsnkik nuunlsuubniik.

28 Ksdu Sesus eet: Meluitç weløøltidjik negumou tsnik nudumuásditç Niksksmul ukeluswokunum sk kelødumuusiditç

29 Ns tsn tilisip etlimouieeditç pugwelkik, bøktçituluuet: Eguls neuktankuiedjik winmuuduudidjik. Kwiludumiiditç kunugwódigun; ksdu mөгwetç kunugwódigun igunumuotç pssuk Søsøønisnik-tçidjitege-winuok ukunuu-gwodigunnu.

30 Mundu stuge nut Søsøø negumsk kunø-

gwodigun-ibunok Ninsbiswsk utenewou iktuuk, ns Ilnu ukwisul twli kunugwodigunidou nut eguls neuktankuedjik utimewou iktuuk.

31 Eligewiskwөөк tsnok etli elegewisk-wөөi-bunok upkudesunúgu, widji unsgssidou tçiinumuú uls neuktankui-elidji, ilsudskuni giskuk, sk unmadji-ilsumadu; mudu wedji ebunok elmiwegwssk usitkumu unuudumuon Solumunөө unustuwogunmek; sk anpapten, tsn wen adjiespeek mu enkuude Solumunөө uls tet ehk.

32 Tçinumugwik Ninsbiwsgik widji unskids-dsk tçiinumuú uls neuktankuielidji, ilsudskuni giskuk, sk unmadji-ilsumadsk; mudu negumou wedji apskwededum-idisunigul uteluwewuudi-wogul Sönsөө upestunum-ugewum iktuuk. Ksdu, ankaptent! wen uls tet ehk adjiespeek muenkuude Sönsөөgwu.

33 Mou wen kisi skusigwesk wosö-gunum-okun igaduukw kimuduugu, kins igaduuk upkewek eptskun iktuuk; ksdu igadok wosögunum-okunutkw iktuugu, kuulsmsn tsnik piskwedssdjik unmidunou wosögwégu.

34 M'tinin uwosögwegum m'pukik ns. Ns utçit tsn tilisip upkukikw weleek uktinin tsn telkik wosögwadasik. Ksdu upkukik mu ulenuk, m'sit uktinin upkönitpsktus.

35 Ns utçit, ankodén, wosögwek tsn uktinink ehk mu upkönitpsktuu.

36 Ns utçit m'sit uktinin wosadek iktuuk ehk, sk muu m'kusi imutunuk bøgunitpsk iktuuk, m'sit wosøgwsdasis, stuge wosøguumokun wosögwsigél wosögwsduskél.

37 Tsn tilisip etliwistok Palusi neuktedjit kwedjimadjul utøki-melouisgwodalnou. Tøku piskwat sk igslusit kweiitçk batalud iktuuk.

38 Ksdu nemiatç Palusi pskuleiadjul muu utunpegwidjs-lusilinu eskw munsk melouisgwodal-nigwu.

39 Ak uksskumæminu eladjul: Ns kilou Palusi-eultiyok wokumsløk uskituuk eptskuntçitç sk lsetk ; ksdu lamék wedjiutçui-sdiyok kukwsdskun sk winsudi.

40 Kilou muu nestuøltiuk ! tsn uskituuk kisi-dok ? muu elp lamék kisidukw.

41 Ksdu utçji nsduødsksdikw uktaligamuol, sk edu m'sit tsnul weskdum-udiyøgul eliwokumæegul uktinewou iktuuk.

42 Ksdu, sgei ! utçit kilou palusi-eultiyok uktinewok, mudu wedji sbankudum-udiyøgul neuk-tibuunkugewel metlssun-emagsdumkul pilamuipkuul, lipseskuul, sk pigsunnu, sk teli kskeiyisi milsmugul putewøksil ; ksdu pelidedum-udiyøgul kukwodjsdskun sk Nikskæm ukusalsudinu. Depksdik uktulsdksdinou eguls sk muu ukpelidedum-udinou sls uktugul.

43 Ksdu sgei ! utçit kilou, palusi-eultiyok

uktinewok, mudu kesadum-uudiyogul uktçi kuud-puidil slsaudumógwom iktuk ; sk kesadumuudiyogul buusule-wiktadim-kewel itlintuisksdimku.

44 Asgei ! utçit kilou uktinewok nudji wiig-ugediyok sk palusi-eultiyok ! weskidji-ulsmku-sultiyok, mudu teløltiyok stuge utkuudskunn tsnul mu nemidumógul, sk mimadjuinuuk, tsnik ekwtulked-ssdidjul mu kedjidúdigul.

45 Tøku nsdu wen nudjikinsmuet utpluds-kun iktuk usidemadjul, eladjul : Nudji-kin-sm-uen, eguls elabuguen elp ninen benøkidε-lumiek.

46 Sesus eladjul : Ak elp asgei ! uktinewok, kilou nudji kinsmu-sdiyok utpludskun iktuk ; mudu keskupaligeuók mimadjuinuuk wuhsunul meduεegul, tsn teli pumuptómku, ksdu kilou, mu samsduouógul wuhsunuol tçel mu neuk-tetçdinuk uktluigunuolu.

47 Asgei ! kilou uktinewok, mudu eliduogul utkuudskunumuol nigsniktçidjitege-winuugwik, sk kutçuok nebsdibunigu.

48 Amutç eluwidum-asultiyok kuлідэдumudinou kutçuuskik utlugø-wokunumuogul. Mudu negumou mismutç nebsdibunigu, sk kilou eliduogul utkuudskunumuol.

49 Ns utçit Niksksm unøstuoøgunum teluek liabuugwedε nigsnik-tçidjitege-winuuk tsn ømudiididju, sk aøstalewidjik ; sk slt negumou nebdsk sk kistewuodsk.

50 Kulsmsn m'sit umuldemuol nigsnik-tçidj-itege-winuuk tsnul wedji-kutatjuigul wedjsdegemk usitkumu kisi-tasigek, utçi kwiludasin utínewok eguls neuktankuiedjik.

51 Wedjsdegemk Ebeløøk umuldemek misøku Sskulinøøk umuldemek, tsnok etlinebøsnek megweiik batkwi-slssuudum-okunek sk uktçi slssuudum-øøgwom. Telišk telimuulok utçi kwiludasidou eguls neuktankuiedjik.

52 Ašgei! uktínewok! kilou nuudji kinuudumuššdiyok! mudu wedjiususuok spkuskeígun n'setuøøgun tulé. Muu piskwedøuok kilou, sk wetkuløøk tsnik keduiipiskwedššdjik.

53 Nš kisi tulimatç eguls, nuudjiwiigugedidjik sk palusieultidjik bøkçi-sespems-didjul :

54 Eskumššdidjul, kwilumáditç umsinumunou nšdu køguae tsn utçiús utuunku, tsn kisiutçimsimššsu.

TÇAP. 12.

NA tsn tilisip mouidššdjik telikskei-yisi-bitu-imtul nškunidjik mimadjuinuuk, wedjit-kwiltçedes-kadultidjik, Šesus bøkçi tulimadji pemikinsmuodji: Tumk utçi ankweasultíkw Palusisk ušø-gwistskun-umuou, weskidji-uššmtimkewe nš.

2 Mudu muu køguae ankušššsinuuk tsn mš

bsnigs-dasinuugv, kisns mimuugwodasinuuk tsn ms uktçidjidasinuugv.

3 Ns utçit tsnul koguæl teluweyøgul bøgunitpsk iktuuk, nuudvsidul vosadek iktuuk ; sk tsn koguæl teluweyøgul m'situokuniktuuk lamigwomk pøktuskssigul n'pøgunél, tulintouedul kekweæk wendjiigwomul.

4 Ksdu, nigumstút, telimuløk muu kudjiwegwodssultip tsnik nebadúditç m'tininu, ksdu ms kisi adji tulsdsksdii kw.

5 Ksdu keginuus-duelok tsn ulgsdis uktçipslsnou : Tçipslúkw negum tsn kisi nebadok m'tinin, slsusuudi weskoøk utvlegen mundusgiku. Mis-mutç telimuløk, tçipalu kw negumu.

6 Muu nsnidjik m'skiguyétçk wedjin-tuiskumngik tsbugul aseliunn, (eduuk neuktobskuuudik tçel skudeiik,) tçel muu neuktødjik negumou ouondssimvøk usksluuk Nikskémv.

7 Ksdu m'sit kuusabun-uol kskkidasigul. Ns utçit muu vkwegwods-sultinou ! ? mæ kilou adjimkøduultiyok muenkuude pigwelkik m'skiguyétçkv.

8 Telimuløk m'sit wen tsn pskagunimit usksluok mimadjuinuuuk, Ulnu ukwisul pskagunimadul usksluok Nikskémul utansalémpmv.

9 Ksdu tsn wen mimuugwolit usksluok mimadjuinuuu, negum mimuugwol-kuusidou usksluok Nikskémul utansalempmv.

10 Ak m'sit wen tsn winagunimadjul Ulnu

ukwisul, sbiksiktuoden. Ksdu tsn wen almim-adjul sabewilidjul m'tçidjkskumidjul (Wedji uliniksksmul,) ms aptçu sbiksiktuot.

11 Ns tsn tilisip lslnók slsseudum-øgwomul, sk usksluok gubulnølsk, sk nuudji ilsudskø-didjik, mu uksepede-dumvnuou tsn tuli vsidemadoksyp, kisns tsn telueyók.

12 Mvdu Wedji uliniksksm kinsmuloktøu ns bs tilisip tsn tuli tetpskø-bugusdidoksyp.

13 Ns mε wen etlimouiæeditç eladjul Sesusul : Nuudji-kinsmuen, kulúl widjjigudiek tçiinum n'tigunumsgun stkunwokun m'taligam iktuk.

14 Ksdu Sesus eladjul : Tçiinum ? wen kisslit n'tnuudji-ilsudegen sk n'tnuudji-stkunuwen utçit kilou uktínewou iktuk.

15 Ak telimadji mouielidji : Ankaptumukw ! sk utçi ankweasultikw milesudié m'suunidedskun. Mvdu mimadjuinu umimadjuokunum mu ehtinuk umilesuokunum iktuk.

16 Tøku kwelsbuguadji, æt : Ns vlnuok milesitsk umskumigemek pigwelkubunigul wedj-igwægul.

17 Ns weskwimsibunok, telimsibunok ? Talsdegedes eduuk ; møgwe tsni weskødumu tsn tet kisimousduonn tsnul kisi gwenumsnn.

18 Ak teluebunok : Ns tulsdegedes : skwiskø-dudes n'mugasunumul, sk adjimkeituonn : sk nsdel tuli kskeipitkunades m'sit tsnul kisigwen-umsnn sk n'taligamul.

19 Ak tulimades n'tçidjkskumitç, n'tçidjkskumitç, weskdumunn pigwelkwl uktaligamwl kskeiyisi-bunkugewel. Atlssmi, midjisi, sabugwo, usuge-widssi.

20 Ksdu Niksksm eladjwl: Muu nestueyunn ! nige pemitpsk uktçidjkskumitç wigudumulten. Tokuu tilisip eguls tsnwl kisi pitkumadumunn ç wen utaligamidwl.

21 Ns m'sit wen telék tsn telipitkumouhsidjwl milesudil, ksdu muu milesikw Niksksmewiktuk.

22 Ns telimadji pemikinsmuodji: Ns utçit telimulok muu uksepsi-ankidédumounou ukmim-adjuokunum tsnwl kəguel malkotoksɔp, kisns uktinewok, tsnwl kəguel nskudoksɔp.

23 Mimadjuokun adjimkəsdik muenkuude mitçiptçewéw ; sk m'tinin adjimkəsdik muenkuude m'təkwonw.

24 Ankidélumukw uktçi kskskuuugw ! mudu mөгwe igdsəgudiikw, sk mөгwe peskwesouuuud-iikw, sk mөгwe weskdumiidikw mugsəw, kisns lsklans, ksdu Niksksm esumadji. ç Tadudji adjikpuməltiyok kilou muenkuude sisipk.

25 ç Tegen kilou tsn etli-sespi-ankidətk kisssus aptç neuktetç empiw tçel skudeiik utwliadjipidoksinw.

26 Ns utçit muu kisssdiuok uls kəguə mouiap-tçetçk ç kəguə wedji sespedéduməgul uktugulw.

27 Ankidédumúkw psəsiel wosuwegul tsn teliskliskw. Mөгwe elugwenugul ; mөгwe

mimundinuugul ; ksdu me telimulok Solumunso
m'sit ukupmidé-dskunum iktuk mөгwe teli
ssunsmunukunek stuge neuktetçk egwet.

28 Ns utçit Niksksm tulissunsdok mskigul
tsnul kiskuk pemigwegul igdskun iktuk, sk
sбөнuk pidjsdasidul pibunөгwom iktuk ? tali
adji piama ssunodulnokou, kilou teli kitçks
kedlamsitum-udiyok.

29 Ak mu ukwilumudinou tsnul kedu mal-
kөdumөгul sk tsnul keduusamu-gөldiyөгul : sk
mu uktsswidssultinou.

30 Mudu m'sit tsnik tessksmiksidjik usitkum-
ugewák kwilumii-didjul eguls kөгuel.

31 Ksdu kwilumúkw Niksksm uteligewsgim,
sk m'sit eguls kөгuel snkus-dulөktul.

32 Mu ukwegwodssultinou kilou tsn moueyok
tegeledjiok ! mudu welidetk Kuitçuou uktigun-
umsgunou eligewssgив.

33 N'tuiskedukw uktaligamuol, sk nsduөөd-
sksdikw. Lu gwodumas-ultikw mundil tsnul ms
n'ksnisnuugul, milesuokun wssөгu tsn ms ksk-
ysnuk, tsn tet kumutunes muné wedjuoussik,
sk kumees muné etliskwistamiku.

34 Mudu tsn tet ukmilesuokunumuou ehk,
nsdel tet elp uksmismunuol aitou.

35 Ukuspisunuol nskumuokw : sk ukwosөг-
unumok-unumuol tulamkuletç ;

36 Ak kilou tulөltikw stuge mimadjuinuk

tsnik eskibsdidjūl usskumsmuol upugisilnin, utçielin meliewultilidji. Kuulsmsn tsn tilisip upkisilnitç sk mæssktemplitç, kágyn ns bs n'kus-eiiu pantsduodsk.

37 Weløtilidji eguls unokubém tsni usskumsmuol wedjigwiididjūl tsn teliskibssditç. Telisk telimuløk ukspissidou sk kisslsdu utubidslin bstslud iktuok, sk negum upkisintou, sk lugøwódu.

38 Ak edū upkisink tsbuoue eskumumk, kisns sestewe eskumumk, sk tuliwedjiatç, ns weløtilidji eguls unok ubém.

39 Ksdu uktçidjidúkw uls, slsuisit wendjiigwom uktçidjidok tsn tsadjietç kumutunes upkisins, skumsls sk mu usidédumus wiik utçi skwisksdasinu.

40 Ak kilou ns utçit kiskadjøltikw! mudu mu kedjiduok tsn tilisip Ulnu ukwisul upkisintou.

41 Piel eladjūl: N'sskumsm, ç telemiek ninen ut kwelewistudi, kisns ç elp m'sit.

42 Ak uksskumsminu eet: Ns ç wen tu nut nudabilasit weli kedleweit sk nestuæek tsnuł usskumsmul igsludjūl utslsuduḡmḡn m'sit utum-ødskumum, utigummuon m'sit wenuł utstkunwokumum tsn tetpugssgu.

43 Ns weælidjūl neguls unokubemul tsn tilisip usskumsmul upkisilnitç wedjiitç utulsdeg-énu.

44 Kedlæwe telimulok, igunnumu-odouukskei-
slsudumulin m'sit utaligamulu.

45 Ksdu ns nut nudabilasit tulidassitç ukwom-
lsmun-wiktuk: N'sskumsm nenkssitupugisinnu,
sk upkødjimatstç lugøwinuu slbsdús sk ebités,
sk upkødjimidjisitç sk nesmamugwotç sk upkødj-
iktugietç ;

46 Uls nudabilásit usskumsmul upkisilnidul
nsgwek tsn tilisip mu eskibágwu sk tilisip tesadj-
ietç tsn mu kedjidukw, sk tumtsdul nudabilssil-
idjul, sk twli moui igunnumu-odul utstkunwokun-
um tsni mu kedlamsitum-udiligwiu.

47 Ns ut unokubemul tsn kedjiduotç ussku-
msmul ulidédskunum, ksdu mu iladjikw, kinsn
mu telsdegékw usskumsmul utwli-dédskunum,
uksidssden.

48 Ksdu negum tsn mu kedjidukw ksdu
kisitulsdeget tsn wedji teboutugwetç matsenn,
matsden kitçkssu. Mudu tsn pigweli-igunnum-
útç ns pigweli-kwiludumuoden ; sk tsn pigweli-
ultutøgwodumutç ns mouipugweli-kwiludumu-
oden.

49 Pegesin n'twlegen buktou mskumagegu ;
ksdu ? taliulidétes eduk kisiskusigwedek.

50 Ksdu bapteisewsltimk weskødum n'tutçji
bspteisewsdasinu, sk tadudji-mulgi-kulnuksi
misøku kiskadjiadou.

51 ? Telidssultiyok n'pugisinnu n'tigunnumuen

wontokøedi mskumigegu. Telimulok møgwe, ksdu tepkissmumk.

52 Mndu nuugútę wedjsdegemk nsnidjik neuk-tętk wendjiigwomk nouskøladen. Nėsidiik pøkwoladšk tsbusilidjiu, sk elp tsbusidjik pøkwoladšk nesilidjiu.

53 Wegwisit pøkwoladul eutęilidjul; sk eutęit pøkwoladul wegwisilidjulu. Wedusit pøkwoladul utúsul, sk wedusimk pøkwoladul ukwidjulu. Ebit tsn utluusweskwumit pøkwoladul utluwéskwumul; sk elp ebit tsn utęugwaidjidjit utęugwaidjidjul.

54 Tøku elp telimadji mouielidji: Tsn tilisip nemiduuyok sluk wedjiuungssik utkusunúk ns bs wiskiu eęyøk: Kikpessn pummuunsetou. Ak telisk.

55 Ak tsn tilisip pekteesuk wedjuuusuk, eęok, eptedou. Ak telisk.

56 Weskidji-ulamkusuul-tiyok! nedoui snkaptumok mskumigou uskituuk, sk muiskuun uskituuk; ksdu køgwe utęit mu nedoui ankap-tumuøk nigęęę [tsn telisku].

57 Ak ? køgwe utęit mu wedji tetpsks-dedum-uok kilou uktinewou iktuuk.

58 Tsn tilisip widjediyok tsn pøkwodji-delum-usk nudji ilsudeget ewiktuuk winpási kudjikessgssin utininku, tsn teli pumsdiyoku. Kulsmen mu eladidjimuluukw nudjiilsudeget ewiktuuk, sk

nudji ilsudeget mu igsluukw nudji kəkwodjs-
deget upitun iktuk, sk nudjikəkwsdeget mu
upidjlsuukw lsplisuunku.

59 Telimul ms utçi tuwioun misəku kək-
bsnkudumun tçel kespudek sumalkiu.

TEAP. 13.

NA tilisip nsdel tet wenik emuudidjik tsnik
agunudumus-didjpl Sesusul utçit eguls Galilet-
kewskik tsnkik umuldemuouek Pilsst wisgsdu-
obunek upegitunumusdimk-ewemmuou iktúgn.

2 Ak Sesus usidemadji, eladji ? Telidəumok
eguls Galiletkewskik utadji luwewultinou
muenkuđe uktugik m'sit Galiletkewsk, mudu teli
unmadjə-dasultibunjik.

3 Telimulok mөгwe ; kədu mu upskwedssul-
tiuok kilou elp m'sit uksugsidoksyp.

4 Kisns eguls neuktinskuksitik tçel ugum-
ultçin, tsnkik utánewok skumsgunek Seiləmku
elnisisksubunek sk nebsgwiidibunek, ? telidəult-
iyok eguls utadjiluwewultinou muenkuđe m'sit
tçainummuuk tsnkik etlugsdum-udibunjik Salu-
salémku.

5 Telimulok mөгwe ; kədu mu apskwedssul-
tiuok kilou m'sit uksugsidoksyp.

6 Təkuu teli pesluuudegetç] est, Ns nsdu wen

tçainum weskøtkup tuputatewimensøksi igsdøg-wosigup tødubøgwøgwe utigsdskunum iktuuk, sk pegisinkup kwilkubunn minitçkul ns kum-uudj iktuuk, ksdu mu wedjiduuugubunn.

7 Tøku elabunn nuudji ankødumvitç tødubøgwøgwe igsdskun: Ankaptén, kis nesibuunkuk nadji kwilummann tesibunkuk minitçkul uls kumútc iktuuk, ksdu munss wedjiduonn. Tum-tehén ? køgwe miguunkuk maskumigou.

8 Usidemadjul eladjul: Sskumou, pél, tuldetç nigé neuktibuunkuk, misøku ouimunkstes, sk elp epkinskun oui-igsdudes.

9 Ns eduk utçimsnik, ulædou; ksdu mu mininuk tøku tilisip tumtæduks.

10 Ns Sesus etli kinsmuet neuktetçk slssudumøgwomul stlssmuudi giskuugu.

11 Ak edv ebit ehk tet tsn kesinukwos metlss-sibuunkuk tçel ugumúltçin. Øgulumkwegit, sk mu kisi sinutkou-i-gunsssikw.

12 Sesus nemiatic wigmadjul, sk eladjul: Ebit, wedji apkwædasin uksinugøwokunum iktuugu.

13 Tøku igsdøgul upitunn utinínku, sk ns bs skumtuuk sinutkou-i-gunssdasit, sk muuwoladjul Nikskæmul.

14 Ksdu Alsusit slssudumøgwom wedji usidabuguet ukweiud iktuuk mudv Sesus kisin-ssdeget stlssmuudi giskúgu; sk eladji mouielidji:

Usukum-tesugunssk tsn tepksdik wen utlu-gwénu; neguls nsgwegul tçugwidákw n'ssluk-sultikw; ksdu muu átlssmuúdi giskúgv.

15 Ksdu uksskumsmínu usidabuquet; eladjul: Weskidji ulamkuusin ? muu tu m'sit wen kilou apkwslsgul uwendjuudi-smuumul, sk udjekásumul, sk eligulut-kunsgul utusabuugwolin stlssmuudi giskúgv.

16 Ak nut ébit, tsn utinin Ablshsm wedusit, tsnul mundu telipkidji kultskpiiladjul kis metlss-sibuunkuk ? muu tepksdinuk utçi apkwdsasin ukutçi-pilskunum iktuk stlssmuudi giskúgv.

17 Ns kisi tulmetç eguls, m'sit tsnik pøkwolsdidjul, nedagøltidjik; sk m'sit mimadjuu-inuuk mouægik wedji ulidssultidjik m'sit tsn tesigul eguls meskiigul køguel tsnul wedji kisidasigul Sesus utininku.

18 Tøku Sesus eet: ? Køguæ eladiiditç wssøk uteligewitewudim, sk ? køguæ nspkedudes.

19 Eladiiditç lsmutalie uskinimin tsn tçianum weswædok sk igsdsgwotk utigsdskun iktuk; tøku sskuliák sk kulabis wedjigwekw meskiik kumúdjv, sk sisipk muusigiskuduk tulæek pedjidssdjik sk køkubidssdjik upusetkun iktuk.

20 Ak aptç eet ? Køguæ napkedudes Niksksm uteligewitewudim.

21 Eladiiditç sæuøgwistskun tsn ébit weswædok sk mimugwodok sist muugáskunn wodjuisk wobætçkul, misøktu m'sit kskeiabidssik.

22 Na Sesus pemisapteskugul uktçigunul sk uktçiguntçiidjul, pemikinsmuet, sk elipumiet Salusalumkeelu.

23 Ak nsdu wen eladjul: Sskumou ?psuk tegaledjidjik westadjik. Sesus eladji:

24 Winpasultikw uksibedsnou tçidjigweetçk ksgunsdasik. Ksdu telimulok pigwelkik utçsduudsk ukisi piskwedsnou, sk mç kisipiskwedsgwikw.

25 Tsn tilisip slsuisit wendjiigwom kumásidou sk upkuskásduudou ksgun, sk kilou upkødji kumultidóksup kudjumuk, sk tuluedóksup, sskumou, sskumou, pantsduin; sk usidemuloktou tuluedou, mu kedjuuluók tsn tet wedji-dsyok.

26 Tøku tilisip upkødji-tuluedoksup: midjisul-tiegup sk nesamugøl-tiegup kuksluk, sk etliki-nuudum-weesup n'touhtináku.

27 Tøku tuluedou: Telimulok mu kedjuuluøk tsn tet wedji-dsyok. Djigulidákw! m'sit kilou nuudji psdsdsksd iyok!

28 Nsdel tet átu utkidemuudi sk nenkubit-kudesinum-ugewe, tsn tilisip numiadoksup Ablshsm, sk Esak, sk Sskøb, sk m'sit nigsniktçidjitegewinuuk Niksksm uteligewagimku, sk kilou djiguls-luksi-doksup.

29 Ak utçidádsk utçibenúuk sk utkusunúuk sk økwotunuuk, sk upkudésunuuk, sk pidádsk Niksksmul uteligewagimku.

30 Ak edu wenik eumuididjik kespiedjik tsnik umskweseweedsk, sk tsnik wenik eumuididjik umskwesewesk tsnik kespiedsk.

31 Na eguls nsgwek palusisk pedjidssdjik tsnik telimádidjul Sesusul : Túyé ! utqipkøtumkssi ! ulán. Mudu Heløt keduonsk.

32 Tøku Sesus eladja : Lidsskw ! tulimadoksup na wøkwis, snksptén, wedji tuolkslugik munduuk sk nessdege kiskuuk, sk ssebønuuk ; sk sistewe nagwek kskeikiskadjeedes.

33 Meluitç tepksdik n'talassin kiskuuk, sk ssebønuuk, sk utugi ssebønuuk, mudu edjeleek nigsniktçidji-tegewinu utwliksugáluksin kuudjumuk Salusalémku.

34 Salusalem, Salusalem, tsn nebsdjik nigsniktçidjitege-winuuk, sk kundoutædjik tsnik elkimudjik eumónu ! Talisioúiu menwegeep n'tmouslen kunidjink stuge kiiiguliigwetç mousladji unidjin lameek unuuskiktuk ; sk kilou mu welidødumuøgyp.

35 Ankspten, kiiik elinkudasik uktinink uskedénu. Kedlewe telimuulok, ms numiiuok misøku iidoksup, weleek na tsn wetçkuuøt Uktçisskumsl uwisunum iktuk.

TECAP. 14.

NA Sesus piskwstę tsnul Palusisk usskumsm-wol wiik umidjisinu, kesi ankwesdidjul tsn telsdegetę.

2 Ns tciinum usksluk ehk kesinukwot tsn matunitę samugwon tsn umustek etulmouhpegi-sku.

3 Ak Sesus eladji tsn i nuudji kinudumuis-dilitę utplúdskun sk Palusié ? Welisk tw utpludskun iktuuk n'ssdegen stlssmudi giskuk.

4 Ak męgwę kelusuultiikw. Tęku Sesus weswladjul kesinugwolidjul sk kisinseladjul, sk pęktugimadjul.

5 Tęku usidemadji, eladji : ? Wen kilou uskwęwotę djekssul kisns wendjudismul pidjielitę elmalkuk, sk mu skumtuk tuwolkslouis stlssmudi giskuk.

6 Ak mu sptę usidemsgul eguls kęgwel.

7 Tęku kwelewistuadji tsn i kisi wigumuutunik tsn tilisip nemiatę megunumplitę pktęi kuudpuud-ılı. Telimadji :

8 Wigumkuisin maliewultidjik, mu pktubassiu tsn mouiespék m'tubun bstslud iktugw. Mudu tęiptuuk eduk tsn adjikpumęek muenkuudę kil wigumkuisis.

9 Ak tsn wigumulók kil sk negum upkis-ins, tulimulis, sedabitumu ulsın. Tęku kil

n'tageikw upkødjuhhsuusduun bunøgwæek m'tub-uunv.

10 Ksdu tsn tilisip wigumkusin, liyú, básí tsn mouibunøgwæek m'tubun: tøkú tsn negum upkisink, tsn wigúmsk tulimultoó: Nigumátç, uptçilssi. Ns tilisip ukpumidèdasiduks usksluk tsnik wibuudul-tiyøku.

11 Mudv tsn wen ukpumidèlsitç, bunøgwæsladen; sk tsn wen kenkidèelsitç, ukpumidèelmaden.

12 Ak elp Sesus eladjul tsnul wigumtçul: Tsn tilisip elukwodumun melouásgwegswé, kisns weløgwodulum-ngewe, muu ukwigumou kigumsk, kisns widji-gudultiyok, kisns milesultidjik widigedultiyóku, mudv tulsdegen, tçiptuk eduk usidewi-gumulták, sk tvi sbsnkudulten.

13 Ksdu tsn tilisip lukwodumun wigubaltimek wigúm euledjuuinuuugv sk tsnik muu kisi eumiidigul upitvnuol kisns ukwoduol, sk sskésultidjik sk negabigøltidjik.

14 Tøkú ulslulten. Mudv negumou ms kisi ebsnkuduluuuk ksdu sbsnkudulten sabewultidjik utabidji-bemkewæmmuou iktuk.

15 Ns neuktèdjít negumou tsnik wibuudultidjik nutkul eguls keluswokunn, eladjul: Welæek ns tsn malkøtou pibunokun Nikskæmul uteligewsgimv.

16 Tøkú Sesus eladjul. Tsn wen elukwotkus

meskiikek weløgwod-pluutim-kewæek, sk puugweli-wiguugwed-uksup.

17 Ak elp unokubemul elkimabunn tsn tilisip tetpugssk weløgwodplultimku unadjitulumsn wigumku-sultidismigu, tçugwidsskw, mudu ks-keikiskategul m'sit køguél.

18 Tøku m'sit tsn tesiiditç neukte telssmiiditç utulidsnouu. Umskwesewe eet: kisipkwodelum igssdskun, sk mismútç nadjì snksptum. Edamul uktusidelumin muu n'tuliénu.

19 Ak uktøk teluuet: kisipkwodelsgik nsnu-ne-miksidjik kwedsbedjik, sk²élie nadjikwtçsslugik. Edamul uktusidelumin muu n'tuliénu.

20 Uktøk teluuet: Kisi maliewiek ébit, sk ns utçit muu wedji kisiliou.

21 Tøku pegisilnitç unokubemul, agnuudum-adjul eguls køguél. Tøku wegeiik etlissusit wendjiigwom, telimadjul unokubemul: Kusi tuuyyu ouhtil sk wedjipskedegul ouhtiadjul uktçigunku, sk piskwegimaduks uuls tet euledjuinuuk sk elp tsnik muu kisi sumiidigul upitunuol kisns ukwoduol, sk askssultidjik, sk elp negabigøltidjik.

22 Ak unokubemul telimtçul, Sskumou, kis-kadjisk tsn telkidumun, sk me tæwék.

23 Ak Sskumou eladjul, unokubemul: Tuuuye, liye ouhtilu sk køkwodji-buguisgul nibisøkunuúdjul, sk lugwoladuks upiskwedsnouu, kuulsmen niik utçuiánu.

24 Ksdu telimul ms enkuudadjikw eguls tçainumuk tsnik wigumutunik m'sutumuk n'welegwodulultimke-wsumu.

25 Ns mouipugwelkik widjeusdidjul Sesusul, sk Sesus kiwonski-bugussit eladji :

26 Tsn wen tçuguietç tsn nin eum, sk mu segadjidelumsgul utçul sk ukwidjul sk utebit-emul, sk widjigimadji, sk elp ismútç umimadju-okunum ns (tçeli unokubemides negumu,) tçeli kinsmuodes.

27 Ak tsn wen mu pemsdukw uklutçieweum sk nusuugúikw, tçeli unokubemides negumu.

28 Wen kilou tsn kedulidok skumsgun, mu tumk bssis sk mouhkwidumus tuloutis ukuuuk-unumun utebisan tsn tulgisidúsu.

29 Mu tulsdegekw kisi igsdok sunadi tøkku mu kisidukw, tsn tsidjik nemiduuditç maligimádis ;

30 Tulueedis: Uls tçainum bçktçilidoksap, ksdu mu kassduksap ukwisidúnu.

31 Kisans wen eligewit tsn kedumstun-diididjul uktugul eligewilidjul, mu tumk bssius sk snkidedumuis ukisi-ssuuguon tsbuinskagul bituimtulnskun tésilidji utçit negum psuk neuktinskagul bituimtulnskun teesit.

32 Ns eduk mu tulsdegekw tçiptuk uktugul kenek tçuguielitç elisbuugwes keluswokun sk tsmés snkuomku.

33 Ns enkuude eguls m'sit wen kilou tsn mu noktumuuk m'sit utali-gsmul, ns muu kisiunok-ubemu.

34 Salswe keluuulk, ksdu salswe uksugák tsn telimák ʒ tali kisalewssduunes.

35 Muu welksdinuuk mskumige-wiktuuk, kins mouσdasik epkinskunn ; ksdu tewegemk kuudjum-ugv. Tsn wen weskiduwokunit unuudumun nútq.

TEAP. 15.

NA m'sit tsnik nuudjimousduuditq eligewitewe suliewe, sk elp m'sit tsnik psdsdege-winuuuk, wedjuouidssdidjul Sesusul udjiksetuonouu.

2 Ak Palusisk sk nudji wiigugedidjik amsele-bugwe-didjik, teluedjik : Mndu uls tç.inum wes-wsladji psdsdegewinuu sk wibumadji.

3 Tøkuu pesluudeget, keluladji, est :

4 Wen mimadjuinu kilou uskwewotq kuskim-tulnskunilidji utçitçkelue-utçumpmu, sk neuk-tedjilidjul eenutq, muu tu buansslouis peskunadek-tesinskuk silidji tçel peskunadek boktskum iktuuk, sk muu tu upkøtumkssiwis ukwiluon tsnul kes-kslidjul misøku weedjiaq.

5 Ak weedjiaq utulmskunuk kekwsladjul nespi-ulidsssit.

6 Pegisink wiik moukwimadji wigumés sk widi-gedultii-didjiu, eladji: Mouulids-sultinetç, mudu wedjiik n'tçitçkelue-utçum tsn keskégpu.

7 Telimulok ns teleek ulidssudi wæsok iitou neuktédjit psdsdegewinu iktuuk tsn tilisip wedji apskwedétk uteluwewuudiu, muu enkuude peskuunaduk-tesinskuuk-sidjik sabewultidjik tçel deskunaduk utínewou iktuuk, tsnik mөгwe wedumidédum-iidikw apskwede-dskunu.

8 Kisns wen ébit tsn weskøtkul neuktinskgul suliewel, sk eduuk neuktetç entok ? muu skusigwesumuis wosøgunumokun sk puussumuis wendjiigwom, sk menskuuji alkwilumuis misøkuu tsn tilisip wedjidok.

9 Ak tsn tilisip wedjidok moukwimadji wigumés sk widi-gedultii-didji, eladji: Mouulidssul-tinetç, mudu wedjidu nut neuktetçk n'sulieweum tsn keskégup.

10 Ns teleek, telimulok, ulidssudi ehk usksluok Niksksm utansalémpmu utçit neuktédjit psdsdegewinu tsn wedji apskwedétk uteluwewuudiu.

11 Tøku Sesus eet: Iluok ehkusnok tsbusilisunigu ukwiskuu.

12 Ak maltçuwedjuuidók elasunu útçu : Nú, utçi igunumui n'tstkun-wokunum m'taligsmu. Tøku utkunssdji umimadjuokunumu.

13 Tøku mu kskeiyesu-guansktønuk maltçe-wedjuut kskei-mousdok utaligsm sk eliet smæsek mskumigou, sk nsdel tet emegøtk kesksdok utaligsm tsn teli emegwi-pumouhsidju.

14 Ns tsn tilisip kisikskøtk meduæk ouisous-ink igssk uls mskumigou sk bøktçutmidæedegget, (bøktçi eulædjit.)

15 Tøku eliet tøkunsididjøl tçiinumul etlugsdumolidjøl ns mskumigou; sk tçiinum elisbuugwedøgul memkæek iktuk unnsuvsen kulkwisån.

16 Ak mesunidæetk utçutçuásduun umuusti sigusksdskun iktuk tsnul kulkwiisuk mal-kødumiididjøl. Ksdu mouwen ignumuok køguén.

17 Ns tsn tilisip pssgietç telimsit talipuugwel-nidji nutç unokubém megenumuuditç mitçip-tçewew, sk nan sptskune.

18 Kumásides, liedes nutçígu, tulimades, nuuu, psdsduwep wésøk, sk kuksæluk.

19 Tçel mu teboutugwou n'tulwiiduksin ukwís: tulssli stuge neuktedjit tsnik sbankududjik kunokubemku.

20 Tøku wensgssit, pegisinkul útçul. Ksdu tsn tilisip kenek wetçkuietç, utçul nemiidjøl, eulidæelumtçul, pøktçibilidjøl, sssideskadjøl, øgulmkwedessilnidjøl utøgulwokunúgu, sk wes-ksgulmtçul.

21 Tòku ukwisul eltçul: Nuuu, psdsduerp wísøk sk kuksluk. Mu teboutugwou n'tulu-iiiduksin ukwísu.

22 Ksdu utçul telimadji unokubempmu: Tçugwssdukw tsn mouikeluulk m'tòkwonu, sk nssødulukw, sk usøgwssdskun nssssdukw upitunku, sk wendjuksunún nssssdukw ukwotku.

23 Ak tçugwsslukw nigamudasit wendjudis-muutç sk neøk. Ak midjisultinetç sk usugewids-sultinetç.

24 Mudu nut uls n'kwis népkup sk ebidjibet: keskep sk wedji'guisit. Tòku bøkçiusuge-wid-ssultidjik.

25 Ns kisiguilidjul ukwisul muge iktuk emulidjul. Ak wetçkuuet sk tebouteskuk wendjiigwom, sk nuudwadjì wedewi-pipugúdididji sk wedewi slmsksldilidji.

26 Tòku wigumadjul neuktédjilidjul lugø-winuuu, pibsnimadjul ? Talégul weget køguel.

27 Eltçul: Uktçigunum pegisink, sk kuutç kisi nebsdjul nigamu-dasilidjul wendjudisnuudjul, mudu weswáladjul weltçadjigælidjul.

28 Tòku wegeik sk mu kedwi-piskwákw. Ns utçit utçul tewielidjul, edamtçul.

29 Ksdu usidabuguet eladjul utçul: Ankap-ten, kis teli kskeiyisi-bunkuk elugøúl, sk me munák elistulu: ksdu tçel mené igunumuuuu tebutçdjaitç widjiusugewi-dssultinen nigumsku.

30 Ksdu tedudjinkuseiiu uls ukwis pegisink, tsn widjiksups-duudibunek negum sk winsultidjik ebidjik, ukmimadjuokunumek, nebadadjul nigam-udasilidjul wendjudismuudjul.

31 Ksdu utçul eltçul : kwais, négou tegwead-iikw, sk tsn tésvk nin weskdum kil m'sit wedal-igamin.

32 Weliák kuuskewids-sultinenu sk kuulds-wolunenu ; mudu uls widjigudiyok uktçigunum, nepkup sk abidjabet, keskep sk wedjiiguisit.

TEAP. 16.

NA Sesus eladji keginudumuodji : Tçiinumok milesibunok weskwuabunn nudabilssiliduu : nudabilssitok mesimutunok tsnul slsumtçul utemege-dumuon slsumtçul utsligem.

2 Tøku usskumsmul wigumtçul, eltçul : ? Køgue nut nudumei utçit kil uktininku. Pskei-agunuu-dumuui uktlugøwokunum : mudu nuugu ms nudabi-lssiwn.

3 Tøku nudabilasit telimsit ? Taleedes, mudu n'sskumsm keduu-utçi-tuslit n'tlugøwokunum. Ms kisi munkou : sk nedsgçi n'taltou-woktum-snu.

4 Kedjidu tsn tuldegedesu, kulsmen tsn tilisip utçitusalimk n'tlugøwokunum iktuak [uktugik] piskwslidsk wigwolu.

5 Tøku wigumadji m'sit tsni tetusdildji usskumámku. Eladjul umskwesewel, ? taloutik tetútc n'sskumsm.

6 Eet: Kuskimtölnskunn maligeuk wodjuu-budidjik miméu. Eladjul: Susdu uktwii-gadi-un-tçitç m'ksdu-imkewe, sk bessi wiskiúu sk wiik, nsinskeksidjik.

7 Tøku eladjul uktugul ? ksdu kil tsoutik tetútc. Eet: Kuskimtölnskunn tesigul nuçskunn wodjuisgul kulumkulu. Eladjul: Susdu uktwii-gsidigun-tçitç m'ksduimkewe, sk wigeen, ugmuiltçin-tesinskesgul.

8 Ns Sskumou emtøgwoladjul nudjik-sibu-gws-degelidjul nudabil-ssilidjul, mudu nedadssit tsn telsdegédju. Mudu usitkumu unidjintnu adji nedads-sultidjik tsn tet wedsbskumiiditç mu enkuwe wosadek unidjintnu.

9 Ns telimulok utçi wigumadultikw eksibu-gwsdskune milesud iktuk; kulsmen kskunum-sdiyok suslnoktsk aptçuwel itlugsdumuu-dimkul.

10 Tsn wen kedleweit moui-aptçástçk køgue iktuk, negum elp kedleweit meskiik køgue iktuk. Ak tsn wen kespugws-tegewinuit moui-aptçestçk køgue iktuk elp kespugws-tegewenuit meskiik køgue iktuk.

11 Ns kilou mu kedleweultiuok eksibu-gwsdskune milesud iktuk ? wen tu uktinewok ultu-døgwodum-uløktul kedlewe-el milesudil.

12 Ak muu kedlewewultiuok uktuk utaligam iktuk ? wen tu igunumuoktuul kilou uktaligamuol.

13 Mou wen lugowinu kisi lugowogwi tsbusilidji slsuisilidji. Mudu segadjidelumus neuktedjilidjul, nut uksalus uktugul: kisanu kuleadiidis neuktedjilul, nut uktugidelumus uktugulu. Muu kisi lugowouok Niksksm sk milesuokun.

14 Na palusiak tsnik kesadumiiditg suliewe, nuudumiididjul m'sit eguls koguelu. Tokuu maligimssidjul Sesusul.

15 Kasdu Sesus eladji: kilou kokwodji-duudumu-diyok usksluok mimadjuinuuk; kasdu Niksksm kedjidogul uksmismunuol. Mudu tsn koguae kepmidedasik mimadjuinu iktuk, na mskskidedasik usksluuk Niksksmu.

16 Utpludskunek sk nigsnik-tjidji-tege-winuwik ehkubuniik misoku Ssnook pegisinkek; na tilisip wedjdegemk Niksksm uteligewitewudim weliagunudasik, sk m'sit wenik kesmulgi-piskwedssdjik.

17 Adjinkumssius wssok sk mskumigou ukksysn muenkuude moui-aptgetek utpludskun iktuk ukksysnu.

18 Tsn wen edjigulsladjul utebitemul sk uktugul maliewiididjul, winetkul telssit. Ak tsn wen meliewiiditg ebilidjul wedji djigulsluk-silidjul utginuum iktuk, winetkul telssit.

19 Na ekubunok tginumok milesibunok tsn

megwegunsgubunok sk telissuunsgubunok weltskyl stlswegunul, sk lœsk welkstkubunok tesigiskúgv.

20 Ak nuktouwoktumstok ehkubunok, teluisibunok Lsssslv, tsnok igsluksibunok kweitçk milesuinul uksguns-dasigumku : utinin wodjuisk utçigilv.

21 Ak mesunideetkup udjisumuksin piuibunegul tsnul wedji nisigul milesuinu ubataludímku. Ak elumutçugik pedjidsbunaiik sk muuskwodum-usdibunigul utçkimkul.

22 Ns telisksup nuktouoktumadok nepkubunok sk ansalwidjik elslsdibun Ablshsmul utlamségv. Ak elp milesuinuok nepkubunok sk utkuuds-ludunok.

23 Ak lamæk mundusgik wedji sumkulabssip sk nemiabunn Ablshsmul smasselibun sk Lssélvl pisilibunn utlamségv.

24 Ak elkœmiktuabunn Ablshsmul, elabunn : Nuuv, Ablshsm, eulideelumi, sk sbuui Lssél utugwidjsduun kiniskwiptin sabugwon iktuuk utugsbáduun nilnúv. Mudv kesi-unmadjei uls sisue iktuuk.

25 Ksdv Ablshsm elabunn : Kwais, migwideén kil mesunum-uubunigul keluulkigul ku-tspunkul tsnek mimadjinek, sk Lssél weskt-kubunigul wintçigul kœguægul. Ksdv nigé welkwidjslut, sk kil etli unmadjœsdasin.

26 Ak me lugweek kinu meskiik pidalkuk wolkogumigek kisdasik, kuksmsn ns tsnik kedulidsdjik uls tet tsn emudiyok edjelidsdjik ; sk tsnik emudidjik tsn emudiyok edjeli tguuguu usukumi-dsdjik tsn emudiikwu.

27 Toku eladjul : Edamuul, nuu uktelisbuuw-gwedun nutg wiik.

28 Mudu nsnidjik widjigimkik tginumúgu, unstagunu-dumuon negumou, kuksmsn mu utgkwidsnou uls unmadjogun-ekadiktúgu.

29 Ablshsm telimadjul : Weskweusdidjul Muusul sk nigsnik-tidji-tege-winuuu. Neguls djiksetuussditg.

30 Teluet : Mógwe, nuu, Ablshsm, ksdu wen n'puokun iktuk utgietg sk plietg emudilidji, ismutg apskwedssul-tidsk.

31 Ablshsm set : Mu eduk djiksetuudikw Muusul sk nigsnik-tgidji-tege-winuuu, ms ukt-lamsit-umudiikw tilis wen upkisink utgietg n'puokun iktuk.

TCAP. 17.

NA eladji keginudumuodji : Edjelsdasik nabidsboktestskunn mu utigsnúnu ; ksdu m'tu-eedou negum tsn utininku wedji igsgul.

2 Adjiuules utgit utinin muulinapskul up-

skusitç, sk upksss-gulkuisitç uktçigumu iktuuk,
muenkuude unabids-bokteskumuon neuktædjili-
djul eguls aptçedjul-tilidjiv.

3 Ankweasultikw ! widjigudiok psdsdusk, up-
tugim, sk apskwedssitç, sbiksiktu.

4 Ak psdsdusk eluigunuk tes neuktigiskuk, sk
eluigunuk tes neuktigiskuk liapskwede-dumusk,
sk tulimsk, apskwedssi, sbiksiktuoduks.

5 Tøku epøstalewidjik elsdidjul Sskumsl : An-
kuusduin n'kudlam-situokunuminen.

6 Tøku uksskumsmínu eladji : Tuudutç-us-
kødum-udiyok uktlamsituokun telkiik stuge
lamutalie uskinimin kisi tuludumugok uls
kumúutç sikumineu, uktubiskssi, sk igsdøgwolsi
uktçigumu iktugv ; sk skudulóks.

7 ? Wen kilou tsn uskwewotç unokubemul
ulgesouilitç, kisns nuusmalitç weisis, tulimás ted-
utçutçielitç memkæik bssi, midjisi.

8 Ksdu ? muu tv tulimouis, n'tweløgwodulum-
ngewem elsdwi, sk ukspisssi sk lugøwi, tsn
telipkidadulu ; ns tilisip kil midjisiduks sk sabu-
gwoduks.

9 ? Muuiwoladjul tv egwet unokubemul mudu
telsdegelitç tsn telki-mítç. Telidási møgwe.

10 Ns enkuude kilou m'sit eguls kissduøk tsn
telkimkusultiyok, tuluekw : Kinu mu ksniewi-
lugøwi-nultiúkw ; psruk tslsdsksdii kw tsn teli-
ulgsdikw uktulsdsksdinenuu.

11 Ns tsn tilisip Sesus pemietç Salusalem-kélu, siouteskugul Sameliu sk Galiletu.

12 Ns piskwstç uktçiguntçâtç, neuuktinskek-silidji tçjunnmuu sssugádji tsni wiskuswokun lepnle teluisik, matungwiiditç, kskumidsslidji midadugwélu :

13 Ak nedouudilidji, teluelidji : Sesus, -n'ss-kumsmnen, elulidelumin !

14 Ak nemietç, eladji : Lidsskw, mesws-lusultikw psdulissu iktuk. Tøkuu kisi wokums-dasultidjik ksskw pemidssdídju.

15 Ns neuktssdit negumou nemidok unssén, apskwssit, nedouet, sk emtøgwoladjul Niksksmul.

16 Ak øgulmkwedessink kweittç ukwotku, sk muu woladjul. Ak Sameliewstç ns.

17 Usidabuguet Sesus, eet ? Muu tu neget neukt-inskek-sidjik wokums-dasultiikw ; ksdu ? tsmi smuudidjik neget peskunaduk-tesinskuk-sidjik.

18 Muu wedjiadjik apskwedsgwik unadjik-pumidelum-snou Niksksmul, pssuk uul paluuv.

19 Ak eladjul : Kumsssi, upkøtumksssi : ukud-lamsitvokunum westouuisk.

20 Ns tsn tilisip wedji pibsnimøusitç Palusi ewiktuuk tsn tilisip igssdou Niksksm utelige-witewúdim, usidemadji, eet : Niksksm uteligewite-wudim, muu igsnuk utssumap-tasinu, (umesu-optasinu.)

21 Ak ns tuluekw, Ankapten, uls, kisns, snkspten, sls. Mudu Niksksm uteligewitewuudim ehk uktinewou iktuk.

22 Ns eladji pemikinu-dumodji: Nsgwegul igsdul ten tilisip munwegedoksup kunmidunou neuktetck ulnu ukwisul unsgwegumul, ksdum ms numiduudiuk.

23 Ak tulimuloktsk, snksptumukw ! uls, kisns, snksptumukw sls, muu ukmadjuulkwolap, kisns muu uknuusugwap.

24 Ksdum stuge wosogwedesk teliutçi-usukum-wosogwedesk wedjsdegemk snsbó upkkewæk ws-sógu misöku ksmæk, ns tuledou Ulnu ukwisul unsgwegum iktuk.

25 Ksdum mismutç tumk pugweli-unmadje-aguudul köguælu, sk utçi alwidædasidou eguls neuktankuiedjik.

26 Ak stuge telisksup neget unsgwegumkul Noueøøk, ns tuliadou Ulnu ukwisul unsgwegum iktuk.

27 Midjisultibuniik, sk nesamugøl-dibuniik, maliewul-tidibunigu utebitemuoku, sk tøkubugw-sdasul-tibuniik, misöku nsgwæk neguls tilisip Noueøøk tebásidek luskeigun iktuk (utulku,) sk elp nskubssgek igsbunek sk kskeik-sugs-lab-bunigu.

28 Ak stuge telisksup unsgwegumkul Lotøøk, midjisul-tibuniik, nesamugøl-tibuniik, pegwod-

eli-gudibuniik, igædsigudibuniik, sk eldsks-dibuniik;

29 Kædu næ nsgwæek tsnek Lotœk wedji tuiedek uktçigvnek Sodomku, wedji buktewi-kikpessk-ubunek sk wedji subuliewi-kikpessk ubunek wæsoçg, sk kækeiksugæ-labunigu.

30 Næ tuliadou nsgwek tsn tilisip Ilnu uk-wisul neysælsidju.

31 Næ nsgwek tsn wen kækwek wendjiigwom iidou, sk utspuunn lamigwomk iidul, mu niss-suitç upœktum-kæduun utspuunn. Ak elp tsn wen iidou mugæktuk, mu spskwæsuitç.

32 Migwe-dæhmukw Lotœ utebitemuu.

33 Tsn wen kedu-wusetouidok umimadju-okunum, n'dudou. Ak elp tsn wen entok umi-madju-okunum, mimadjuuunsidou.

34 Telimuulok næ depkik tsbusidjik tçainumuk wiibedidsk sk neuktedjit usus-luksidou, sk uktuk n'kuluksidou.

35 Tsbusidjik ebidjik utkwitkudæ-gedsk, neuktedjit ususluksidou sk uktuk n'kulkuusidou.

36 Tsbusidjik tçainumuk iidsk memkæektuk. Neuktedjit ususluksidou, sk uktuk n'kulkuusidou.

37 Usidabugua-edidjik, teluedjik ? Tsmi tet, n'sskumsminen. Eladji: Tsn m'tinin ehk, næ tet kitpuuk tuli mouidsdsk.

TĒAP. 18.

NA wedji pesluduodji ukugunu-dumuon utepksdin mimadju.inu aptçu utslsaudumsdilinu, sk mu usiwisdilinu :

2 Teluet: Nudji ilsudegetok ehkubnok nsdami uktçigunku tsnok mu tçipslsguabunn Niksksmul, sk mu sespedelum-sguunigu mimadju.i-nugûu.

3 Ak siguskwœk ehkubnok ns uktçigunk, sk pegisinkubunn, sk elabunn: Utçi-igali tsn keduwewitw.

4 Ns nudji ilsudegetok mu telsdegeguabnok umskwesw: ksdw kulabis telimsibunok: Tilis mu tçepsisk Niksksm kisns mu sespedelumégik mimadju.inuk,

5 Meluitç mudw út siguuskw weduwewit, igalades: kulmsn mu usiwislugun tsn telisouww upkisintow.

6 Tœku uksskumsm.inu eet: Djiksetukw tsn teluet nudjiilsudeget mu kedlewewikw.

7 Ak sm tw Niksksm igalagwi tsni kisi nissunadji, tsni elkœmiktadji nsgwek sk depkigu, tilis upkidjiskibstç.

8 Telimulok nsnkumi-egsladu. Ksdw Ulnu ukwisul upkisilnitç ç wedjidudou tw uktsmsitu-okun mskumigegu.

9 Tœku telipeslu-duadji tsni weni kedlam-sitasul-tilidji usabewutilinu sk benœki-delumsdidji uktugi.

10 Tsbu-sibunniik tçainumugwik elitkødjui-
imtøms-dibunniik ukteçi sssuudumøgwomku, nadj
slluudum-abunniik. Neuktødjitok Palusiøøk sk
neuktødjitok nuudji moustegewinuok.

11 Ns Palusiøøk tepkisi-bugui-ibunok sk uls
telissu-dumabunok: Nikskøm wedji muuwlul
n'in muu n'tulein stuge ukteçik tçainumuk: kis-
tewødsksdidjik, muu køkwodjs-dsksdiiqw, buski-
tulsdks-diididjul wenætçkul; tçel muu stuge
uut nuudji moustege-winuok.

12 Tsbu sunewi neukte kegundiewuden; tesi-
bunok sbankudum metlssunumigsdumk tsn
tesuk n'tsligøm.

13 Ksdu nuudji moustege-winuok midaduk
kskumibunok, sk muu kedui-sumukulabs-sibunok
wssøgwælu: ksdu ukpøsewigunok teltøсібunok,
æbunok: Nikskøm, eulidæumi teli psds-tegewi-
nuu.

14 Telimulok negulís tçainumok elnisimtçuas-
bunok wiik køkwodji-dælumuksitç muu enkuwe
ukteçgsk. Mudu m'sit wen tsn kepmidælusit
bunøgwsladen; sk m'sit wen tsn benøgwælusit,
ukpumidælumaden.

15 Tøku midjusdjiitç pegisudasultilidji tsn
tet ehku, ussæslænu. Ak pemikinuu-dumudjik
nemiduuuditç, petkimsdidji.

16 Ksdu Sesus wigumadji, sk eet: Usidæ-
lumukw midjusdjiitçk utçkwidæsnou tsn eum,

sk muu ukutkuulap. Mudu tsnik teløtidjik wedaligamuultiiditç wssøk uteligewégimu.

17 Telisk tsn telimuløk tsn wen muu teliusuus-duukw Niksksmul uteligewégim stuge midjuusdjetç, ms kisi piskwskw nsæelu.

18 Ns tsn wen nudjitpluuudeget pibsnimadjul, eet: keluusin nudji kinsmuen, ? talsdegedes utçutaligamides aptçi mimadjuokun.

19 Sesus eladjul ? Køgue wedji tuluidin n'keluusinw. Mou wen keluusikw pssøk Niksksm.

20 Kedjiduunul utpludskunn: winæetçkul muu uktulásiu; muu uknebadegou; muu ukumuutounou; muu ukpilsimou kigumáku. Ukpumidélum kungiguuugu.

21 Nudjitplúdeget eladjul: Wedji-kulødum-abunn m'sit eguls køguæl wedjsdegemk midjuusdji-djuisnek misøku nigæetç.

22 Sesus nuduotç eguls eladjul: Neukte køgue snesk uktininku. Leyé, n'tuiskedu m'sit tsn uktaligamul sk igunumu ewledjuultidjik; tøkku uskøtuks milesuokun wssøgu; sk tçuguuuye nussugúi.

23 Ns nutk eguls meskudssit, mudu lók milssit.

24 Sesus nemiatç umeskudssilitç, eet: Tadu-djimtueek tsnik milesultidjik upiskwedsnou Niksksmul uteligewsgimku!

25 Mɔdu adjimtuæek kamɔl, [meskilk weisis,] usibæssin upɔkik sækudil, muu evkuude milesuunuu upiskwæn Nikskæmɔl uteligewægimku.

26 Næ nuuduudidjɔl, elsididjɔl : ? Wen eduk kisiusedas.

27 Kædu Sesus eet : Tænɔl muu kisi kiskadjæ-dasinuugɔl mimadjuinuu iktuuk, kisi kiskadjæ-dasigɔl Nikskæmewiktuk.

28 Tøku Piel eet : Ankapten, ninen kskeinku-dumæegɔl m'sit køgweegɔl, æk nusuugu-legɔp.

29 Sesus eladji : Telisk tæn telimuulok, m'sit wen tæn kisinkɔtk wiik, kisnæ kisinkuladji ungiigu, kisnæ widjigimadji, kisnæ utebitemɔl, kisnæ unidjin utçit Nikskæmɔl utelige-witewúdim,

30 Adjipuugwel-imsintou nige nuuguudju, æk aptçuwe mimadjuokɔn tæn usitkumu wetçkuisku.

31 Ak Sesus weswsladji næuktinskek-silidji tçel tsbuusilidji, æk eladji : Anksptumuukw ! toktçu-im-tumidékwi Salusalemku, æk m'sit køguel tænɔl wedji wiigasigɔl nigsnik-tçidjitege-winuu iktuuk utçit Uluu ukwisɔl, kskeikis-kadjiadɔl.

32 Mɔdu liigunum-uksiden piluæe tessks-mik-silidju, æk maligimkusidou ; æk kistewødasidou, æk luskømkusidou.

33 Ak nibisøkɔn-dædæk, æk næbædæk, æk sistewe'nægwek minuunsidou.

34 Kædu mөгwe nestumæedigul eguuls køguel,

sk eguls keluswokunn wedji mimu-gwodasik utinewokn : sk muu kedjiduuudiguul, eguls kɔgwel tsnɔl teluemkulu.

35 Ns telisk tsn tilisip wedjuoussitɔ, [ɔktɔi-gɔn teluisik] Djelikóku, negabigwɛek tɔianum ebit ksskouhtik, edouwoktumst.

36 Ak nuuduotɔ moui pigwelnidji pemidslitɔ, pibsnimadji ? Kɔgwɛ telisk.

37 Agɔnuudum-ussdidjɔl, Sɛsus Naseletkewátɔ pemisioussit.

38 Tɔku [negabigwɛek] nedouet, ɛet : Sɛsus, Dɛbid ukwisɔl, ɛulidɛlumi.

39 Ns tsnik nigsnidssdjik petkimsdidjɔl, ku-lsmɛn ubuunɛwistulinu. Kɛdu negum adjintou-wet, ɛet : Kil, Dɛbid ukwisɔl, ɛulidɛlumi !

40 Ak Sɛsus nenkeibuɔgussit, teblumadjɔl utɔgugwɛluksilinu tsn tet ehku. Tɔku tsn pegi-silnitɔ kweiitɔk , Sɛsus pibsnimadjɔl, ɛladjɔl :

41 ? Kɔgwɛ pɛwotumuwin n'tulɛlninu. Teluɛt : Sɛkumou, numidegenu.

42 Sɛsus ɛladjɔl : Numidegɛ uktlamsituokunnum westouuisk.

43 Ns bɛ tilisip nemideget, sk nussugwodjɔl Sɛsusɔl, kepmidɛɛlumadjɔl Nikskɛmɔl. Ak m'sit mimadjuinuuk tsn nemiduuditɔ, muuɔwɔlssdidjɔl Nikskɛmɔl.

TECAP. 19.

Ns Sesus pegisink ukteğigun teluisik Djelikø, sk siouteskuk.

2 Ak teğinum ehk teluisit Sakin, usskums-muol tsnik nuudji mousduuditç eligewitewe su-liewen, sk milesit.

3 Ak skwiluadjul Sesusul unnian ukudjien tsnul wenul: kədu wedji məsinumiadjul wesami-pigwelnidji mimadjuuinuu, mudu Sskin tegwok-djiidjit.

4 Ak nigsniiibit sk toktğusstç kumutç teluisik Sikumøl, unnian Sesusul mudu keduisioussili-djul nsdeelu.

5 Ak igstç nsdeel Sesus semkulabəssit nemi-adjul, sk eladjul: Sskin, kusinissəssi: mudu kis-kuk nugsəssides kiiiku.

6 Ns noksinissəssit, sk weske-wiusuəsladjul.

7 Ns m'sit wenik tsnik nemisdidjul, amsele-wistuuudidjik, teluedjik: Piskwət, kedui-mitu-gwoladjul psəsm-tulidjul.

8 Kədu Sskin kəkumit sk eladjul uksskums-minul: Ankaptén, n'sskuməsm, skudeiik n'taligam nsduəegik euledjuultidjik; sk wen kisi kumut-tunik, neu liadji-kisspi-səsn-kudsk.

9 Sesus eladjul: Kəskuk usetøəgun igsk uls wendjiigwom; mudu negum elp Ablshəm ukwisul.

10 Mudu Ulnu ukwisul pegisilnidjul ukwi-lumun sk ustouidun tsn keskəəgu.

11 Ns tsn tilisip eguls nuudumiiditç Sesus nespipesluuudeget, mudu tebókwoth Salusalémku, sk telidssultidjik Niksksm uteligewit-ewimkewum ukuudui-meswssin uguuptçigu.

12 Ns utçit eet: Nsdou wenok kepmi-tçiinuum-wibunok eliebunok smssék mskumigou umsinuum uteligewite-wuudim sk utabadjssinu.

13 Ak wigumabunigu neuktinskek-silibunigu unokubemku, sk igunumu-obunek neuktinskesgubunek pounégú, sk telimabunigu: Luugwedúkw wegwou abadjsianu.

14 Ksdou widjik-tçigun-pulti-dibun-igu mu kesalkuugu-bunigu, sk sbugweduu-disunek keluswokunek, teluegunek: Møgwe menwegewek uls tçiinuum n'teligewiteminenu.

15 Ns kulabis kisi abidjssidek, kisimsunkek uteligewitewuudim, telimasunigu wigumkuusultinou unokubemku, kulsmn ukudjidjidun tsn teli-adju-tçiksnie-wultilitç utlugø-wokunnumwou iktuk.

16 Ns tumkewe pegisink, teluet: Sskumou, ukpounum eliadji-knieewik neuktinskesk poun.

17 Ak eladjul: Welísk! keluusin nenokubem; kedlewaiip uls aptçætçku: tulilslsuisidvks neuktinskesgul uktçigunul.

18 Ak tsbuoue pegisink, eet: Sskumou, ukpounum kissdok nsnk poun.

19 Eladjul: Ak kil elp tuli-slsuisidvks nsnkul uktçigunu.

20 Tøku uktuk pegisink, teluēt : Sskumou, anksptén, uls ukpounum, tsn weskøðumep suni-
skwobidek musuæ iktuk.

21 Mudu tçipalnep, mudu kil medui-tçainnum-
uin. Weswsduun tsn muu igsdutupu. Ftli-
skwesouwen tsn tet muu etlegouhtubunn uskini-
minn.

22 Ksdu eladjul : Wedji ilsumuul kil uktuunku,
kil winmuduun, nenokubem ? Kedjaisup, nan
n'mudui-tçainnumuinu, ? nususduun tsn muu ig-
duep, sk n'tetlipskwesouen tsn tet muu etlegewo-
bunn uskiniminu.

23 Ns ? køguæ utçit muu m'ksduuouh-subunik
n'sulieweum tsnik nudji msksdui-geduuuditç,
kulsmsn tsn tilisip pegisin m'sinumugwobun
n'sulieweum sk tsn wedji adjisku.

24 Ns eladji eguls wedjuou kskumultilidja :
Utçasdukw uls poun, sk ignumukw negum tsn
neuktinskák poun kekuunku.

25 Elsdidjul sskumou, kekuunk neuktinskák
poun.

26 Mudu, telimuulok, me pumi-ignum-uoden
tsn kekuunk køguæ. Ksdu tsn wen muu kekun-
numukw køguæ, utçususduoden tsn kekuunku.

27 Ksdu eguls tsnik kedanidjik, tsnik muu
pswotumudiikw n'telii - eligewitewiktum - uon,
tçugwálu kw uls tet, sk nebøkw nusksluk.

28 Ns kisi tuluēt Sesus eguls, nigunæssit,
elitkødju-imtumát Salusalemkélu.

29 Ns wedjuousssitę [uktęiguntęitę teluisik] Betpęgn, sk Betani, kweittęk kumduu iktuuk tsn teluisit Olibie, elkimadji tsbuusilidji pemikinuumuodji,

30 Eladji : Lsdikw tetpugeiiu uktęiguntęitęku, sk upkisinok numiad-oksup keltokpasit nuukweek [djek-kęsu,] tsn munssk wen kekuuuss-sigul. Apkwsladoksup, tęugwsladoksup.

31 Ak eduk wen tuli pibeni-muulok ę kęguie wedji apkwslok, uls tulimadoksup, mudu n'sskumsminen wedumideelumadju.

32 Ns tsnik elisbuugwemkik, elsdidjik sk teli wedjiduuuditę tsn telimkwaidipn.

33 Tsn tilisip etliapskwsladitę nuukwęlidju, tsnik wedaligamidjik elsdidji ę Kęguie wedji apkwslok nuukweek.

34 Teluedjik : N'sskumsminen wedumideelumadju.

35 Ak elsdusdidju nuukwęlidju tsn Sesuusul emulitę. Ak utokwonuol kekędusdidju nuukwęlidju, sk kekwsldidju Sesuusul.

36 Ns pemiibulwetę pemisksnkęduudidju utokwon-uol ouhtign.

37 Ak tilisip wedjuousssit niskumiget ns pumduu teluisit Olibie, m'sit tsnik mouęgik pemi-kinuum-udjik bęktęi-sugewi-dssultidjik kesigou-mudęgwsls-didju Niksksmul, utęit m'sit meskiigul kęguel tsnul kisi numiduu-didju.

38 Teluedjik: Muuwolkusitç eligewit tsn wetçkuiet Uktçisskumou uwisunum iktuk. Wontokøedi wssøgv! sk iitç ukpumidedskun mouikøkwegv.

39 Ns slt Palusisk tsnik wisçvuyæ-didji moui-elidji elsididjvl Sesusvl: Nudjikinsmuen, vptvgim pemikinsmadjik.

40 Sesus vsidabuuguet, eladji: Eduk eguls bunewis-tudiiditç, kuundvl ns bs skumtuuk uk-sugouis.

41 Ns tsn tilisip wedjuousssitç, snksptuk vktçigvn sk mewitk, æt:

42 Uktçidji-duuusvbvn kil uls uknsçwegvum iktuk tsn køguel ukwontokøedim telél, [lók ulæs,] ksdu nigé wedji mimu-gwodasigvl ukpvkikwv.

43 Mvdu igsdvl nsçwegvl vktininkv tsn tilisip tsnik kedanskik ouwiøçwi-munkstsk vpsuçegvvn tsn tet evmvm sk tvlioui-adultsk sk ouiedeskultsk;

44 Ak psçvmi-gslultsk, sk kvnidjink lamig-womk vktinin iktuk, sk ms skwsduudikw kuundou ukæskuden vktvk kuundou. Mvdu muu kedjid-uusip tsn tilisip emitugwol-kusiipv.

45 Ns Sesus piskwst vktçisls-sudvm-øçwomkv sk bøkçi-djigvlsldji tsni etlintuiské-dilidji, sk tsni etlip-kwodeli-gvdilidji.

46 Eladji: Teluuiçasik nin niik tvluuisidou

słssuudumskunε wendjiigwom; ksdu kilou kisi tulsduok nuudji kumutun-sdidjik wigwou.

47 Nε tesigiskuk etli-kins-muet uktçi słssuudum-ogwomku; ksdu uktçi psdulissk sk nuudji-wii-gugedidjik sk tsnik kepmøltidjik mimadjuuinuuku, keduwonsdidjul.

48 Ksdu mesikwilumii-ditç tsn tulsdskε-diid-isu, mudu m'sit mimadjuuinuk kesiksi-djiksetuussdidjul unuuduonouu.

TEAP. 20.

NA telisk neuktetçk eguls nεgwegul tsn Sesus etli-kinuudum-uodji mimadjuuinu uktçi słssuudum-ogwomku, sk etli uli agunudum-uodji, pedjidssdjik uktçi psdulissk sk nuudjit-pludskε-didjik.

2 Ak kelulsdidjul, εlsdidjul: Tulimin ε koguae słsusud iktuk wedji tulsduunul eguls koguelu; sk ε wen tu nut tsn igunumusk uut słsusudi.

3 Usidemadji, εladji: Ak elp nin neuktetçk koguae pibsnimul-toksup, sk usidemi-doksup:

4 Ssn bsdist ubapteise-waldim-kewem ε wedjisksup wssok, kisns tçinummu iktuk.

5 Tøku moui wistuwudidjik, telimtultidjik: Tulueekw wssok, tuluedou ε taleek ksdu mu kedlamsituouoksup.

6 Ksdu tuluekw tçainumu iktuk, m'sit mimadjuinuuk kundou-tølkudsk ; mudu negmou kedlamsituudidjik Ssnbsdistøl unigsnik-tçidji-tege-winu-ilinu.

7 Ak usidemadidjøl, telwedjik mu ukudjijididunou tsn tet wedjisksup.

8 Tøku Sesus eladji : Ak elp nin mu telimuluøk tsn køgwe slsusuudi wedji tulsduonn eguls køgweh.

9 Tøku Sesus bøktçi-keluladji mimadjuinúuls peslu-degem-kewew. Tçainumok igdsdgwotkubunek tedubø-gwsguwek igdskunek, sk neuktibun-kugwe-gedøgunek igdskun-øtilitku, tøku pøktumks-sibunok pegitøkunok.

10 Ns tsn tilisip tetpugssgek elkimabunu unokubemu igdskun-øtilitku emudulipu, kuksmsn utçi ignumuonou minigul ns tedubø-gwsguwe igdskun. Ksdu igdskun-øtitkik kesids-dibunu sk epskwegi-madibunu wipskiú.

11 Ns ap uktugu unokubemu elkimabunu ; Ksdu kesids-dibunu sk nedageus-dibunu, tøku apskwegi-madibunu wipskiu.

12 Ns aptç sistewew unokubemu elkimabunu ; ksdu tçilibulns-dibunu sk tewegæ-dibunn.

13 Tøku slsuisit tedubøgwsguwe igdskun teluet ? Talædes : ulgimades kesalkuisit n'kwisu ; tçiptuk eduk tsn tilisip numisditç, ukpumidelumadsk.

14 Ksdu tsn tilisip igdsakun-øltitkik nemisdi-dek, mouagunuum-sdibun.iik, telimultibun.iik : Uls ns utaligamidou utçul utaligamu. Tçugwidsskw, nebsnetç, kuulsmen m'taligsm utaligam-ul-tiduksunu.

15 Ns wedji djiguls-sdidjul tedubøgwæ-guwe igdsakun iktuk, sk nebsdidjul. Ns utçit slsuisit tedubøgwæ-guwe igdsakun ? talsladu neget.

16 Upkisintou sk vksugsladu eguls igdsakun-øltidji, sk igunnumuodu tedubøgwæ-guwe igdsakun vktugiv. Tsn tilisip nuudusditç teluedjik ; Mismutç møgwe.

17 Ns Sesus snksmadji eet : Ns utçit ? køgwe uut tsn kisi wiigasik : Uls kundou tsn nusegunou-uididjik slwoptumidip wedji kisidasik undjie kundou kedjiigasiku.

18 Ak m'sit wen tsn elnisiet uls kunde-wiktuk skwistesintou ; ksdu tsnul wenul uls kundou elnisisk kskeinuu-gupkud-eskuodul.

19 Ns vktçipsdulissk sk nuudjiwaii-gugedidjik kwedjiukwkwæ-lssdidjul nsbs tilisipu ; ksdu tçipslssdidji mimadjuinuuuu, mudu kedjissdidjul uskuuudumulin uls peshudegemkewe negumou utinewou iktuk.

20 Tøku kesi ankwæusdidjul, sk elkimsdidji tsni ankwæusdidjulu tsni tuliduudumuudilis ultçinumultilinu, kuulsmen udjimsunsnou ukel-uswokunum iktuk, kuulsmen utçi-igslsnou gubulnøhl utslsusudim iktuk.

21 Tøkuu piäsnimsdidjøl, teluedjik: Nudji kinsmuen, kedjiduek uktetpski-wistuun, sk uktetpski-kinsmuen, sk muu weskitaptumuu-ouhtçul mimadjuinuk usiskuol; ksdu telikinsmuen Niksksm utouti kedlewe iktuk.

22 ? Telkidasik tu n'tsbnkuduonen Sisul Eligewit eligewitewe suलिएण, kisns mögwe.

23 Ksdu Sesus kedjidoatç unedsdsudimuou sk eladji ? Köguae kwedjikwtçsliók.

24 Neysdwiikw neuktetçk suलिएण. ? Wen üt unúdjì sk uwisunum ewiigasik. Usidsbuugus-didjik, elsdidjøl: Sisulu.

25 Eladji: Abatunumukw Sisul, Sisul utaligamul, sk Niksksm, Niksksm utaligamul.

26 Ak muu kisimsinumusdigul ukeluswokunumul usksluok mimadjui-inuuugu. Ak psk-pleiultidjik tsn teli-usidem-kwiididju, sk nenkeiwistudidjik.

27 Ns slt Sadusisk pedjidsdjik tsn Sesusul eumulidju, tsnik teluedjik abidjibemkewe muu utiimudun; sk telipiäsnì-mädidjøl,

28 Teluedjik: Nudji kinsmuen, Muisöök teli wiikum-uinamut-unok, teluebunok, wen tçiinum widjigudii-didjøl n'pölitç, sk utebitemilitç, sk muu undjunalikw widjigudii-didjøl tçiinumul maliewiidis wilmusulu; sk nigiduus midjuäsdjätç widjigudii-didjulu.

29 Ns eluigunuk-tesisuniik widjigudul-titkik

tçinnumugwik ehkusvniik. Ak umskwesewëok maliewi-dibunu utebitemnu, sk neguls nepkubunok sk mөгwe wendjun-iguubunok.

30 Tsbuouëok maliewii-dibunu wilmusun, sk elp negumok nepkubunok sk mөгwe wendjun-iguubunok.

31 Ns sistewëok maliewiidibunu. Ak elp m'sit misöku eluigunuk-tesitkik. Ak mөгwe wendjunultik-svbvniik m'situ, sk nebudisvniik.

32 Ak elp kulabis ebitsk negumsk kesinpuksvunok.

33 Ns utçit abidjibemkewe iktuk, ?tegen negumou utebitemidul. Mundu neguls eluigunuk-tesitkik m'sit maliewul-tiidibunu.

34 Sesus vsidemadji, eladji: Wls usitkumu unidjin maliewul-tilidji sk tøkubugus-dasul-tilidji:

35 Ksdu eguls tsnik tepksdultidsk umsinununu sls vktuk usitkumu sk abidjibemkewew, ms maliewultiikw, sk mөгwe tøkubugu-sladjik.

36 Ak ms aptç kisinpuudiikw; mundu teløtidjik stuge ansalewidjik; sk negumou Niksksm unidjin tsn abidjibemkewe unidjin.

37 Ksdu nebuudidjik uminunsultinou, Muisöök etlikinudum-uevunok nibisökun iktuk, tsn tilisip teli wisun-keuodek Uktçisskumsl Ablshsm uniksksmul, sk Esék uniksksmul, sk Ssköb uniksksmul.

38 Mvdu [Niksksm] muu nebuudidjik uniksksmuol; ksdu mimadjultidjik uniksksmuol. Mvdu m'sit tsn tesidjik utiniukél elimimadjultidjik.

39 Ns elt nudji wiigugedidjik usidabu-gusdidjik, elsdidjul : Nudji-kinsmuen, weli kskwod-s-buguen.

40 Ns kulabis muu tedudji-mvlgids-sultiikw upibsnimsnou ksguen.

41 Ksdu Sesus eladji ? Ksgue ksdu wedji tulwedjik Klistewit Dsbidse ukwisul.

42 Ak Dsbidsek teluebnok wiigadigun iktuk tsn slsaudum-okunin-tumkewe, Uktçisskumou eladjul n'sskumsmul; bési n'tinskunumk;

43 Misoku tilisip igslades pekwodji-delumskik uktukwtçi-buguaésinu.

44 Ns utçit Dsbid tuluaïdatç, n'sskumsm ? talikisiukwis.

45 Toku tsn tilisip m'sit wenik etulnuudussditç, eladji pemiki-nuudum-uodji :

46 Utçi ankwias-ultikw nudji wiigugedidjik tsnik welidedumiïditç upumidsnou unsskumuu-dinou pidsgul utokwonuol; sk kesadumiïdidjul buisulewik-tadimkewel itlintuisk-dimku, sk elp mouikpumi-dedasigul kuudpudil slsaudum-ogwomiktuk, sk elp mouikpumeegul m'tubunn bstslud iktuk wigubstinkulu.

47 Ksdu kespduus-didjul siguskwu wigwolu,

sk pegidji-slsuudum-sdidjik utçit unmigusultinouw. Ns negumou m'sintsk adjimsugaiik unmadji ilsudskounu.

TEAP. 21.

NA Sesus semkulabssitç nemiadji tsni mile-sultilidji pidjskudulidjul utigunum-adimkewewumuol [uktçislsuudum-øgwome] suliewe-ekumuidiv.

2 Ak nemiadjul euledjilidjul siguskwol pidjegelidjul nsdel tet tsbugul leptunn (mouiaptçetçkul psségutçkul.)

3 Ak Sesus eet: Telisk telimuok uls euledjit siguskw adji pugweli pidjegetç muenkuude eguls m'sit uktugik.

4 Mudu m'sit eguls wedji pidjskudiiditç Niksksmul upegidunum-adimkewewum iktuk tsnul wedji piamisgul umiles-wokunumuou iktuk; ksdu uls ebit tsn teli nudssk umimadjuokunum m'sit kskeipidjegetç tsn weskoçk.

5 Ns tsn tilisip tsnik weskuudumiiditç uktçisls-suudum-øgwom tsn teli-uli-esmatlugwosik keluulkul kundewiktuk, sk pegidunum-adimkewe iktuk, Sesus eladji:

6 Eguls køguel tsnul nemidu-diyøgul, ns-gwegul igsdul tsn tilisip ms n'kuudetç-dinuuk kunn-

dou skwɔsdasinuuk ɔktɔk kuundewiktuk tsɛn mɛ nɛisegemɔɔ.

7 Ak pɛbɛnɛmɛdidjɔl, ɛlsdidjɔl: Nuudji-kɛns-muen ? tsnuuk neget tilisip tɔlɛdɔl; sk ? kɔɔɔwɛ kɔnuugwokɔnidou egwet kɔɔɔwɛl ɔktɔlɔlɛsk.

8 Eladji: Ankweasultikw! muu ɔksibugwɛ-dasultinou. Muɔɔ pigweltsk pedjidɛdak n'wi-sunɔm iktuk sk tɔlɔwɛdsk: Nin nɛ negum: sk tetpɔɔɔsk wedjuɔwɔssik; kɛdu muu ɔknɔsuugwɔnou.

9 Kɛdu tsɛn tilisip nuudɔmɛdiyok matɔndimkɔl sk sɛspɛnɛɔɔɔl, muu ɔkwɛɔwɔd-ɛsultinou: muɔɔ depkɛdik egɔlɛ tɔmk uligɛsɔɔ; kɛdu mɛ nɛn-kɔmi-ilmikes-pɛsnuuk.

10 Tɔku eladji: Nɛuɔktskɛ-miksidiɔk kɔmɛdɛs-dsk matɔndultidsk ɔktɔɔi nɛuɔktskɛ-miksiliɔɔ; sk nɛuɔktskɛk ɛligɛwɛsɔɔi kɔmɛsɛidou matɔndidsk ɔktɔk ɛligɛwɛsɔɔi.

11 Ak pɔɔɔwɛltɔl mɛskɛiɔɔl kiuhkɔl pɛɔwɛlkɔl mɛskɔmɛiɔɔl, sk ouisɔusuɔkɔnn sk wiskɔswokɔnn; sk wɛɔwɔdɛswokɔnn; sk mɛskɛiɔɔl kɔnuugwokɔnn utɔɔɛdɔl wɛsɔɔɔ.

12 Kɛdu ɛskw mɔnɛsɔk egɔlɛ m'sit kɔɔwɛl kiskadji-ɛnuuk, igɛduɔdsk ɔpɛtɔnuɔl ɔktɛnɛwɔl iktuk, sk kɛstɛwɛ-ulɔktsk, sk ɔpkɛsɔl-noktsk ɛlɛsɔduɔm-ɔɔwɔmkɔ, sk pɛdɔɔlɛnɔktsk lɛplɔusɔnkɔ, sk ɔpkɛsɔlnoktsk ɔskɛlɔwɔk ɛligɛwilidji sk gɔb-ɔlnɔlɛs, utɔɔɛt nin n'wisunɔm iktuk.

13 Ak igsdou vktiinewok uteluwii-dumasud-
inu.

14 Na utçit igsduuudikw vksmlsmunuou ik-
tuuk mu vktigani-ankide-dumu-dinou tsn tuli
usidabuugus-didoksop.

15 Mudu igunumultoksop m'tuun sk n'setuøø-
gun tsnul tsnik pøkwodji-delumulók ms kisi
usidabu-gusdiikw, kisns ms kisi kikadjødum-
iidikw.

16 Ak utçikunu-slnokten kungiiguou iktuk
sk widji-gudultiyok, sk køgumou-ouiktuk, sk
kigumou-ouiktuk, sk inkutç kilou nebøøløkták :

17 Ak utçji-segadji-delum-uløkten tsn tesiiditç
wenik, utçit nin n'wisunum iktuk.

18 Ksdu tçel ms n'kuudetçdinuk kusbunuou
tsn kesksøv.

19 Utaligamultikw vktçidjksmidjuok vkes-
kibessudim-uou iktuøv.

20 Tsn tilisip numiduudiyok n'tvbluuk kiu-
tøkugumiiditç Salusalem, tøkku tutçu vktçidji-
dudoksop ukøkeiksøgs-dskunum utçuoussinu.

21 Tøkku tilisip tsnik Sudisk ømmuudidjik,
liusimultiiditç kumdunugv sk tsnik lamiktçi-
gunk ømmuudidjik tuidsøditç: sk tsnik kweiitçk
etløgødum-uudidjik, mu piskwedsuitç Salusa-
lémku.

22 Mudu eguls unmadji-ilsudskunel ns-
gwegul, tsn tilisip m'sit tsn tesigul køguel wedji

wiigasigul [nigsnik-tçidjitege wenu iktuk] kis-
kadjiadul.

23 Ksdu ssgei ! utçit tsnik nenestouøltidsk, sk
tsnik nuuseskuididsk neguls nsgwegul. Mndu
meskiik sespedsswokun iitou maskumigegu ; sk
ukweiudi eguls mimadjuinu utinewou iktuk.

24 Ak negumou utçim-sskens-desultidsk wil-
nuugwon espugwosiku, sk tuli kistedjuus-luksul-
tidsk uktugik tessks-miksidjik sumu-diididju ;
sk Salusalem utçi malkubok-teskuden piluææ
tessks-miksiiditçu, misóku piluæek tessks-mik-
sidjik unsgwegumuol kiskadjisku.

25 Ak kumugwokunidul nsgøsit-ewiktuk, sk
depknuuset-ewiktuk, sk kuløkøwedj-uiktuk, sk
maskumigek : sespedssul-tidsk tsn tessksmiksul-
tidjik, sk sswids-sultidsk : uktçigum sk utkuuuk
uksegoutskdedul.

26 Tçainnumuk ukwomlsmunuol utçi ksku-
numadul wegwodsswokun iktuk, tsn eskibedudsk
tsn uktuituliadou usitkumuuugu. Mndu wssøk
umulgigun-ødimul madjssdasi-dul.

27 Ak tøkua tutçu numiadsk ulnu ukwisul
tçuuguuelidul sluk iktuk, widjedidsk mulgigu-
nøedi sk meskiik ukpumi-deelumuksuði.

28 Ns tsn tilisip eguls køguæl upkødji-tulisk,
sumukulabids-s-doksup, sk unsgs-duudoksup kunn-
djewol ; mndu uktabatelum-adimkewæ-umuou
utçuousssidou.

29 Tøku telipsuluuduwadji: Ankaptumúkw tuputatwimsnoksi, sk m'sit kumuudjul:

30 Tsn tilisip ssgipkisk wedjik-tçidjiduok uktinewou iktuk nibun utçuoussin.

31 Ns enkuude tsn tilisip numiduuuuyok eguls køguel kiskadjisk, uktçidjidu-didoksyp Niksksm uteligewite-wimkewem utçuoussin.

32 Telisk tsn telimulok eguls neuktan-kwi-edjik mš kis siouidsšgwikw misøku m'sit eguls køguel kškeikiskadjisku.

33 Wššøk sk mškumigou kškuyšdul; kšdu n'keluswokun-umul mš kšksyšnuuyl.

34 Kšdu ankweasultikw! ukšmlsmunuol us-amiu-tçuiianutç buškadalmuğewē iktuk, sk ketki-emkewē iktuk; sk mimadjui-sespededškun iktuk; sk eguls nšgwek tuli igšdou uktinewokwiskiú.

35 Mudu stuge nšbukškun tuli-igšdou m'sit utinewok tsnik etluğšdumu-didjik usitkumuuyg

36 Ns utçit skumadumúkw, sk šššudumššdikw nšgou. Kulšmšn tuli kuukwødjidelumuk - sultidoksyp ukisiutçu - simultanou m'sit eguls køguel, tsnul kedui-tulišgul, sk ukisi-buğultinou uskšluk Ulnu ukwisul.

37 Nšgwek Sesus etlikinš-muet uktçi šššudum-øgwomku; sk welššk tēwiet sk ketkunit kumduu iktuk tsn teluisit Šlibiē.

38 Ak m'sit mimadjuinuuk pedjidššdidjul kesi eskitpuuk lamigwomk uktçi šššudum-øgwomku, udjiksetuomonou.

TEAP. 22.

NA wedjuou-ssik wigubal-timk tsn pibunokun mu seuogwis-ksdasinúgu, teluisik psgewimk.

2 Tøku uktçipsdulissk sk nudji wiigugedidjik, alkwiluidé-dumáditç tsn tulikisi-nsbadisv ; mudu tçipslssdidji mimadjuinuuu.

3 Ns mundu kisi piskwédjul Sudshul teluisilidjul Iskaliót, tsn neuktédjit egwet neuktin-skeksidjik tçel tébu [apøstalewidjik.]

4 Ak pøktumkssit, mouagunuumdsdiididji uktçipsdulissv, sk keptinúv, tsn tuli kisi kunu-s-lésv.

5 Tøku welidssultidjik sk kisagunuu-dumadjik utigunuumonou suliéwv.

6 Ns Sudds kisagunuumst ; tøku algwilk tsn tuli kisi kunu-s-lésv tsn tilisip mu iumudiilikw pigweli-mouelidju.

7 Tøku tilisip igask unsgwegum pibunokun tsn møgwe seuogwis-ksdasinúgu ; tsn tilisip psgewimkewe tçitçkeluæutçitç keduinæbøtçv.

8 Ak Sesus elkimadji Pielul sk Ssnul, eladji : Lédikw, nadj-i-ilsdukw psgewimk tsn tet telimal-køtuksvuu.

9 Elsidjul ? Tsmi tet welidæedumun n'tuli ils-dunenv.

10 Eladji : Tilisip edv piskwædiyok uktçigunkv, tçiinuv ssuguloktov pemsbiladjul sabugwonøø-

gul sabugwon edek, nuusugwodoksop tsn tet wendjiigwom piskwssdju.

11 Ak tulimadoksop slsuisit wendjiigwom, Nuudjinkinsmuuet telimsk ? tsni tet wigubsl-timkewe pøktuskssik, tsn tet mouimalkø-dumugwek psgewimk tsnik keginuudum-sgiku.

12 Ak neysduløktou meskiik kekwek pøktuskssik weligunesigu. Nsdel tet twli ilsdukw [psgewimku.]

13 Ns pøktumkssidjik, teliwedji-duuuditç tsn telimkwaidipu ; sk ilsdúuditç psgewimku.

14 Ns tetpugssk igssk ebásit Sesuis sk neuk-tinskeksidjik tçel tsbu apøstalewidjik mouhpidsdidjul.

15 Tøku eladji : Løk kesi psotumep n'wibu-mulinøw uls psgewimk késkw munssk wenmadjeúw.

16 Mudu telimulok ms apç utçi malkødumu misøku kskéikiskadjiadou Niksksm uteligewsgimku.

17 Tøku weswsladjul n'kuniipsumuunn, sk muuiwet, sk eet : Uls ususlukw, sk moui-utkuns-sultikw !

18 Mudu telimuløk ms utçinsamuugwou minitçksbu tsn tedubø-gwsguwe tulé, misøku Niksksm uteligewite-wimkewum igsdou.

19 Tøku weswssdok pibunokun sk muuiwet, sk segwiskibun-egsdok, sk igunumuotç, eet : Uls

n'tinin tsn igunnumuemk utçit kilouu. Ns utçitulsdsksdikw n'migwide-lumuuk-sudim iktuuk.

20 Ak elp neukte teliususladjul n'kunaiipsuunwunn kisi ulogwod-uhultimku, sk eet: Uls n'kunaiipsuunwun pile kisagunuum-umkewe ns, n'muldem iktuuk, tsn wedji-liguudsasik uktinewou iktuuk.

21 Ksdu, snksptumuukw, tsn keginusslit upitun bstslud iktuuk tegweuik.

22 Ns mismutç Ihnu ukwisul telipkøtumkssit stuge teli kiskads-dasik. Ksdu, ssgei! utçit utinin tsn wedji kinuulut.

23 Tøku bøktçi-pibsnim-tultidjik tegen negumou kedui-tulsdegetç uls køguéu.

24 Ak elp kwedji-wegwø-maduul-tibunik tsn wen negumou kedui-piami-espidee-lumuksit.

25 Tøku Sesus eladji: Uktugik tessks-miksul-tidjik uteligemuok sssusultidjik utinewoku; sk usskum-smuok teluidudjik nuudji ulsdsksdidjik.

26 Ksdu kilou ns tuløltiuk. Ksdu tsn kilou piamiespek, tuletç stuge piami-nutkwæk. Ak tsn sssusit tuletç stugeetç lugøwinu.

27 Ksdu ? tegen tu piamikpumæk, tsn etladéik, kisns ? tsnul elugouhtçul. ? Muu tu tsn etladéik. Ksdu nin telitkwøuløk stugétç lugøwinuissnel.

28 Ksdu kilou ns tsn tegweuiogup n'kwedjsluks imke-weum iktuuk.

29 Ak teli keskadjs-duløk eligewitewuudi stuge nuutg teli kiskadjsduip ;

30 Kuulsman uktladalultinou sk uktulin-sa-mugøldinou n'bstsludimku n'teligewes-gimku, sk uktubultinou eligewitewel kuudpuudil sk uktilsumanou metlssuune-miksidjik tçel tsbu, tsnik Islelek wedsbeksidjik.

31 Tøku uksskumamimu eet : Simu, Simu, mundu edv edouwep kuuskweagunou, uktulibuusk-lugunou stuge kulumkuul.

32 Ksdu slssudum-elseulep uktlamsituokunum mu ukssysnuu. Ak tsn tilisip kewonskælnuk mulgigunewsladuks widjigudultiyøku.

33 [Simu Piel] eladjul : Sskumou, kiskadjei ukwidjedinenou lsplisuunku, sk n'puokun iktuk.

34 Sesus eladjul : Telimul, Piel, kiguliigwetg ms uktuk kiskuk eskw munssk kil sist mimugwoduun uknenuun.

35 Ak elp telimadji : Tsn tilisip elkimuløøk sk mu weskødumu-diuøøk suliewe-ekumuudi, kisns mundi, kisns wendjuuk-sununk, s kskunumsdiyoksup køgweu. Telwedjik, møgwe køgweu.

36 Tøku eladji : Ksdu nuugu tsn weskøtk suliewe-ekumuudi, ususduutg, sk elp mundi, sk tsn wen mu kekunumuk espugwosik, n'tuiskeduutg utøkwon sk upkwodeltg espugwosik.

37 Mudu telimulok eguls tsn ewiigasik mismutg kisidasidou n'tininkælu : eietg, wisk-ki-

dasidou psdsdsk-s-dilidju. • Mudu tsn kɔgwe tulé n'tinin, kskei-kisksdji-adou.

38 Telwedjik : N'sskumsminen, uls edv ts-
buugul espugwosigul edegul. Eladji : Tɛbisk.

39 Ns tewiet sk eliet tsn tet iliedju, kumdun
teluisit Olibis : sk keginu-dumuodji nusu-
gwodji.

40 Ns igstɛ nsdel tet, eladji : Touékw mu
uktignou kwedjaldimkewe iktuk.

41 Tɔku wedjipkɔtum-kɔdasit ɛmolidju tilisip
eliet eduk teptɛmnes kunds-wiktugv sk emut-
kuli-buugwssit, slsaudumat,

42 ɛet : Nuu, ulidédumun edv utçi djigulál
n'tinin uls n'kunipsumun. Ksdu mu tulis-
nwtɛ tsn nin teli ulidɛdum ; kil suk teli uli-
dɛdumun, tulinɛtɛ.

43 Ns wedji meswssit ansalɛwit wssók eli-mɛ-
swssidjul ɛmplitɛ, melkigunɛ-wssladjul.

44 Ak mudu lɔɔk wenmadjidssit wedji adji
mulgi-slsaudumat : sk utugunɛudil stugɛ tɛin-
psɛntesk muldou elnisigel mskumigégu.

45 Ns wedji unsgssitɛ slsaudumumku, peg-
isink keginu-dumuodji ɛmplitɛ, sk wedjiadji
wedji nɛbudilisunigu unmadji-dssud iktugv ;

46 Ak eladji ? Kɔgwe wedji nebudyok : num-
tɛjidákw, slsaudum-ssdikw, mu uktignou ukwtɛ-
sluksud iktuk.

47 Ns tilisip etliwistok mouipugwelkik tɛi-

numúk pedjidssdjik, sk negum tsn teluisit Sudds neuktédjit eguls neuktinskeksidjik apøstalewidjik tçel tssbu, igansssit sk wedjuouwssidjul Sesusul usksgnlwménn.

48 Ksdu Sesus eladjul : Sudds, ? wedji kinu-
slnt Ulnu ukwisul ussngulsud iktuuk.

49 Ns eguls tsnik tegweussdidjul, nemiduditç tsn kedui teli kiskadjiskw, elssdidjul n'sskums-
minen ? wedjtkumkudjik espugwosik iktuuk.

50 Ak neuktédjit negumou tskumadjul neuk-
tedjilidjul uktçipsduliss unokubemul, sk mentè-
muotç inskune usituokun.

51 Sesus usidabuget, eet : Usidedsksdikw
me nige tütçuw. Tøku samøduotç usituokun
sk nessladjul.

52 Tøku Sesus eladji tsni pedjidsslidji tsn ehk
uktçipsduliss sk elp keptiné uktçi slssudumø-
gwom tulé, sk kisiguuww, ? Teli pedjidsyok stuge
uknadji-kuukwslnou kumutunes ns wedji espu-
gwosik-øltiyok sk kumudjøltyok.

53 Tesigiskuk tegweuløøk uktçi slssudum-
øgwomku, mu elisibin-skedsuógup n'tinink
kumsininou. Ksdu nige uktetpugá-gumuou
igsak, sk bøgunitpák umuligunøødim.

54 Tøku tütçuw køkwlédidjul, sk elslédidjul
sk piskwlédidjul uktçi psduliss uktuuk. Ak
Piél kenekél wedji nussugwodji.

55 Ns utkussduuditç buktou megweik oui-

piskadasik iktugv, sk moupidsdjik, sk Piel witpi-
duádji.

56 Ns ebites nemiadjul ebidjúl tsn tet wosa-
dekv sk kesi snksmadjúl, set: Ak elp uls tçainum
tegweadii-dibunn.

57 Ksdu Piel mimugwosit ukudjidjiánu, set:
ebit, mu kedjisk.

58 Ns kenedjiitçk uktuk tçainum nemiadjul
Pielul, sk set: Kil neukteedjin negumou. Piel
eladjul: Tçainum, mçgwæ.

59 Ns kulabis eduk neuktadjietç, uktuk tçai-
num melkikulhusit, set: Kedlewe iktuk tegwea-
diidibunn, mudv tülæ Galiletkv.

60 Tøkvu Piel set: Tçainum, mu kedjuulu tsn
kçgwæ weskuudumun. Ak eskw etliwistok wiskiú
kiguliigwetç keduk.

61 Tøkvu kiwonski-bugwassit uksakumáminu,
snksmadjúl Pielul; sk Piel migwidédumuotç
uksakumáminul ukeluswokunum tsn telimtv:
Eskw munásk kiguliigwetç uktuk kil mimug-
wolidvks sástv.

62 Ak Piel tæwiet sk kesivtkidemit.

63 Ns tçainumúk tsnik kelnádidjúl Sesusul,
maligimsdidjúl, sk tsakumádidjúl.

64 Ak økunøkvu-pálsdidjúl, egvskwi-gweds-
didjúl, píbsni-mássdidjúl, elsdidjúl, uktçitedabuédé
? wen nvt tsakumvsk.

65 Ak pigwelkvul uktugul wintçigul keluswok-
unnigvnumu-sdidjúl.

66 Ns telinkusi-nsgøisk nuudjitplu-dskædidjik mimadjuinu iktuk mouidsædjik, vktçipsduliisk, sk nuudji wiigugedidjik, sk elslædidjul Sesusul iitul-mouagunu-dumædidju, ædjik ? Kil tu Klis-tewin : tulimin.

67 Eladji : Tulimuløk ms vktlamsitum-uidiuok.

68 Ak eduk pibsnimuløk, ms usidemiuk, kisns ms buoadjæuwwok.

69 Elmigunik Ulnu ukwisul bæssidou utins-nskunmk umulgigunøødim Niksksmu.

70 Tøku m'sit teluedjik ? Kil tu nut Niksksm ukwisul. Eladji : Telisk teluøyok, mudu nin ns.

71 Tøku teluedjik ? Køguæ wedjiutumidæ-dumúkw métç eluwi-dumasude. Mudu wedji nuudákw negumutuunku.

TEAP. 23.

NA m'sit tsnik mouægik kskumidsædjik sk elslædidjul Sesusul Pilsstéku.

2 Ak bøktçimsimsdidjul, teluedjik : Wædjiigutup uls tçiinum øbuli-kinuudum-uodji mimadjuinuusu, sk wetkuladji utigunumuonou eligewitæwæ suliswæ Sisululu, sk telimadji negum uklistewin sk uteligewitewinu.

3 Ak Pilst pibsnimadjul, eladjul ? Kil tu Les-wibsk uteligemuol. Sesus usidemadjul, eladjul : [Telisk] teluenu.

4 Tøku Pilst eladji vktçipsduliás sk moueële-
idji mimadjuinuuv : Møgwe wedjiduok psds-
suudi uls tçinuv utininkv.

5 Ksdu adji-kikadjidsdjik, telwedjik : Ksmi-
duuv-duladji mimadjuinuuv, etlikuvuduvu-
odji m'sit nsdami Leswipewági, wedjipkødji-kinu-
dumuet Galiletkv misøku uls tetv.

6 Tsn tilisip Pilst nutk Galilet, pibsnimadji
tçinuvul ugalilet-kewsdjuinv.

7 Tøku kedjiatç utuleouilin Heløødul utalsu-
súdim iktuk, elkimadjul Heløøtekv ; tsn elp
neguv ehk Salusalemk ns tilisipv.

8 Ns Heløøt nemiatç Sesusul lók welidsst,
mudu kis ssk pswoth unmisuv, mudu puugwelkul
køguel wedji nudumadjul Sesusul utininkv ; sk
adjiptçudok unmiduv pskuleiudi utçikissdasin
utininkv.

9 Tøku kskeiyisi-mili-pibsnimadjul ; ksdu
Sesus møgwehç vsidemsgul.

10 Ak vktçipsdulissk sk nudji-wiigugedidjik
kskuvultidjik sk lesimsimsdidjul.

11 Ak Heløøt sk usumsguniv emegwibul-
nsdidjul, sk maligimsdidjul, sk nssdusditç m'tø-
kwon lesamuvk, sk apskwi-abugweduvu-didjul
Pilstégv.

12 Ns uls nægwek Pilst sk Heløøt sbiksik-
tadidjik ; mudu tunk kedantibunik.

13 Ns Pilst mouwigumadji vktçipsduliás sk
nudjit-pludsk-dilidji sk memadjuinuuv.

14 Eladji : Telipkisulók tsn sum uis tçainum, telueyok uteubuli-kinuudumuon mimadjulinuum; ksdu, snksptumukw, kis tøgumadjesk kuksksluøk sk mөгwe wedjiduok utininku pds-sudi eguls kөгuæl tsnul wedjimsimөгul.

15 Ak elp smutç Heløst mөгwe. Mudu elkimulөгup Helødeku; sk snksptumukw mu teligunugwosik uteboutugwen unebøøksinu.

16 Ns utçit unmadji-kinsmuodes sk bunslades.

17 Mudu edjeleek mu utuolkæduon neuktedjilidjul kistedjul tsn tilisip wigubsltimku.

18 Ksdu m'sit mouiseskuudidjik, teluedjik : Djigulæl ut tçainum, sk tuolkæduin Balabæssu.

19 Ns Balabæss wedjiutçipidjlsus lsplisuunku utçit meskiik sespenæk uktçigunku, sk elp neba-degemku.

20 Ns utçit Pilsæt aptç keluladji, mudu weli-detk ubunslæn Sesusul.

21 Ksdu kesigousesk uudidjik, teluedjik; klutçioukte ! klutçioukte !

22 Ksdu sistewe eladji : ? Kөгue tv kisi pds-dok. Mөгwe wedjiduok pds-sudi utininku tsn utçinpísu. Ns utçit unmadji kinsmuodes sk bunslades.

23 Ksdu utkigunedæsdjik sæskuudidjik, edouudidjik uklutçiouk-tøøksilinu. Ak ukeluswokunumuol sk uktçipsduliæsk ukeluswokunumuol, wiswigunó-degeçul.

24 Ak Pilsst teblutk utulsdasin tsn telide-
dum-udiididju.

25 Ak buusduodjuł tsnuł kisiutçipidjsludjuł
łsplisúunku utçit sspenssk sk nebadegemku, tsnuł
menwegédidjuł ; ksdu igsladjuł Sesusul uttulide-
dskunum-uou iktuuk.

26 Ns tsn telipumsléditç kəkwsłsdidjuł tçainu-
mul teluisilidjuł Simuul, elielidjuł ukçigunku,
etilgelidjuł Silinju ; sk kekwsduusditç klutçiewe
upumnigsdumulin utetçk Sesusulu, [utsbøgun-
umslinu].

27 Ak mouipugwelkik mimadjuuinuuk sk
ebidjik, nusugus-didjuł, tsnik sksyemtumu-
didjik sk mewimsdidjuł.

28 Ksdu Sesus elikiwonskibuugu-ssidji, eladji:
Kilou Salusalem utús, mu ukmuimainou nánu ;
ksdu muimsultikw, sk muimúkw kunidjuunuok.

29 Mudu, enkçptumuukw ! nsgwegul igsdul tsn
tilisip tulwedsk, weløtidjik ebidjik tsnik muná
wendjuunultákw ; sk ebidjik tsnik muná nusesku-
diikw.

30 Tøku tilisip upkødji-tulimadsk kumdunt-
nu ; ulnisissdikw n'tinenáku ; sk tulútsk nems-
kumigegul, enkuunsín.

31 Ksdu tulsduuditç eguls køgual elskigu-
nik kumútcç ? køguae tulsdasidou tsn kispadek
kumútcç.

32 Ns ap ukçugik psdsdegewinuuk telwidji-
pumsludjik nadji-nebøksidjik.

33 Ns nsdel tet pedjidssditę teluisik Wsugátp, nsdel tet etli-gulutęiouiok-tssdidjul, sk elp psds-degewenuu, neuktédjit inskunęgel, sk, neuktédjit psdsduutękélw.

34 Toku Sesus eet: Nuuu sbiksiktuu negumou; mudu muu kedjidúdikw tsn telssks-dii-didju. Ak utkunssultiádidjul utókwonn, sk elssdiádidjul.

35 Ns mimadjuuinuuuk kskumultidjik, snksp-tskssdidjik: sk elp usskumsmuok tegweusdidji sk mouimaligimssdidjul Sesusul, teluedjik: Westouiabuni uktęgi: kęę! negum usetouiisitę, klistewitę, utęi ninssun-kusitę Niksksm ewiktuk.

36 Ak elp sumęgunisk maligimssdidjul, pedjidssdidjul igunumuussditę tebnęgulewen.

37 Ak teluedjik: Kil twlieligewitęwin Leswibwiktuk, usetouiisi.

38 Ak wisunssik teliwiigasik ukpudeieęel utininku Leswipewiisimk, sk Glikewiisimk, sk Latiniewiisimk: Wls ns Leswibsk uteligemuol.

39 Ns neuktédjit negumou psdstegewinuk tsnik widji gulutęi-outóksii-didjul, winimadjul Sesusul, eladjul: Kil eduk Klistęwin, usetouiisi, sk usetouín.

40 Ksdw uktuk usidabuęuet, petkimadjul, eladjul? Muu tw tęipalout Niksksm tsn neukte teli unmadji-ilsudasiyok.

41 Ak kedlewe iktuk kinu kókwodji-unma-

dji-ilsudasiikw : Mvdu tedabui-sbnkuduksiikw tsn kisi tulsdegékwu ; ksdw ut tçainum muns ksgwe psdsdukw.

42 Toku eladjul Sesusul : N'sskumem, nuu-delumiduks tsn ukteligewsgimk piskwán.

43 Ak Sesus eladjul : Telisk telimul kiskuk utkweadiduksnuu pelsdeisku, [wssøgv].

44 Ns eduk mioulsgwetç, sk bsgunitpék igask tsn telkiik mskumigouu ; misoku sistadjiet.

45 Ak nsgøssit bsgunetpagassit, sk uktçi sls-sudumøsgwom ulegpilskunum megweiik nous-kinásdasik.

46 Toku Sesus kesigouet, eet : Nuuu, n'tçi-djskumitç egsluk ukpitunku. Teluuetç eguls, egulamit.

47 Ns kapitun nemidok tsn telikiskadjisk, ns bs kepmidelumadjul Niksksmul eet : kedul bs sabewitok tçainumok ns.

48 Ns m'sit mouipugwelkik tsnik kisi-pumi-mouidsdjik unmidunou eguls ksgwel, nemidu-diiditç tsn telì kiskadjisk, tsktumiididjul upuskunuol, sk apskwedsdjik.

49 Ak m'sit tsnik nenussidjul, kskumultidjik kenekélu, sk ebidjik tsnik wedji nusuugu-sdibun Sesusul Galiletku, etliankaptaks-didjik.

50 Ns tçainum ehk teluisit Søsep, nuudjitpludeget, kkwodji-tçainumuut sk sabewit.

51 Tsn møgwe welidedumugup tsn uktugik telitpludumiidip, sk tsn teldsks-diidip. Alim-

utisk tuls, Leswibsk utçigunnumuou, sk negum etliskibeduotç Nikskamul uteligewagimv.

52 Wls tçiinum pegisinkul Pilsstul eumvliç, sk edouetç Sesusul utinin.

53 Ak nissladjul sk tet-pøgwsladjul stlswegun iktugv ; tøkuv pidjladjul utkuudskun iktuuk tsn wedji wolsoktæssik kundewiktugv, tsn tet muns wen pidjad asiku.

54 Ak sladjultimkewe nsgwek ns, sk atlssmuudi giskvk wedjuoussik.

55 Ns ebidjik tsnik pedji-widjews-dibunn, Sesusul Galiletkv, nusuugusdidjik, sk nemiduud-ïditç utkuudskun sk tsn teli pidjluksilitç Sesusul.

56 Tøkuv apskwedssdjik, sk ilsduudidjul milimsgewel, sk smskunsuudi, sk tuli stlssmultidjik stlssmuudi giskvk tsn utpludskun telkitkv.

TCAP. 24.

NA umskwesswe nsgwek kisi stlssmuudi-giskvk kesi eskitpuuuk eguls ebidjik pedjidsdjik utkuudskun iktuuk pegisiduudidjul milimsgewel tsnul ilsduudibunn ; sk ap vktugik ebidjik tegwewssdidji.

2 Ak wedjiduuditç kuudou wedji djigulidæduptçédasik utkuudskun iktuuk.

3 Tøkuv piskwedssdjik, ksdw møgwe wedjiduudikw Sesusul utinin.

4 Ns telæk etli sswidédum.iiditç tsn telssilidju, tsbusidjik tçiinumuuk teli ssuunægik bæktæstegul utøkwonuol, kskumidjik kweiitçku.

5 Ns wægwodæ-sultidjik sk øgulumkwedæsdjik ; tøkku ansalæwidjik telimsdidji : ? Køguæ wedji kwiluok mimadjuinu n'puinu iktuuk.

6 Muu uls tet sumugwok, ksdou minuunsitok. Migwidédumuukw tsn negum telimuløgyp tsn skek Galiletku.

7 Ksdou teluæp : Ulnu ukwisul liigunumuuden psdædskæ-didjik upitønnoou iktuuk, sk klutçiouktæden, sk sistewæ nsgwek minuunsitou.

8 Ak migwidédum-uædidjul ukelus-wokunumuul.

9 Tøkku wedji apskwedæsdjik utkuudskun iktuuk sk kskæi agunuum-uædidji m'sit eguls køguæl næukt-inskuk-silidji tçel næukt, sk m'sit uktugju.

10 Mæli madlen ns, sk Sæans, sk Mæli, Sæk ukwidjul, sk ap uktugik ebidjik tsnik tegwæusdidji tsnik telimsdidji apstælæwilidji eguls køguæl.

11 Ak ukeluswokunumuol uktugik telidédumididjul stuge keluskuokunnu, sk mektuædidji.

12 Tøkku Pæl wensgæssit, sk eliibit utkuudskun iktugju, sk øgulumkwæssit nemidøgul stlswegunn sæek edegul ; tøkku pøktumkæssit wedji pskulæssit tsn teli kiskadjisku.

13 Ak edu tsbusidjik tçainumuuk negumou elsididik ns nsgwek uktçiguntçitçk tsn telibesuuk wedjsdegemk Salusalemk eduk eluigunuk tésuk meil, teluisik Eméus.

14 Ak pemiuskuudumiiditç m'sit køguel tsn telikiskadj-sdasiku.

15 Ns etli tsbuou-wistuuuditç sk elipäbnim-tiiditç, Sesus tebösssidji sk widjëuodji.

16 Ksdu upukikuol teliutukuul-tasigul mu wedji nenuudigul.

17 Ak Sesus eladji ? Køguel tu eguls keluswokunn tsnul weskuudumögul tsn teli pumsdiyoku sk teli snksm-kusiyok ukspedssinouu.

18 Tøku neuktédjit tsn teluisit Kliöpus usid-emadjul, eladjul ? Kil psuk pilueouin Salusalemku, sk mu kedjidúnul eguls køguel tsnul kisi kiskadjisgul ns tet eguls nsgwegul.

19 Eladjul ? Køguelu. Telimsdidjul : Utçit Sesusok Naseletkewadjok tsnok nigsnik-tçidjitege-winuok, melkigun-ubunok lugowokun iktuuk sk keluswokun iktuuk, usksluk Niksksmul, sk m'sit mimadjuinúu.

20 Kedu uktçipsdnlisak sk n'sskumsminsk igálsdibunn utumadji-ilsudasilin n'puokun iktuuk ; sk klutçioukts-dibunn.

21 Ksdu ninen adjiptçulkutup negum ns tsn kedui-abadjip-kwodel-uadjul Islelul. Ak elp tçel me kiskuuk sistewe nsgwek kis eguls køguel kiskadjisnu.

22 Ak tçel aptç metç slt ebidjik ninen nigum-
vnsku pskuleiwi-namvðunik, tsnik ehkvbunik
kesi eskitpuuugv utkuudskun iktuvg.

23 Ak tsn muu wedjidusdigwek utininegv,
pedjidsb-vnik sk teluebvnik upiltuomsnou an-
salewilidju, tsni teluelidji negum umimadjinu.

24 Ak elp slt tsnik tegweuinam-vðunik elids-
bvnik utkuudskun iktuk, sk teli wedjidúdíp tsn
ebidjik kisitvluwedipu ; ksdu mçgvæ nemisdigv-
bunn Sesusvl.

25 Tçku eladji : Kilou muu nestusiuok sk
kegvæiyok vksmlsmu-nuou iktuk vkvðlam-
situmvnuou m'sit kçgvæ tsn nigsnik-tçidji-tegvwi-
nugwik teluedipu ;

26 ? Muu depkadinuksup Klistewit udjiun-
madjein eguls kçgvæ, sk utvlipiskvsn ukvup-
mide-dskvnm iktuk.

27 Ak wedjipkçdji-pskei-kvnuus-duodji
Muisek sk m'sit nigsniktçidji-tegvwinu iktuk
eguls kçgvæ tsnv eviigasigvl negum utinin
iktuvg.

28 Ns kweiitçk vktçigvntçatçk pedjidsdjik,
elidsdidju, sk Sesus telésit stugetç utvlien
nsgvgeelv.

29 Ksdu melki-nvgssdidju, teluedjik, widjik-
tuvgúnemin ; mvdu keget welskw sk nsgvek
svæ kksyák. Ak piskvst utvugveuvnu.

30 Ns etliwibumatç wesvsvdok pivvokun, sk

muuiwet, sk segwiskibunegádok, sk igunumuotq.

31 Tøku upukiguol pantsdasigul, sk nenuu-
didjul; tøku keskæssit.

32 Ak telimtidjik ? Muu tu uksmismuunul nuu-
gwæssinuugul uktinensku tsn tilisip pemiuskuum-
ulkwek ouhtigu, sk tsn tilisip pantsduulkwek
tsnul ewiigasikul.

33 Ns nsnkumi-buugusdidjik, sk eliapskws-
didjik Salusalémku; sk wedjisdidji neuktinskek-
silidji tçel neukt apøstatewilidji, sk tsni tegweu-
sdidji, moueiididji,

34 Teluelidji: Ukskumsmínuu kedlæwæ iktuuk
mínuunsit, sk kási ulimeswædjul Simuunlu.

35 Ak telimsdidji tsn køguel teli kiskadjisgup
ouhtigu, sk tsn teliutçik tçidjisdis tsn teliskwiski-
bun-egsdasik pibunokun.

36 Ns etliwistu-dáditç Sesus kskumit megweik
sumúdilidju, sk telimadji: Wontokøødi iitç
uktinewóku.

37 Kædu tçipsultidjik sk wegwodssultidjik,
telidssultidjik unmisnou skudekumúdjulu.

38 Kædu eladji ? Køgue wedji sespedssul-
tiyok, sk køgue utçit mektadsswokunn igæsgul
uksmlsmuunuou iktuuk.

39 Anksptumukw! n'pitunn sk n'kstul, sn-
sums n'tninewinu: ukwtuníkw sk numidukw
n'tninewinu. Mudu skudékumútg muu ewægeiwik
sk muu wokundemikw stuge nin telnemaiyok.

40 Tøkuu teluētę eguls nsnkumi neysduodji upitunn sk ukwodul.

41 Ak tsn teli-ulidssul-tiiditę wedji mektum-uudidjik, Sesus eladji ? Weskødumudiyok ut tet memitçiptęwe.

42 Tøkuu igunnumusditę sskskubásik nemedjwé sk mitçiptęmuetę-sbu.

43 Ak weswædøk, sk midjisit usksluøku.

44 Ak eladji : Eguuls ns egwet keluswokunn tsnul telimuu-løgubunn tsn tegweuløøku, udepksdin ukskeikiskadjisn m'sit køguel tsnul ewiigasięul utçit nin n'tinin Muus utubluðskunum iktuuk sk nigsnik-tçidjiteęe winuu iktuuk, sk wigadigun iktuuk slsudum-skunintumkewe.

45 Tøkuu pøntsduodjul utalidssuudiwol unustumunou tsnul ewiigasięul.

46 Ak eladji : Ns teluiigasik, sk ns telidepksdiksup Klistewit unmadjein sk uminuusin sistewe nsgwek.

47 Ak apskwedæðskun eluwewuud iktuuk, sk eluwewuudil utsbiksiktad-imkewewumuol utuuliagunudasin uwisunum iktuuk, m'sit tesaks-miksultidjik emuudiididju, sk utçipkøtumkisn Salsusalémku.

48 Ak kilou nuudji-witnisewiktumudiyøęul eguls køguelu.

49 Ak, edu, sbultoksup tsn nutę telues ukudui-igunnumu-edun ; ksdun nskidákw uktçi-

gunk Salusalémku, misøkuu utçi igunum-ultok-
sup mulgigunøødi kekwegu.

50 Tøku elitu-sladji, elsladji misøkuu Bet-
anigu, sk wengsdøgul upitunn sk welikulul odji.

51 Ak telisk tsn etli-uli-kelulátç wedji tepki-
sslut utinewou iktuak sk eliepsitkwsslut wssøgu.

52 Tøku slssumsdiđjul, sk eliapskwedsdiđjik
Salusalémku, moui-uli-dasultidjik.

53 Ak négou eumudidjik vktçi slsseudumø-
gwomku, etli-emtøgwolsdiđjul sk etli-muiwol-
sdiđjul Niksksmul. Amen.

SMITHSONIAN INSTITUTION LIBRARIES

3 9088 01629 0116